

Základní škola Šumperk, Dr. E. Beneše 1 se sídlem Dr. E. Beneše 1, 787 01, Šumperk	
Školní vzdělávací program	
č. j.:	ZS1SPK-411/2024
Schválil	Mgr. Jakub Dolníček
Pedagogická rada projednala dne:	29. 8. 2024
Školská rada projednala dne:	8. 10. 2024

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZŠ ŠUMPERK

Dr. E. Beneše 1

„JEDNIČKA“

Učme děti být dobrým člověkem, který je ohleduplný, samostatný a umí používat svůj rozum. Učme děti žít ve společenství lidí, kteří si vzájemně naslouchají a umí si pomáhat. Učme děti, že Šumpersko je region, který pro ně může být kvalitním domovem, do kterého se vždy budou rádi vracet.

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Velikost a úplnost školy	5
2.2	Vybavení školy	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Skladba žáků	6
2.5	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.3.1	Podpůrná opatření 1. stupně	10
3.3.2	Podpůrná opatření 2. – 5. stupně	11
3.3.3	Zajištění výuky předmětů speciálněpedagogické péče	11
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	12
3.5	Začlenění průřezových témat do výuky	13
4	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	14
4.1	Pravidla pro hodnocení žáků	14
4.2	Autoevaluace školy	14
5	UČEBNÍ PLÁNY	16
5.1	Učební plán pro 1. stupeň + poznámky	16
	Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň	17
5.2	Učební plán pro 2. stupeň + poznámky	18
	Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň – klasické třídy	18
5.3	Tabulky zařazení průřezových témat do výuky	19
5.3.1	Osobnostní a sociální výchova (OSV)	19
5.3.2	Výchova demokratického občana (VDO)	19
5.3.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)	19
5.3.4	Multikulturní výchova (MKV)	19
5.3.5	Environmentální výchova (EV)	19
5.3.6	Mediální výchova (MDV)	19

6	UČEBNÍ OSNOVY	26
6.1	Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení) a tematické plány (výstupy, učivo) předmětů společných pro 1. – 9. ročník	26
6.1.1	Český jazyk a literatura	27
6.1.2	Anglický jazyk	60
6.1.3	Matematika	83
6.1.4	Informatika	112
6.1.5	Hudební výchova	129
6.1.6	Výtvarná výchova	149
6.1.7	Pracovní činnosti	168
6.1.8	Tělesná výchova	188
6.2	Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení) a tematické plány (výstupy, učivo) předmětů specifických pro 1. – 5. ročník	209
6.2.1	Prvouka	210
6.2.2	Přírodověda	221
6.2.3	Vlastivěda	230
6.3	Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení) a tematické plány (výstupy, učivo) předmětů specifických pro 6. – 9. ročník	239
6.3.1	Další cizí jazyk (Německý jazyk)	240
6.3.2	Další cizí jazyk (Ruský jazyk)	247
6.3.3	Dějepis	253
6.3.4	Výchova k občanství	265
6.3.5	Fyzika	276
6.3.6	Chemie	292
6.3.7	Přírodopis	299
6.3.8	Zeměpis	315
6.3.9	Výchova ke zdraví	327

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „JEDNIČKA“

Předkladatel:
ZŠ Šumperk
Dr. E. Beneše 1
787 01 Šumperk

Zřizovatel:
Město Šumperk
Náměstí Míru 1
787 01 Šumperk

IČO: 00852295
IZO: 102680591
REDIZO: 600148581

IZO: 00303461

Ředitel školy:
Mgr. Jakub Dolníček

Zástupce ředitele:
Mgr. Hana Hrubá (1. stupeň)
Mgr. Marcela Macečková (2. stupeň, statutární zástupce)

Koordinátor ŠVP:
Mgr. Tomáš Buryšek

Kontakty:
telefon: 583 213 011 – spojovatelka
583 213 012 – ředitel
e-mail: skola@1zsspk.cz
dolnicek@1zsspk.cz
hruba@1zsspk.cz
maceckova@1zsspk.cz
web: www.1zsspk.cz

ŠVP byl projednán pedagogickou radou 29. 8. 2024.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024 – tímto dnem zároveň končí ŠVP ZV „JEDNIČKA“, který byl vydán v platnosti od 1. 9. 2022.

ŠVP byl projednán školskou radou dne: 8. 10. 2024

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola Šumperk, Dr. E. Beneše 1, je plně organizovaná základní škola s devíti postupnými ročníky. Škola je umístěna v centru Šumperka ve staré zástavbě. Historie školy začíná rokem 1889, kdy byla otevřena na Žerotínově ulici nová budova. Původně v ní byla dívčí německá obecná a měšťanská škola, od podzimu 1946 česká chlapecká škola poskytující základní vzdělání, od roku 1953 do roku 1961 osmiletá střední škola, od roku 1961 do roku 1982 základní devítiletá škola a od roku 1982 základní škola poskytující základní vzdělávání podle platných osnov.

Od 4. 9. 1978 se začalo vyučovat v nových prostorách školní přístavby na dnešní ulici Dr. E. Beneše. Dokončena byla i hospodářská budova s jídelnou, dvěma tělocvičnami a školní družinou.

Ve škole se vyučovalo klasickým způsobem, ale postupně byly zřízeny třídy pro děti s poruchami učení (dnes je trendem individuální integrace do běžné třídy). Tradici získaly také sportovní třídy, nejprve zaměřená na sportovní gymnastiku, atletiku, pak na basketbal a v současnosti nejvíce hokej a plavání.

Škola vzdělává cca 550 žáků.

2.2 Vybavení školy

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový software. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici školní knihovna. Literatura, učebnice a pomůcky jsou průběžně doplňovány o aktuální tituly. Na odborné učebny navazují kabinety a sbírky učebních pomůcek.

Školu tvoří komplex tří budov navzájem propojených chodbami.

Budova pro 1. stupeň se nachází v novější přístavbě z roku 1978. Má celkem 15 tříd a sídlí zde také vedení školy. 5 tříd této budovy je multimediálně vybaveno – jsou zde nainstalovány interaktivní tabule, dataprojektory a počítače s přístupem k internetu. V současnosti se budují pro první stupeň další dvě multimediální učebny – pro Přírodovědu a Vlastivědu, které budou mimo IT techniku také dovybaveny novými pomůckami.

Budova Žerotínova (pro 2. stupeň) je stará budova z roku 1889, několikrát adaptovaná. Nachází se zde 14 tříd a odborné učebny pro Fyziku, Přírodopis, Chemii (všechny vybaveny multimediálně), Anglický jazyk, dále školní dílna, cvičná kuchyňka, malá tělocvična a nová učebna ICT vybavena 30 novými žákovskými stanicemi a interaktivní tabulí. Také na této budově probíhá v současnosti modernizace a dovybavování novými pomůckami především v učebnách přírodních věd a nově se buduje odborná multimediální učebna pro Zeměpis.

Třetí budova je tzv. hospodářská (také z roku 1978). Tvoří ji velká tělocvična, nově se buduje již zmiňovaná učebna Vlastivědy a přízemí této budovy doplňují prostory školní stravovny. V patře potom najdeme školní knihovnu, další odbornou učebnu ICT (20 žákovských stanic), audio učebnu cizích jazyků a gymnastickou tělocvičnu. Zbytek tvoří prostory školní družiny, která má dle počtu žáků a zájmu rodičů 4 – 5 oddělení.

Ve všech budovách jsou k dispozici pedagogům příslušné kabinety, které jsou také vybaveny počítačem a přístupem k internetu

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Učitelský sbor tvoří pedagogové s vysokoškolským vzděláním. Jádrem kolektivu tvoří vyučující, kteří pracují na naší škole již několik let, proto dobře znají chod školy a jsou připraveni řešit různé úkoly. Část učitelů je starších a zkušenějších a mohou pomoci pedagogům začínajícím. Mladí učitelé se pak stávají rádci v oblastech výpočetní a audiovizuální techniky. Složení učitelského sboru zajišťuje ve všech předmětech

vzdělání v odpovídající kvalitě, neboť je zajištěna vyhovující aprobovanost vyučujících. Taktéž výuka cizích jazyků je odborně zajištěna.

Přesto se všichni pedagogové průběžně dále vzdělávají v kurzech, seminářích i jiných akcích, určených pro pedagogické pracovníky.

Součástí školy je školní družina.

2.4 Skladba žáků

V posledních letech navštěvuje naši školu asi 550 žáků. Většinou se jedná o žáky místní, ale máme i poměrně vysoké procento žáků dojíždějících. Poloha školy v centru města umožňuje žákům ze širokého okolí navštěvovat nejen klasické, ale i sportovní třídy, do kterých se sjíždějí děti ze 30 obcí.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola pořádá mnoho přednášek, besed a akcí s různou tematikou. Tradicí jsou Vánoční dílny pro děti a rodiče, Vánoční a závěrečné koncerty školní kapely. Snažíme se také o pravidelné tematické exkurze v naší republice i v cizině.

Na škole probíhají napříč všemi třídami ročníkové a celoškolské projekty. Velký ohlas má spolupráce 9. a 1. ročníků. Mnoho let ve škole pracuje Školní parlament, který při významných událostech či svátcích pořádá projektové dny pro své spolužáky.

Škola spolupracuje s Okresní knihovnou v Šumperku, využívá kulturních nabídek Divadla Šumperk, užší spolupráce je s místní Základní uměleckou školou v rámci pořádání výchovných koncertů.

Ve volném čase v odpoledních hodinách mohou žáci dle zájmu využívat nabídky zájmových kroužků zaměřených jazykově, umělecky i sportovně, a to v rámci školního klubu.

Nezbytná spolupráce je také s pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálně pedagogickým centrem a jinými pracovišti tohoto typu.

Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí. Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně, mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Pravidelně jsou zváni na třídní schůzky, kdy otevřených dveří a akce pořádané školou pro veřejnost. Máme také internetové stránky a sociální síť, které přinášejí aktuální informace a veřejnost je může využít ke komunikaci se školou.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Cílem naší školy je vychovávat člověka, jenž bude znát své vlastnosti a schopnosti, dovednosti a postoje a dokáže se zdravým sebevědomím říci, v čem je JEDNIČKA. ŠVP je zaměřen na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby, aby rozvinul svůj dobrý potenciál. Umožňuje efektivní profesionální a promyšlenou práci učitele. Má všem ve škole vytvořit zázemí, které rozvíjí tvořivost a současně zohledňuje možnosti tak, aby v budoucnu na základě poznání svých schopností a dovedností dokázal šťastně prožít svůj život.

Vytváření pohodového školního prostředí

Pohoda školního prostředí je dána nejen školními prostorami samými, ale pohodu samotnou vytvářejí lidé, kteří v tomto prostředí pracují a navštěvují jej.

Důležité je vytvářet ve škole příznivé klima na základě vzájemné důvěry, partnerství a vzájemné tolerance k odlišnostem a jiným národnostem – vzájemně se informovat, podporovat ve svém snažení, respektovat se, společně plánovat, posilovat důvěru ve vztahu učitel – žák, rodina – škola.

Zdravé učení

Důležité je stanovení cílů výchovně-vzdělávacího procesu, co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení, možnost volit nejvhodnější metody práce učitele, vzbuzovat zájem žáků, vhodně motivovat a vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení. Je důležité vybavit žáky klíčovými kompetencemi. Posláním školy je vzdělávat s porozuměním a v souvislostech, podpořit přirozený zájem žáka o učení a učivo zaměřit na náměty spjaté s praktickým životem, zaujímat „zdravé názory“.

Výchova lidské osobnosti

Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Hlavní je cítit se bezpečně. Osobnost učitele a žáka na sebe působí, vzájemně se respektují nejen během vyučovacího procesu, ale zároveň v době mimoškolní činnosti – prostřednictvím besed, exkurzí a výletů.

Dodržováním pravidel slušného chování a školního řádu vedeme žáky k respektování práv a povinností a přijmutí odpovědnosti za své jednání. Snažíme se o vyzdvihování drobných „dílčích pozitiv“, podporujeme kreativitu žáka.

Integrace

Posilujeme osobnostní rozvoj dítěte a sebevědomí žáka, odstraňujeme hendikepy žáků zvláště formou speciálních cvičení a náprav u dětí zařazených v běžných třídách. Spolupracujeme s PPP a SPC, děti mohou navštěvovat reedukaci pro žáky s přiznaným 2. stupněm podpůrného opatření. Učíme se všichni respektování individuálních potřeb dětí, vzájemné toleranci a schopnosti spolupracovat při týmové práci.

Práce s informacemi

Zaměřujeme se na co nejefektivnější práci s informacemi a vytváření informačního prostředí. Děti jsou vedeny k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřují si komunikační dovednosti, pracují s daty různého původu a učí se je zpracovávat.

Žáci využívají učebny výpočetní techniky k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem. Děti se učí plánovat, rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit, učí se také respektovat autorská práva a oddělit nežádoucí a negativní vlivy moderních informačních technologií.

Sportovní aktivity

Klasickou výuku tělesné výchovy doplňují například kurzy plavání, bruslení, cvičení v přírodě a lyžařské kurzy. Úzce spolupracujeme s hokejovým klubem Draci Šumperk.

Škola se aktivně zapojuje do většiny sportovních soutěží (okresní, krajské i vyšší úrovně).

Preventivní program

Naše škola kladě důraz na preventivní program, který vychází z úzké spolupráce s odborníky.

Plánujeme besedy a semináře s psychology, sociology...

Na 1. stupni se v rámci dopravní výchovy účastní děti dopravních soutěží, děti se aktivně zapojují do projektu „Zdravé zuby“, k dispozici je dětem automat na mléko.

Minimální preventivní program je součástí každoročního školního plánování.

Komunikace s veřejností

Jde o oblast, ve které škola získává jméno, dává o sobě vědět, aktivizuje širokou veřejnost.

Zapojujeme se do meziškolních soutěží, olympiád, sportovních zápasů. Komunikace probíhá i formou školního časopisu, anket, dotazníků a na webu školy (aktivní zapojení veřejnosti formou komentářů, připomínek a sdělení).

Další formou komunikace je Školská rada, rodičovské schůzky, konzultace a společné akce pořádané školou (nocování ve škole, školní akademie ...). Tradicí se stalo i slavnostní předávání slabikáře prvňáčkům a ukázkové hodiny pro rodiče.

Celoživotní vzdělávání

Významnou součástí je podpora dalšího vzdělávání všech pracovníků školy, účasti na seminářích, doplňkové a rozšiřující studium.

Zájmové kroužky

Naše škola nabízí různé zájmové kroužky (nejčastěji v rámci školního klubu) zaměřeny jazykově, umělecky i sportovně. Velký úspěch má i školní kapela, jejíž členové účinkují na různých akcích pořádaných školou i městem.

Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků. Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ, Vila Doris, Městská knihovna)

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní vzdělání má žákům pomoci získávat a postupně naplňovat klíčové kompetence, následně je zdokonalovat a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného na situace blízké životu a zaměřené na praktické jednání.

V základním vzdělávání usilujeme o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostřední i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase a při zapojování do společnosti a občanského života

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Tuto úroveň nelze na konci základního vzdělávání považovat za ukončenou, ale chápat ji jako vstup do života a základ pro celoživotní vzdělávání. Klíčové kompetence mají nadpředmětovou podobu a jsou výsledkem celkového procesu vzdělávání.

Na naší škole jsou klíčové kompetence z pohledu RVP naplňovány takto:

Kompetence k učení

- v učení je kladen důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- žáci propojují poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářejí komplexnější pohled na různé jevy
- poznávají smysl a cíl učení, snažíme se o získání pozitivního vztahu k učení
- ...
-

Kompetence k řešení problémů

- připravujeme vyučování tak, aby žák hledal různá řešení
- snažíme se, aby žák hodnotil a uměl obhájit svá rozhodnutí, aby sledoval svůj pokrok při řešení problémů
- žáci se zapojují do soutěží, akcí školy, do problémů školního života (školní žákovská samospráva ...)
- ...

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na přiměřenou verbální i neverbální komunikaci – se spolužákem, s dospělým ve škole i mimo školu (školní časopis, školní rádio ...)
- snažíme se o umění naslouchat druhým, vhodně na ně reagovat, obhajovat svůj názor
- žáci se učí využívat informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolím světem
- ...

Kompetence sociální a personální

- orientujeme se na skupinovou práci, spolupráci ve třídě, pomoc při učení
- usilujeme o upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytnutí pomoci, požádání o ni
- žáci se učí oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska, čerpat z toho, co si druhí lidé myslí
- ...

Kompetence občanské

- žáci směřují k tomu, aby respektovali práva a dodržovali povinnosti nejen při dodržování školního řádu
- rozhodují zodpovědně podle dané situace, umí poskytnout pomoc dle dané situace, chovají se zodpovědně v krizových situacích
- ...

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni – motivováni k aktivnímu zapojení do předmětu svět práce (učí se využívat materiály, nástroje a vybavení)
- při pracovních činnostech jsou vedeni k ochraně zdraví svého i ostatních, k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot
- učí se využívat poznatky získané v různých vzdělávacích oblastech pro rozvoj podnikatelského myšlení

Kompetence digitální

- zaměřujeme se na běžné používání digitálních zařízení, aplikace a služby tak, aby je žák dokázal používat nejen ve škole, ale i v běžném životě, aby pochopil jejich význam a přínos
- učíme získávat, vyhledávat a kriticky odsuzovat a sdílet data, informace a dig. obsah tak, aby odpovídal daným účelům a aby dokázal zhodnotit jejich přínos, popřípadě rozpoznal rizika jejich využívání
- snažíme se naučit předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost nejen zařízení i získaných dat, ale také před negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví jeho i ostatních, dbáme na etické jednání v digitálním prostředí

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zde vycházíme ze zákona č. 561/2004 Sb., vyhlášky č. 27/2016 Sb., kdy těmto žákům je potřeba při vzdělávání poskytnout **Podpůrná opatření** (dále jen **PO**).

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou integrováni do běžných tříd.

Ke každému žákovi se snažíme přistupovat individuálně, při klasifikaci přihlížíme k jejich specifickým potřebám, popř. po domluvě s rodiči a jejich žádosti lze tyto žáky hodnotit na 1. stupni slovně.

3.3.1 Podpůrná opatření 1. stupně

Opatření tohoto stupně volíme tehdy, má-li žák výukové obtíže takového charakteru, že je nutné podpořit jeho vzdělávání tzv. pedagogickou intervencí (ve změně metod či výukových postupů nebo organizaci výuky žáka – např. dostatečná časová dotace ..., úprava v hodnocení – např. zohledněná specifická chybovost..., popřípadě jedná-li se o žáka s problémy v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy).

➔ PO 1. stupně jsou plně v kompetenci školy

- ➔ Pokud by se jednalo o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu (nebo většinu předmětů vyučuje tentýž pedagog – převážně na 1. stupni), bude úprava věcí individualizace výuky a v kompetenci daného pedagoga
- ➔ Nastane-li však situace, že drobné úpravy nepomohou s výukovými obtížemi nebo je potřeba spolupráce několika pedagogů, vytvoří škola tzv. **Plán pedagogické podpory** (dále jen **PLPP**)
 - PLPP je stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny obtíže žáka, stanoveny způsoby - metody práce a cíle podpory a způsoby vyhodnocování efektivity PLPP
 - PLPP má písemnou podobu
 - PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu pod vedením výchovného poradce (a s pomocí příslušného preventisty), výchovný poradce stanovuje termín přípravy PLPP a organizuje schůzky zainteresovaných stran
 - S PLPP je seznámen zákonný zástupce žáka a všichni vyučující, PLPP škola vyhodnocuje po 3 měsících od sestavení PLPP a zahájení poskytování PO 1. stupně

3.3.2 Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

Pokud se ani s dostatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší (nebo je stav setrvalý), pak škola doporučí žákovi a jeho zákonným zástupcům, aby navštívili školské poradenské zařízení (PPP, SPC), kterému škola také předá PLPP s jeho výsledky, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

Školské poradenské zařízení žáka vyšetří a vydá **Doporučení ke vzdělávání žáka se SVP** (vždy s informovaným souhlasem zákonného zástupce)

- ➔ Doporučení je předáno škole, projednáno, případně upraveno (se souhlasem – škola + zák. zást. + ŠPZ), podepsáno
- ➔ Doporučení obsahuje **Individuální vzdělávací plán** (dále jen **IVP**)
 - IVP vychází ze ŠVP
 - IVP zpracovává škola (třídní učitel v součinnosti s vyučujícími konkrétních předmětů - na základě Doporučení a žádosti zákonného zástupce žáka) pod vedením výchovného poradce (a s pomocí příslušného preventisty), výchovný poradce stanovuje termín přípravy IVP a organizuje schůzky zainteresovaných stran
 - IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů PO poskytovaných v kombinaci s tímto plánem
 - Pro tvorbu IVP s PO spočívajícími v úpravě očekávaných výstupů, bude využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy oč. výst. v rámci PO stanovená v platném RVP ZV (bude uvedeno individuálně v IVP daného žáka)
 - Účinnost a efektivitu IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení

3.3.3 Zajištění výuky předmětů speciálněpedagogické péče

Předmět je zařazen jako forma intervence. Je možné jej poskytovat již od **2. stupně PO**.

- ➔ Pokud se využívá intervence v podobě předmětu speciálněpedagogické péče – jako **vyučovací předmět** – například zdravotní tělesná výchova, český znakový jazyk, alternativní a augmentativní komunikace atd., pak škola zapracuje předmět do školního vzdělávacího programu a žáci jsou z tohoto vyučovacího předmětu hodnoceni formou **slovního hodnocení**.
 - V těchto případech je předmět speciálněpedagogické péče jako vyučovací předmět realizován v disponibilních hodinách daných rámcovým učebním plánem příslušného rámcového vzdělávacího programu a započítává se do maximálního počtu povinných

vyučovacích hodin stanovených v souladu s § 26 odst. 2 školského zákona příslušným rámcovým vzdělávacím programem

Pokud je předmět speciálněpedagogické péče doporučován jako forma další péče o žáka ve škole, jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka (dříve označované jako „nápravy“), zaměřené například na rozvoj grafomotorických dovedností žáka, na podporu při reedukaci specifických poruch učení (učitel s kvalifikací pro práci se žáky se SVP). Předmět je směřován k rozvoji percepčně-motorických funkcí, rozvoji jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, k rozvoji prostorové orientace a orientaci v čase, pozornosti, paměti atd. (zajišťuje speciální pedagog, psycholog) či k zajištění logopedické péče (speciální pedagog-logoped) a v těchto případech nemá předmět speciálněpedagogické péče povahu povinné vyučovací hodiny ve smyslu § 26 odst. 2 školského zákona a nezapočítává se do maximálního týdenního počtu povinných vyučovacích hodin stanoveného pro jednotlivé ročníky příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným a mimořádně nadaným žákům se snažíme vytvářet dostatečně podnětné prostředí, nabízíme možnost uplatnění v oblastech různého zaměření. Podporujeme jejich tvůrčí aktivitu v oborových soutěžích jakéhokoli zaměření, zadáváme specifické úkoly podporující osobnostní rozvoj formou projektů, seminárních prací a při skupinovém vyučování. Respektujeme jejich odlišný způsob komunikace – poskytujeme tedy opět PO. Postup v poskytování PO je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

- ➔ PO 1. stupně jsou plně v kompetenci školy
- ➔ Pokud by se jednalo o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu (nebo většinu předmětů vyučuje tentýž pedagog – převážně na 1. stupni), bude úprava věcí individualizace výuky a v kompetenci daného pedagoga
- ➔ Nastane-li však situace, že drobné úpravy dostatečně nerozvíjí dané mimořádné schopnosti nebo je potřeba spolupráce několika pedagogů, vytvoří škola tzv. **Plán pedagogické podpory** (dále jen **PLPP**)
 - PLPP je stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny mimořádné schopnosti žáka, stanoveny způsoby - metody práce a cíle podpory a způsoby vyhodnocování efektivity PLPP
 - PLPP má písemnou podobu
 - PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu pod vedením výchovného poradce (a s pomocí příslušného preventisty), výchovný poradce stanovuje termín přípravy PLPP a organizuje schůzky zainteresovaných stran
 - S PLPP je seznámen zákonný zástupce žáka a všichni vyučující, PLPP škola vyhodnocuje po 3 měsících od sestavení PLPP a zahájení poskytování PO 1. stupně

Jako příklad uvádíme PO pro naše hokejisty:

Třídy orientované na sportovně nadané žáky realizují ŠVP dle specifického učebního plánu posílením hodin tělesné výchovy na 2. stupni. Co se týče žáků 1. stupně, vycházíme vstříc požadavkům rodičů a trenérů poskytnutím části hodinové dotace v rámci hodin TV v prospěch hokejové přípravy.

Pokud škola nebo rodič zjistí, že PO 1. stupně mimořádně nadanému žákovi nedostačují, bude jeho zákonným zástupcům doporučeno, aby navštívili školské poradenské zařízení (PPP, SPC), kterému škola také předá PLPP s jeho výsledky, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpurných opatření.

Školské poradenské zařízení žáka vyšetří a vydá **Doporučení ke vzdělávání žáka nadaného a mimořádně nadaného** (vždy s informovaným souhlasem zákonného zástupce)

→ Doporučení je předáno škole, projednáno, případně upraveno (se souhlasem – škola + zák. zást. + ŠPZ), podepsáno

→ Doporučení obsahuje **Individuální vzdělávací plán** (dále jen **IVP**)

- IVP vychází ze ŠVP
- IVP zpracovává škola (třídní učitel v součinnosti s vyučujícími konkrétních předmětů - na základě Doporučení a žádosti zákonného zástupce žáka) pod vedením výchovného poradce (a s pomocí příslušného preventisty), výchovný poradce stanovuje termín přípravy IVP a organizuje schůzky zainteresovaných stran
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů PO poskytovaných v kombinaci s tímto plánem
- Účinnost a efektivitu IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení

3.5 Začlenění průřezových témat do výuky

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme zatím pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a u některých realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Jednotlivá průřezová témata jsou podle tematických okruhů uvedena u vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat v tabulkách (v oddílu 5 UČEBNÍ PLÁNY – 5.3 – TABULKY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT) podle zařazení do jednotlivých ročníků a předmětů.

Použité zkratky: INT – integrovaný do předmětu

P – projekt

4 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

4.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Ve většině případů hodnotíme práci žáka pomocí klasifikace – to znamená známkou, součástí je však vždy učitelovo ústní slovní hodnocení a zdůvodnění klasifikace.

V 1. třídách hodnotíme z počátku (cca v termínu do vánočních prázdnin) motivačně razítky a postupně zavádíme klasifikaci známkou. Z toho vyplývá, že pololetní vysvědčení má spíše motivační charakter – účel je slabší žáky nedemotivovat horším hodnocením, ale povzbudit do další práce. V 2. pololetí prvního ročníku se postupuje již podle běžného modelu klasifikace. Je možné žáka hodnotit také slovně. Konkrétní pravidla klasifikace upravuje klasifikační řád školy, který je součástí školního řádku školy.

4.2 Autoevaluace školy

Evaluační činnosti tvoří nedílnou a svým způsobem permanentně probíhající součást práce školy.

Evaluace škol = hodnocení výsledků a fungování jednotlivých škol na základě přesných ukazatelů a procedur monitorování. Je součástí celkové pedagogické evaluace. Evaluace škol je jednak externí (prováděná orgány inspekce, agenturami pro srovnávání škol, srovnávacími dotazníky, testy aj. v rámci vytvořených sítí škol, aj.) jednak vnitřní, při níž škola hodnotí sama sebe.

Autoevaluace neboli sebehodnocení školy je hodnotící proces, jehož hlavním cílem je dopad výsledků tohoto procesu na další zkvalitňování práce školy.

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, je nutné vymezit oblasti, cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení evaluačních činností. Výsledkem je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu.

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Oblasti autoevaluace

- ✓ výchovně vzdělávací proces
- ✓ školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- ✓ řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- ✓ podmínky ke vzdělávání – materiální, technické, ekonomické, hygienické

Cíle autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Nástroje autoevaluace

Neexistuje žádný univerzální autoevaluační nástroj. Výsledné sebehodnocení školy je vždy mozaikovým obrazem, tj. výsledkem pohledů z mnoha úhlů.

- ✓ rozbor dokumentace školy
- ✓ rozhovor s učiteli, rodiči
- ✓ dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- ✓ srovnávací prověrky, dovednostní testy
- ✓ hospitace

Časové rozvržení autoevaluačních činností

Časový plán je vlastně propojením všech prvků autoevaluace – oblastí, cílů a kritérií do časového harmonogramu.

- ✓ projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (§ 9 vyhlášky č. 15/2005 Sb.) (do konce září)
- ✓ projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- ✓ hospitační činnost (v průběhu celého školního roku)
- ✓ srovnávací prověrky (průběžně celý školní rok)
- ✓ dovednostní testy žáků – Cermat, Kalibro, Scio (2. pololetí školního roku)
- ✓ dotazníky na klima školy (1x za 3 roky)
- ✓ rozhovory s učiteli a žáky (průběžně)
- ✓ výstupy z jednání školské rady (průběžně)

5 Učební plány

5.1 Učební plán pro 1. stupeň + poznámky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník		Celkem	Povinné (P)	Dispon. (D)
		P	D	P	D	P	D	P	D	P	D			
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Český jazyk a literatura	7	2	7	1	7	2	6	2	6	2	<u>42</u>	33	9
	Cizí jazyk (Anglický)	0	1	0	1	3	0	3	0	3	0	<u>11</u>	9	2
	Další cizí jazyk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<u>0</u>	0	0
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Matematika	4	0	4	1	4	1	4	1	4	0	<u>23</u>	20	3
INFORMATIKA	Informatika	0	0	0	0	0	0	1*	0	1*	0	<u>2</u>	2	0
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Prvouka	2	0	2	0	2	0	0	0	0	0	<u>13</u>	11	2
	Přírodověda	0	0	0	0	0	0	1**	0,5	1	1			
	Vlastivěda	0	0	0	0	0	0	1**	0,5	2	0			
UMĚNÍ A KULTURA	Hudební výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	<u>12</u>	12	0
	Výtvarná výchova	1	0	1	0	1	0	2	0	2	0			
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Pracovní činnosti	1	0	1	0	1	0	1*	0	1*	0	<u>5</u>	5	0
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Tělesná výchova***	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	<u>10</u>	10	0
Součet základních hodin		21		21		24		26		26		<u>118</u>	102	16

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Pokud to organizace školy dovolí, může být realizována tandemová výuka.

*

V třídách 4. a 5. ročníku (pokud to sestavování rozvrhu a organizační zajištění výuky dovolí) jsou pracovní činnosti vyučovány střídavě s výukou informatiky v sudých a lichých týdnech tak, že jednou za 14 dní je výuka prac. činností realizována ve dvou po sobě následujících hodinách (to umožňuje nejen delší čas na práci, ale také individuální přístup vyučujícího). Stejně tak výuka informatiky. Je možno (opět dle situace) žáky rozdělit do dvou skupin, které se v jednotlivých týdnech střídají.

**

Ve 4. ročníku mají pedagogové možnost sloučit 1,5 hodinové bloky **PŘÍRODOVĚDY** a **VLASTIVĚDY** do 3 hodinového pracovního bloku – umožní se tím lepší návaznost a propojení učiva, větší možnosti v samostatné či skupinové práci a upevnění znalostí. Pokud sestavování rozvrhu v daný školní rok toto neumožní, je výuka realizována v podobě 2+1 hod., kde si vyučující stanoví rozložení těchto dvou předmětů dle aktuální potřeby.

V případě zájmu zákonných zástupců a organizačních možnostech školy jsou vybrané hodiny tělesné výuky organizovány na ledě nebo v bazénu.

5.2 Učební plán pro 2. stupeň + poznámky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník		Celkem	Povinné (P)	Dispon. (D)
		P	D	P	D	P	D	P	D			
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Český jazyk a literatura	3	2	4	0	4	0	4	0	<u>17</u>	15	2
	Cizí jazyk (Anglický)	3	0	3	1	3	0	3	0	<u>13</u>	12	1
	Další cizí jazyk	0	0	0	0	3	0	3	0	<u>6</u>	6	0
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Matematika	4	0	3	1	4	0	4	0	<u>16</u>	15	1
INFORMATIKA	Informatika	1	0	1	1	1	0	1	0	<u>5</u>	4	1
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Dějepis	2	0	2	0	1	1	1	1	<u>12</u>	10	2
	Výchova k občanství	1	0	1	0	1	0	1	0			
ČLOVĚK A PŘÍRODA	Fyzika	1	1	2	0	2	0	2	0	<u>27</u>	20	7
	Chemie	0	0	0	0	1	1	2	0			
	Přírodopis	2	0	1	1	1	1	1	0			
	Zeměpis	1	1	1	1	1	1	2	0			
UMĚNÍ A KULTURA	Hudební výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	<u>9</u>	9	0
	Výtvarná výchova	2	0	1	0	1	0	1	0			
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Výchova ke zdraví	0	0	0	0	0	0	1	0	<u>11</u>	10	1
	Tělesná výchova*	2	1	3	0	2	0	2	0			
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	0	1	<u>6</u>	3	3
Součet základních hodin		30		30		31		31		<u>122</u>	104	18

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň – klasické třídy

Pokud to organizace školy dovolí, může být realizována tandemová výuka.

*

V případě zájmu zákonných zástupců a organizačních možnostech školy jsou vybrané hodiny tělesné výchovy organizovány na ledě nebo v bazénu.

5.3 Tabulky zařazení průřezových témat do výuky

5.3.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

5.3.2 Výchova demokratického občana (VDO)

5.3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

5.3.4 Multikulturní výchova (MKV)

5.3.5 Environmentální výchova (EV)

5.3.6 Mediální výchova (MDV)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OKRUHY									
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	INT/JČ,M	INT/PRV,ČJ,M	INT/ČJ,M,AJ	INT/M,PČ,TV,AJ	INT/M	INT/PŘ,Z,ČJ,M,NJ,HV,VV,TV,F	INT/ČJ,OV,M,F,PŘ,Z,TV,VV,NJ	INT/ČJ,OV,F,PŘ,Z,TV,VV,NJ	INT/ČJ,OV,F,PŘ,T V,VV,NJ,CH
Sebepoznání a sebepojetí			INT/ČJ,TV	INT/TV,VV	INT/HV,M,AJ	INT/M,OV,VV,TV,Z,F	INT/AJ,F,Z,TV,VV	INT/ OV,F,Z,TV,VV,HV	INT/OV,F,TV,VV
Seberegulace a sebeorganizace		INT/ČJ,VV	INT/TV	INT/PČ,TV	INT/M	INT/PŘ,F,TV,AJ	INT/ ICT,F,PŘ,TV,VV	INT/AJ,F,PŘ,TV,VV	INT/AJ,OV,F,PŘ,T V,VV
Psychohygiena	INT/JČ,TV	INT-PRO/PRV,HV,ČJ,HV	INT-PRO/ČJ,PRV,TV		INT/HV,PČ,VV	INT/ICT,TV,F	INT/F,TV	INT/F,TV,VV,HV	INT/OV,F,TV,VV,H V
Kreativita	INT/JČ,M,VV,HV	INT/ČJ,M,HV	INT/PČ	INT/HV,PČ,VV	INT/HV,VV,ICT	INT/D,ICT,PČ,VV,F	INT/AJ,F,TV,PČ,VV	INT/AJ,OV,ICT,F,TV,VV	INT/AJ,OV,ICT,F,T V,VV,HV
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí		INT-PRO/PRV,HV			INT/M	PRO/D,Z,ČJ,NJ,VV,TV,F	INT/ČJ,F,Z,TV,VV	INT/ČJ,F,Z,TV,VV	INT/ČJ,OV,F,TV,V V
Mezilidské vztahy	INT/PRV	INT-PRO/PRV,ČJ,M		INT/TV,ICT	INT/PČ,AJ	INT/D,ČJ,OV,VV,TV,AJ,F	INT/ČJ,F,TV,VV,HV	INT/ČJ,OV,F,TV,VV,CH	INT/ČJ,OV,F,TV,V V,NJ
Komunikace	INT/JČ	INT-PRO/PRV,ČJ,M	INT/ČJ	INT/PČ,ICT	INT/VV	INT/D,PŘ,Z,ČJ,NJ,OV,VV,TV,F	INT/ČJ,F,PŘ,Z,T V,VV,NJ	INT/ČJ,AJ,OV,F,PŘ,Z,TV,PČ,VV,NJ	INT/ČJ,AJ,OV,F,PŘ, Z,TV,VV,NJ,CH
Kooperace a kompetice	INT/TV		INT/ČJ	INT/PČ		INT/D,M,NJ,PČ,TV,F	INT/ICT,F,TV,PČ,NJ	INT/F,TV,PČ,NJ	INT/OV,F,TV,NJ,C H
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací doved.	INT/PRV	INT/M,TV	INT/M,PČ,TV		INT/ICT	INT/D,ČJ,ICT,TV,F	INT/ČJ,F,TV	INT/ČJ,AJ,OV,F,TV,PČ,CH	INT/ČJ,AJ,OV,F,TV,CH
Hodnoty, postoje, praktická etika		INT/TV	INT/HV		INT/M	INT/ČJ,OV,VV,TV,F	INT/ČJ,OV,F,TV,VV	INT/ČJ,AJ,F,TV	INT/ČJ,AJ,D,OV,F,TV

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

ROČNÍK OKRUHY	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola		INT-PRO/ PRV,PČ,TV,VV	PRO/VV			INT/ ČJ,VV,TV,AJ,F	INT/ČJ,F,TV,VV	INT/ČJ,OV,F,TV	INT/ČJ,ICT,F,TV, HV
Občan, občanská společnost a stát	INT/PRV		INT/PRV	INT/VL,HV	INT/PŘ,VL	INT/D,ČJ,M,VV	INT/ČJ,M,VV,HV	INT/ČJ,D,OV,M	INT/ČJ,AJ,D,M,F, CH
Formy participace občanů v politickém životě						INT/HV	INT/HV	INT/D,OV,Z	INT/D,HV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		INT/TV,VV		INT/VL	INT/PŘ,ICT	INT/ČJ,TV	INT/ČJ,D,TV	INT/ČJ,AJ,D,OV, TV	INT/ČJ,D,Z,TV

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
ROČNÍK OKRUHY	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá		INT/PRV,ČJ		INT/AJ,ICT	INT/ VL,PČ,VV,ICT	INT/PŘ,Z,ČJ,F, NJ,OV,AJ	INT/ČJ,D,OV,M, F,PŘ,Z,VV,HV,NJ PRO/D	INT/ČJ,AJ,ICT,F, PŘ,Z,HV,NJ,CH	INT/ČJ,AJ,D,PŘ,Z ,HV,NJ,CH PRO/D
Objevujeme Evropu a svět			INT-PRO/PRV INT/AJ		INT/VL,ČJ,ICT	PRO/D INT/Z,ČJ,ICT,NJ	INT/ČJ,AJ,OV,Z, VV,NJ	INT/ČJ,D,HV,NJ	INT/ČJ,F,VV,NJ
Jsme Evropané				INT/VL	INT/AJ	INT/ČJ,NJ,HV	INT/ČJ,OV,VV,NJ	INT/ČJ,AJ,Z,VV, HV,NJ,CH	INT/ČJ,AJ,ICT,Z,H V,NJ,CH

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK OKRUHY	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	INT/PRV	INT/PRV	INT/ ČJ,PČ,HV		INT/VV,AJ	INT/NJ,AJ,VV,TV	INT/OV,TV,NJ	INT/AJ,D,TV,NJ	INT/TV,VV,NJ
Lidské vztahy	INT/PRV	INT/PRV,HV	INT/ČJ,TV	INT/ČJ,PČ	INT/VL,PČ,VV,AJ	INT/D,ČJ,OV,VV,TV	INT/ČJ,AJ,TV,VV,NJ	INT/ČJ,AJ,OV,TV,VV,NJ	INT/ČJ,AJ,OV,TV,VV,NJ
Etnický původ		INT/PRV,HV	INT/ČJ	INT/ČJ	INT/ PŘ,ČJ,PČ,VV,ICT	INT/VV,TV,AJ	INT/D,Z,TV,VV	INT/PŘ,Z,TV	INT/D,Z,TV,HV
Multikulturalita			INT/ČJ	INT/TV,ICT	INT/PŘ,HV,ICT	INT/D,Z,ČJ,M,TV	INT/ČJ,D,OV,Z,TV	INT/ČJ,D,M,Z,TV	INT/ČJ,AJ,Z,TV,HV
Princip solidárního smíru a solidarity		INT/PRV			INT/PŘ	INT/TV	INT/OV,TV	INT/D,TV PRO/D	INT/D,OV,Z,TV,HV,CH

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK OKRUHY	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		INT/PRV,VV	INT-PRO/PRV	INT/PŘ	INT/PŘ,VV	INT/PŘ,PČ,VV, TV	INT/OV,PŘ,TV, VV	INT/F,PŘ,TV,VV, CH	INT/F,Z,TV,VV, CH
Základní podmínky života		INT-PRO/ PRV,PČ	INT/PRV	INT/PŘ,AJ	INT/VV	INT/PŘ,Z,ČJ,F, OV,PČ,VV	INT/ČJ,OV,PŘ, VV	INT/ČJ,F,PŘ,PČ, CH	INT/ČJ,F,PŘ,Z, VV,HV,CH
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/PRV	INT/PRV,TV		INT/VL	INT/M,VV	INT/D,PŘ,F,ICT, PČ,VV,TV	INT/OV,F,PŘ,TV, PČ,VV	INT/ČJ,AJ,D,ICT, F,PŘ,Z,TV,PČ, VV,CH	INT/ČJ,AJ,D,F, PŘ,Z,TV,PČ,VV,C H
Vztah člověka k prostředí	INT/PRV,PČ	INT/PRV,TV,VV	INT-PRO/PRV	INT/PŘ,VL,M	INT/PŘ,M,PČ,VV, AJ	INT/D,PŘ,Z,ČJ,F, ICT,PČ,VV,TV	INT/ČJ,AJ,D,OV, M,PŘ,TV,PČ,VV	INT/ČJ,M,F,Z,TV, PČ,VV,CH INT-PRO/D	INT/ČJ,D,M,ICT, F,PŘ,Z,TV,VV, HV,CH

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OKRUHY									
Receptivní činnosti									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		INT/ČJ,VV		INT/ČJ	INT/ČJ,HV,ICT	INT/Z,ČJ,OV,F	INT/ČJ,F,Z	INT/ČJ,AJ,M,F,Z,HV	INT/ČJ,D,ICT,F,Z,VV
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		INT/ČJ,VV			INT/VL,ICT	INT/PŘ,OV	INT/AJ,PŘ,TV	INT/F,PŘ,TV,VV	INT/ICT,F,PŘ,Z,TV,HV
Stavba mediálních sdělení		INT/ČJ			INT/VV	INT/ČJ,ICT	INT/ČJ	INT/ČJ,VV	INT/ČJ,VV,HV
Vnímání autora mediálních sdělení		INT/ČJ,VV,HV	INT/AJ	INT/ICT	INT/HV	INT/ČJ,ICT,OV	INT/ČJ	INT/ČJ,ICT,VV	INT/ČJ,HV
Fungování a vliv médií ve společnosti			INT/HV	INT/ČJ	INT/HV	INT/NJ,OV	INT/NJ	INT/D PRO/ICT	INT/AJ,D,VV
Produktivní činnosti									
Tvorba mediálního sdělení	INT/VV	INT/ČJ		INT/ČJ	INT/VV	PRO/D,ICT INT/ČJ,NJ,AJ	INT/ČJ PRO/ICT	INT/ČJ,NJ	INT/ČJ,AJ,NJ
Práce v realizačním týmu		INT/VV		INT/PŘ		INT/ČJ,OV,TV PRO/D	INT/ČJ,OV,TV PRO/D	INT/ČJ,TV,VV	INT/ČJ,TV PRO/ICT

6 Učební osnovy

6.1 Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení) a tematické plány (výstupy, učivo) předmětů společných pro 1. – 9. ročník

6.1.1 Český jazyk a literatura

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK

- **Obsahem předmětu je** poznat a pochopit vývoj lidské společnosti formou užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Při realizaci tohoto vyučovacího předmětu se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci pomocí tří složek – komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Výuka směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné formě, umožňuje osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností, vede žáky k využívání různých zdrojů informací. Vyučovací předmět umožňuje žákům získané dovednosti a vědomosti uplatnit a využít při osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.
Vyučovací předmět jazyk český je spjat především s vlastivědou (Místo, kde žijeme; Lidé a čas), s dějepisem (např. období Velké Moravy, národní obrození), s informatikou (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, internetu...), s hudební výchovou (lidová slovesnost, písničkáři...), s výtvarnou výchovou (např. ilustrátoři knih) a s občanskou výchovou (Naše vlast...).
- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**
 - 1. ročník – 9 h/týden (7 + 2 disponibilní)
 - 2. ročník – 8 h/týden (7 + 1 disponibilní)
 - 3. ročník – 9 h/týden (7 + 2 disponibilní)
 - 4. ročník – 8 h/týden (6 + 2 disponibilní)
 - 5. ročník – 8 h/týden (6 + 2 disponibilní)
 - 6. ročník – 5 h/týden (3 + 2 disponibilní)
 - 7. ročník – 4 h/týden
 - 8. ročník – 4 h/týden
 - 9. ročník – 4 h/týden
- **Výuka předmětu je realizována** v klasické třídě, součástí výuky jsou literární exkurze a návštěvy knihoven.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva,
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací,
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Kompetence digitální

- vést žáky ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vést žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učit žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klást důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 1.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- správná četba písmen, slabik, slov - upevňování čtenářských dovedností	OSV-zdravý životní styl, vztahy a soužití
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- práce podle ústních pokynů učitele - práce na základě písemných pokynů	OSV-komunikace
Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů - pozdrav, oslovení, omluva, prosba	OSV-komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- užití jazykolamů, veršů a textů s kumulací určité hlásky nebo skupiny hlásek	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- rozvíjení znělého hlasu - nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	
Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích	- mimika, gesta a zdvořilostní vystupování	OSV – sociální rozvoj- komunikace
Na základě vlastních zážitků tvoří vlastní mluvený projev	- modulace souvislé řeči- využití jednoduchých vět - využití obrázkové osnovy	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- dodržování hygienických návyků správného psaní	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- upevňování znalostí tvarů psacích písmen - odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu - automatizace psacího pohybu	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 1.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- plynulý a úhledný písemný projev - seznámení s písemnými sděleními – adresa, blahopřání, pozdrav	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vyprávění příběhu podle obrázkové osnovy - spojování obsahu textu s ilustrací	OSV – osobnostní rozvoj-kreativita
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává slova příbuzná	- třídění slov dle zadaných významových kritérií	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídění slov	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 2.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se plynule číst s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- četba textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků - uplatnění přirozené intonace	OSV
Snaží se porozumět písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- komunikační situace: omluva, žádost - dramatizace	MDV
Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, různé druhy rozhovorů	MDV
Učí se pečlivě vyslovovat, opravovat svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- dodržuje vhodnou intonaci, čtení jazykolamů	OSV
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- vyprávění pohádky podle obrázkové osnovy - umělecký přednes básní, výrazné čtení textu	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání, slovní přízvuk	OSV
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- členění jazykového projevu - dramatizace textu, různé druhy rozhovorů - souvislé jazykové projevy, vyprávění podle obrázkové osnovy	OSV
Učí se zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	- dodržování hygienických návyků správného psaní - správné držení psacího nářadí	OSV
Učí se psát správné tvary písmen i číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu - prodlužuje se délka doby věnované psaní	OSV

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 2.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zná abecedu, seřadí slova podle abecedy	- abeceda	
Rozlišuje souhlásky a samohlásky. Umí rozdělit do skupin	- rozdělení hlásek samohlásky, souhlásky – měkké, tvrdé, obojetné	
Rozlišuje věty podle postoje mluvčího	- Věta oznamovací, tázací, rozkazovací, přací	
Odůvodňuje a píše správně: <i>i, í / y, ý</i> po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se skupinami <i>dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</i> , slova s <i>ů, ú</i> Velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen a osob, zvířat a místních pojmenování	- znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu	OSV
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	- psaní souhlásek uprostřed a na konci slov	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- Přehled slovních druhů, rozlišení podstatných jmen, sloves a předložek	
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	- reprodukce textu - přednes básně nebo úryvku prózy - čtení vět se správnou intonací - abeceda, abecední řazení	MDV
Rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základy literatury - poezie – báseň, rým, sloka, přednes - próza – pohádka, povídka,	MDV
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 3.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Porovnává významy slov, zvláště slov opačného významu a slova souřadná, podřazená a nadřazená a pozná slova příbuzná Člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky Cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění	- píše správně i,y po obojetných souhláskách uvnitř slova - seřadí slova podle abecedy - psaní ě	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
Píše správně slova s ě mimo morfologický šev Odůvodňuje psaní <i>i</i> , <i>y</i> po <i>b</i> uvnitř slova podle daného postupu Naučí se vyjmenovaná slova po <i>b</i>	- vyjmenovaná slova po <i>b</i>	OSV – kooperace
Umí vyjmenovaná slova odříkat, spojí příbuzné slovo s vyjmenovaným	- vyjmenovaná slova po <i>l</i>, <i>m</i>	OSV – psychohygiena
Odůvodňuje psaní <i>i</i> , <i>y</i> po <i>p</i> a <i>s</i> ve slovech vyjmenovaných a známých příbuzných slovech s vyjmenovanými Odříká rady vyjmenovaných slov po <i>p</i> a <i>s</i>	- vyjmenovaná slova po <i>p</i>, <i>s</i>	
Píše správně <i>i</i> , <i>y</i> po obojetných souhláskách uvnitř slova	- vyjmenovaná slova po <i>v</i>, <i>z</i> - opakování vyjmenovaných slov	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 3.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
U většiny známých podstatných jmen umí určit rod a číslo Uvědoměle zvládne psaní velkých písmen na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Podstatná jména číslo rod Podstatná jména obecná vlastní	
Užívá správně gramatické tvary sloves	Slovesa - infinitiv a časování sloves v čase přítomném, budoucím i minulém	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	slovní druhy	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojovacími výrazy	skladba stavba souvětí	
Určí základní skladebné dvojice v jednoduché větě	stavba věty jednoduché	
Společně se třídou navštíví knihovnu Volí vhodné druhy četby Zná i cizí literaturu	beseda o knihách výběr literatury dle zájmů	MKV – kultur. difference - lidské vztahy
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Čte známý text plynule ve vhodném frázování a tempu	poslech opakované čtení	
Vyjádří obsah přečteného textu ilustrací	tiché čtení	
Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění Dokončí smyšlenou pohádku Orientuje se v textu podle svých schopností	pohádka práce s textem	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 3.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje literární žánry – próza, verše, bajky, pohádky Objasňuje význam neznámých slov a slovních spojení	- literatura různých žánru - dětské časopisy	
Pracuje tvořivě s literárním textem dle pokynu Přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- čtení, práce s textem - reprodukce - výrazné čtení	
Pokusí se složit čtyřverší	- verše, doplňování rýmu - přednes - pokusí o složení čtyřverší	
Zná nejméně 5 autorů dětských knih a 3 ilustrátory Vypráví a zná se s kulturou různých etnik	- beseda o dětské literatuře a ilustracích	MKV – kultur.diference - poznání vlast.kultury
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči Píše správné tvary malých písmen	- vypravování prožitku	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh Píše správné tvary probíraných písmen Plynule a s porozuměním čte texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- vypravování podle obrázkové osnovy - čtení krátkých textů	OSV – komunikace

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 3.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Reprodukuje příběh podle osnovy společně sestavené Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru Píše správně jednoduchá sdělení Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti	- osnova příběhu - rozhovor	
Popíše pracovní postup zvolené činnosti Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích Zná text čte s přednesem Napiše vánoční blahopřání	- popis pracovního postupu	
Popíše vánoční dárek	- popis předmětu	
Popíše kamaráda Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost Čte správně slova s předložkami Správně napojuje písmena Efektivně komunikuje, relaxuje, hodnotí sebe samého	- popis osoby	OSV - psychohygiena, sebepojetí, sebepoznávání

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 3.		strana 5
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vhodnými výrazovými prostředky popíše svou vyzdobenou třídu Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- popis	
Píše správné tvary Číslic Umí zapsat čísla do 1000	- zápis čísla, správné tvary číslic	
Umí správně telefonovat Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení Sestaví seznam věcí a zájmové činnosti na školu v přírodě	- telefonický rozhovor	OSV
Napiše pozvánku na oslavu Kontroluje vlastní písemný projev Vypráví jednoduchý příběh, používá i souvětí Napiše správně adresu i formu dopisu	- pozvánka - dopis, adresa	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 4.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace	- mateřský jazyk	MKV – etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
Umí vyhledávat v abecedním seznamu (slovník, telefonní seznam)	- abeceda	
Rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená Umí užívat slova spisovná, citově zabarvená	- nauka o slově	
Rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku Rozlišuje předpony a předložky a správně je píše	- Stavba slova - kořen, předpona, přípona (koncovka) - rozdíl mezi předložkou a předponou	
Odůvodní, napíše správně <i>i-y</i> po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách	- pravopis, vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov s <i>y/ý</i> uvnitř slova, hledání a dotváření slov příbuzných	
Rozlišuje slova ohebná a seznámí se s neohebnými slovními druhy (kromě spojek a předložek)	- určování slovních druhů ohebných	
Zná vzory podstatných jmen Umí určit rod, číslo, pád a vzor Skloňuje podstatná jména podle vzorů a umí zdůvodnit psané <i>i-y</i> v koncovkách	- podstatná jména, skloňování	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 4.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Umí užívat v mluveném i písemném projevu správné slovesné tvary Poznává zvrtná slovesa, neurčitek (infinitiv) Umí určit osobu, číslo, čas Umí časovat v čase přítomném, minulém, budoucím	Slovesa - určování osoby, čísla a času - časování	
Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí Určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché Zkouší vhodně změnit větu jednoduchou v souvětí Užívá vhodných spojovacích výrazů	- věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice	
Umí vypravovat podle osnovy Umí popsat jednoduchou věc Při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená	- osnova - popis předmětu	
Kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu Umí se vyjádřit v běžných situacích	- rozhovor - telefonický rozhovor (dramatizace)	MKV – kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení - lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita, empatie
Zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu	- dopis, pohled - pozvánka	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 4.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Čte nahlas i potichu Rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat, umí vytvořit vlastní jednoduchý text na dané téma Odliší podstatné a okrajové informace Dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku	Čtení - hlasité, tiché - reprodukce textu - čtenářský deník	MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – reklama
Seznámení s autory dětských knih Spisovatelé a básníci – B. Němcová, K. J. Erben, J. Seifert, F. Halas, Z. Kriebel, M. Macourek, H. Ch. Andersen, A. Lindgrenová, R. Kipling	- literární výchova - návštěvy knihovny	MKV – lidské vztahy - vztahy mezi kulturami

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 5		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznámí se jazykem jako s prostředkem komunikace	- mateřský jazyk	MKV – etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
Rozliší větu jednoduchou a souvětí, určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje Z vět jednoduchých vytvoří souvětí	- věta, souvětí - podmět, přísudek - spojovací výrazy	
Seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem	Shoda přísudku s podmětem - podmět rodu středního - podmět rodu ženského - podmět rodu mužského (životnost, neživotnost)	
Rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová Umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená Rozlišuje slova ohebná a neohebná	- nauka o slově - slovní druhy	MDV – jazyk a jazyková komunikace, stavba mluveného a psaného projevu, pravidla komunikace a argumentace.

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 5.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje předpony a předložky a správně je píše Určí slovní základ (předp., kořen, přípona)	- stavba slova - tvoření slov	
Zná vzory podstatných jmen Umí určit rod, číslo, pád a vzor Umí skloňovat podst. jm. podle vzorů Píše správně zeměpisné názvy Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Podstatná jména - mluvnické kategorie - pádové otázky, skloňování podstatných jmen - jména obecná, vlastní	
Pozná zvratná slovesa, neurčitek Umí určit osobu, číslo, čas, způsob Umí časovat slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím	Slovesa - mluvnické kategorie - slovesný způsob oznamovací, rozkazovací - seznámení se způsobem podmiňovacím - příčestí minulé	
Umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telef. seznam)	- abeceda	
Správně píše skupiny <i>bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně</i> Umí uvést příklady užití ve větách	- pravopis skupin <i>bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně</i>	
Určí druhy přídavných jmen Zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen Seznámí se s přídavnými jmény přivlastňovacími	Přídavná jména - vzory přídavných jmen tvrdých – skloňování - vzory přídavných jmen měkkých – skloňování - přídavná jména přivlastňovací - určování	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 5.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pozná základní druhy zájmen a číslovek	- zájmena (druhy) - číslovky (druhy)	
Rozpozná přímou řeč a větu uvozovací	- přímá řeč v textu, označení	
Správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky Správně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů	- vlastní jména, názvy	MKV – kulturní difference - lidské vztahy - multikulturalita
Čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- čtení, čtení s porozuměním	
Zná pojmy rým, verš, sloka	- rým, verš (pokus o vlastní tvorbu rýmu, verše) - sloka – členění básní	
Rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics	- správný výběr četby - charakteristické znaky jednotlivých žánrů	
Volně reprodukuje text Recituje básně (přiměřené věku) Dokáže zdramatizovat vhodný text	- vyprávění - recitace, procítěný přednes - dramatizace	
Vytvoří zkrácený zápis textu Sestaví osnovu k popisu a vyprávění Podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje Zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu	- výpisek - osnova, hlavní části osnovy - vyprávění podle osnovy	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 5.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Napiše dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení	- dopis – zásady psaného sdělení - tvorba novinového článku, hra na žurnalistu	OSV MDV – fungování a vliv médií ve společnosti MDV – tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 6. (pětihodinová dotace)		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- jazyk jako základní způsob mezilidské komunikace - národní jazyk	MDV - jazyk a jazyková komunikace
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	- spisovná a nespisovná čeština - nauka o tvoření slov, slovní zásobě a významech - slov - jazykové příručky	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- komunikace verbální a neverbální, pravidla komunikace - dějová posloupnost - jazykové prostředky - vypravování	MDV - kultura těla a ducha EGS - rodinné příběhy z cest
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- literární druhy (lyrika, epika, drama) - lidová slovesnost (rčení, přísloví) - pohádka – autorská a lidová	
	- spisovná výslovnost - zvuková stránka slova a věty, přízvuk	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele	- báje a pověsti, mýty, epos (seznámení s naší a světovou literaturou)	EV - člověk a jeho svět EGS - život v jiných zemích

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 6. (pětihodinová dotace)		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se správně třídit slovní druhy, tvořit spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- určování slovních druhů - podstatná jména – mluvnické kategorie, podst.jm. - abstraktní, konkrétní,... - přídavná jména – druhy, vzory, stupňování - zájmena - druhy, skloňování	
Umí rozlišovat základní literární druhy a žánry, uvede jejich významné představitele, tvoří vlastní text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- bajka a jinotaj - lyrika- základní ponaučení (verš, rým, sloka) - metafora - personifikace - přirovnání - seznámení s pojmy (epitaf, epigram, óda, elegie, píseň) - humor v literatuře (vybraní autoři - Poláček, Steklač) - komiks	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- postup při popisu. - jazykové prostředky. - popis předmětu, osoby a pracovního - postupu	
	- číslovky, druhy, skloňování - slovesa, mluvnické kategorie, způsob podmiňovací	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností na základě osvojených znalostí základů literární teorie Pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa	- typy lyriky (základní ponaučení o poezii- vlastní tvorba) - lyricko-epické žánry (K.J.Erben : Kytice) - básnické prostředky	VDO - člověk a společnost, člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 6. (pětihodinová dotace)		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- základní větné členy. - stavba věty jednoduché. - rozvíjející větné členy (předmět, příslovečné určení, přívlastek)	
	- věta jednoduchá a souvětí	
	- dopis soukromý a úřední, práce s informacemi	OSV - jazyk a jazyková komunikace
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, učí se formulovat názory na umělecké dílo	- dobrodružné příběhy (vybraní autoři- Štorch, Steklač, Twain, London, May, Foglar) - drama (monolog, dialog)	OSV, EV - člověk a příroda, člověk a společnost, člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 6. (čtyřhodinová dotace)		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- jazyk jako základní způsob mezilidské komunikace - národní jazyk	MDV - jazyk a jazyková komunikace
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	- spisovná a nespisovná čeština - nauka o tvoření slov, slovní zásobě a významech - slov - jazykové příručky	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- komunikace verbální a neverbální, pravidla - komunikace - dějová posloupnost - jazykové prostředky	MDV - kultura těla a ducha EGS - rodinné příběhy z cest
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- literární druhy(lyrika, epika, drama) - pohádka (v menším časovém rozsahu)	
	- spisovná výslovnost - zvuková stránka slova a věty, přízvuk	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele	- báje a pověsti, mýty (v menším časovém rozsahu)	EV - člověk a jeho svět EGS - život v jiných zemích

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 6. (čtyřhodinová dotace)		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se správně třídit slovní druhy, tvořit spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- určování slovních druhů - podstatná jména - mluvnické kategorie, podst.jm. - abstraktní, konkrétní,... - přídavná jména – druhy, vzory, stupňování - zájmena, druhy, skloňování	
Umí rozlišovat základní literární druhy a žánry, uvede jejich významné představitele, tvoří vlastní text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- bajka a jinotaj. (v menším časovém rozsahu) - personifikace - přirovnání - humor v literatuře - rčení, přísloví	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- postup při popisu. - jazykové prostředky. - popis místnosti, postavy, krajiny a pracovního postupu	
	- číslovky, druhy, skloňování - slovesa, mluvnické kategorie, způsob podmiňovací.	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- poučení o poezii, sloka, verš, rým,... (v menším časovém rozsahu) - básnické prostředky (metafora). - balady a romance.	VDO - člověk a společnost, člověk a jeho svět
Učí se rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- základní větné členy. - stavba věty jednoduché. - rozvíjející větné členy (předmět, příslovečné určení, přívlastek)	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 6. ročník (čtyřhodinová dotace)		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	- věta jednoduchá a souvětí	
	- dopis soukromý a úřední	OSV - jazyk a jazyková komunikace
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, učí se formulovat názory na umělecké dílo Pro třídy s rozšířenou výukou TV bude podle možností práce v literární výchově redukována.	- vybrané ukázky a autoři (v menším časovém rozsahu)	OSV, EV - člověk a příroda, člověk a společnost, člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné výklady o jazyce - disciplíny jazykovědy	MDV – multikulturní výchova VDO – člověk a jeho svět, domov, vlast
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Nauka o tvoření slov - slovo - stavba slova - slovní zásoba, způsoby obohacování slovní zásoby - tvoření slov (odvozování, skládání a zkracování) - význam slova: synonyma, homonyma... - sousloví a rčení	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - slovní druhy ohebné: podstatná jména - zvláštnosti, vlastní jména přídavná jména - mluvnické kategorie a jmenné tvary zájmena slovesa - slovesný rod, kondicionál přítomný a minulý číslovky - slovní druhy neohebné: příslovce, stupňování a příslovečné spřežky předložky - vlastní a nevlastní	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Skladba - druhy vět podle postoje mluvčího, - věty jednočlenné a dvojčlenné, vedlejší - shoda podmětu a přísudku - stavba věty: základní a rozvíjející větné členy - souvětí - věta hlavní, vedlejší	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názoru a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem Využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Struktura vypravování Charakteristika postavy (vnitřní, vnější, přímá a nepřímá) Výpisky Výtah Popis s využitím odborných názvů Životopis Líčení	EV - příroda a člověk

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 7.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uceleně reprodukuje ucelený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk lit. díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- nejstarší literární. tvorba a památky - bible a židovské pověsti – Golem - epos, antická literatura, středověká literatura- světská a náboženská	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je, uvede jejich výrazné představitele	- nejstarší literární památky na našem území (chorál, legendy, kronika) - staroslověnské písemnictví	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české literatuře a světové literatuře Pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa	- Karel IV. - vlastní životopis - doba husitská, J. Hus - humanismus a renesance ve světové literatuře (M.de Cervantes, W.Shakespeare) - J.A.Komenský - klasicismus (Moliere) - próza- základní seznámení s prózou a vybranými autory (povídka, román, cestopis, sci-fi) - poezie- seznámení s literárními pojmy - balada a romance - druhy rýmů - limeriky - nonsens - obrazná vyjadřování (metafora, metonymie, ironie, epiteton, oxymóron - současná literatura pro mládež – vybraní autoři	EGS – Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné výklady o jazyce skupiny jazyků čeština – postavení mezi slovanskými jazyky, rozdělení slovanských jazyků	
Rozlišuje a přikládá v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh Spisovně vyslovuje česká slova a běžně užívaná cizí slova Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Nauka o slovní zásobě obohacování slovní zásoby a slova přejatá z cizích jazyků výslovnost a pravopis cizích slov	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Tvarosloví pod. jm.: skloňování obecných a přejatých jmen slovesa - slovesný vid zápor – předložky vlastní a nevlastní spojky, částice, citoslovce	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Skladba stavba věty jednoduché, sponová slovesa větné grafy druhy přívlastků interpunkce věty jednoduché	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	- významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy, mezi souřadně spojenými vedlejšími větami a mezi větami hlavními - souvěti podřadné a souřadné	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Charakteristika - charakteristika vnitřní a vnější, přímá a nepřímá	OSV - sebepoznávání, poznávání jiných lidí
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení Využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- Výklad Úvaha - úvaha na aktuální společenské téma důležité písemnosti (objednávka, žádost, pozvánka, přihláška)	EV - příroda a já, životní prostředí Referát a recenze

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 8.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora Pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa	- literatura v době osvícenství - národní obrození (počátky) - tři fáze národního obrození, hlavní představitelé - divadlo v době národního obrození - vyvrcholení národního obrození: Tyl, Erben, Němcová, Borovský, K. H. Mácha	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- představitelé českého a světového romantismu - představitelé českého a světového realismu - májovci, ruchovci a lumírovci (romance, balada, povídka a romaneto) - moderní básnické směry: symbolismus, dadaismus, impresionismus, dekadence - literatura v 1. polovině 20. století: česká i světová (generace buřičů)	EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře Formuluje úst. i pís. dojmy ze své četby, návštěvy divad. představení a názory na umělecké dílo Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literár., dramat. i filmovém zpracování Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších inf. zdrojích	- meziválečná literatura, odraz války v literárních dílech (Devětsil, poetismus, pásmo) - reakce na nebezpečí fašismu v Evropě (poezie, próza a dramatická tvorba) -	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Vývoj českého jazyka - archaismy, historismy a neologismy - původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - slovní druhy a jejich funkce ve větě, mluvnické - významy a tvary slov - psaní velkých písmen - pod. jm. – skloňování cizích vlastních jmen - slovesa – třída a vzor	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba - zvláštnosti větné stavby, věta neúplná - grafické znázornění složitých souvětí a interpunkce - přímá a nepřímá řeč, stavba textu - hlavní zásady českého slovosledu	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí	Jazyk a komunikace - jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči	MDV – člověk a společnost

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, odlišuje spisovný a nespisovný projev Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Využívá poznatků k věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	- zásady dorozumívání, komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu - základní slohové postupy, útvary a slohotvorní činitelé, vlastní tvořivé psaní na základě poznatků o jazyce a stylu, - publicistické útvary – komentář, fejeton, reportáž, rozhovor - základy mediální výchovy	MDV – masmédiá a jejich působení EV – vztah člověka k životnímu prostředí OSV – člověk a společnost
Uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla	- základy literární teorie a historie - literární druhy a žánry, hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Český jazyk a literatura		
Ročník: 9.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje základní lit. druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele, porovnává je	- způsoby interpretace literárních a jiných děl - tvořivé činnosti s literárním textem	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře Porovnává ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování, vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně apod. Pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa	- utopie, vědecko-fantastická literatura - politická satira	
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty, ústně a písemně formuluje své dojmy z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, tvoří vlastní text na základě svých schopností a znalostí	- česká literatura 1945 - 48 - světová literatura 2. poloviny. 20. století - česká literatura 2. poloviny 20. století: oficiální, samizdatová a exilová česká literatura - současná literatura: vybraní autoři	

6.1.2 Anglický jazyk

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK

- **Obsahem předmětu je** naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk pro I. a II. stupeň a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Vzdělávací cíle a očekávané výstupy ve vyučovacím předmětu „Anglický jazyk“ (AJ) na prvním stupni jsou koncipovány na úrovni stupně A1 a na druhém stupni na úrovni stupně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, přičemž na II. stupni (úroveň A2) popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka od počátečního kladení důrazu na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování cizího jazyka stejně jako rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému, ale i dalším jazykům. Vyhovují tím požadavku RVP ZV pro vzdělávací obor „Cizí jazyk“.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci se seznamují také s výrazy americké angličtiny. Získané znalosti a dovednosti v tomto vzdělávacím oboru na sebe v rámci stupňů navazují. Na II. stupni vyučovací předmět rozvíjí již získané znalosti a dovednosti z I. stupně. Anglický jazyk vyučujeme na naší škole již od 1. ročníku z důvodu postupného osvojování si jazyka pro praktické využití. Výuka je zabezpečena dostatkem kvalifikovaných učitelů na obou stupních školy a máme také dostatek pomůcek. Učitelé využívají široké spektrum forem práce a organizačních postupů s cílem žáky zaujmout, poskytnout jim živý jazykový základ pro jejich komunikaci v rámci integrované Evropy a světa a přispět k jejich mobilitě a uplatnění na pracovním trhu v budoucnu.

Na 1. stupni jsou výchovné a vzdělávací strategie voleny tak, aby reflektovaly věk a zájmy žáků a zároveň je motivovaly k učení. Vedou k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí žáků v souladu s RVP ZV, a to vč. kompetencí digitálních. Důraz je kladen na multisenzorické učení a metodu celkové fyzické odpovědi (TPR), které jsou vhodné pro žáky mladšího školního věku, vč. žáků se SVP. Aktivita jsou založeny na hrách, neoddělitelnou součástí jsou říkanky, písničky, videonahrávky a příběhy, kresba, poslech a konverzace. Písemný projev je zpočátku záměrně potlačen (nikoliv zcela vyloučen). Jsou užívány vizuální předlohy (nástěnné tabule, obrázky s písemnou podobou slovíček), audiální předlohy spojené s dramatizací a výukové programy na počítači. Žáci pracují na tematických projektech.

Mezipředmětové vztahy pokrývají širokou škálu Vzdělávacích oblastí, využívá se metoda CLIL, průřezová témata jsou realizována nejen formou projektové práce.

Na 2. stupni vycházejí výchovné a vzdělávací strategie ze současných i tradičních metod výuky. Zahrnují především formy práce podporující rozvoj učení, řešení problémových situací, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných učebních a pracovních návyků. Důraz je kladen též na sebehodnocení žáka, projektové práce, týmovou spolupráci a využívání informačních technologií. Žáci mají k dispozici učebnice britských autorů, slovníky, písemné, zvukové i obrazové materiály, hry, autentické texty, výuka je podpořena metodou CLIL a seznamováním se s reáliemi anglicky mluvících zemí. Učitelé doplňují samotnou výuku pořádáním různých školních soutěží, účastí žáků v celostátních soutěžích, divadelními představeními, besedami v anglickém jazyce, výjezdy do zahraničí, jazykovými kurzy, atd.

Mezipředmětové vztahy opět pokrývají širokou škálu Vzdělávacích oblastí, průřezová témata jsou realizována nejen formou projektové práce.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

1. ročník – 1 h/týden (1 h disponibilní)
2. ročník – 1 h/týden (1 h disponibilní)
3. ročník – 3 h/týden
4. ročník – 3 h/týden
5. ročník – 3 h/týden
6. ročník – 3 h/týden
7. ročník – 4 h/týden (1 h disponibilní)
8. ročník – 3 h/týden
9. ročník – 3 h/týden

- **Výuka předmětu je realizována** v odborných jazykových učebnách s moderním technickým vybavením nebo v kmenových třídách. Při vyšším počtu žáků jsou žáci rozděleni do skupin (v ročníku tak bývá více skupin na Anglický jazyk než je kmenových tříd).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu ANGLICKÝ JAZYK

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- získávat poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- učit se ve vztazích – vnímat důležité a méně důležité výrazy
- pracovat s chybou – nechápat jako nedostatek, ale krok ke zlepšení
- zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly, snažit se reagovat i když zcela nerozumím

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, umět se zeptat na cestu, vyhledat dopravní spoj, zakoupit jízdenku, telefonovat ...
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- řešit úkoly v učebnici a PS podle zadání
- uplatnit intuici, improvizaci a kreativitu při jejich řešení
- zpracování projektů – problém plánování řešení, týmová práce, příprava, obhajoba, prezentace výsledků

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu
- nácvik struktury mluvených a písemných projevů (vyprávění, referát, dialog, E-mail, dopis, vzkaz, přání, žádost, formulář ...)
- rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

- práce ve dvojicích, skupinách, týmu – rozlišení a respektování rolí, jiného názoru
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek, schopnost uplatnit se v kolektivu
- sebehodnocení a hodnocení druhých

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky
- tolerance odlišnosti – rasové, náboženské
- ochrana rodinných tradic
- poznávání problémů jiných zemí
-

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček, domácí úkoly ...
- hospodárné využívání pomůcek
- práce na počítači, s internetem
- volba různých forem práce podle zadaných úkolů
- prezentace výsledků práce své a skupiny
- dodržování řádu učebny a bezpečnostních zásad při používání techniky

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich užívání, např. využívání on-line slovníků
- vedeme žáky k využívání on-line aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s on-line aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 1.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Řečové dovednosti - rozumí učitelovým pokynům v anglickém jazyce (slovní spojení), které jsou vyslovovány s pečlivou výslovností, a reaguje na ně neverbálně	Komunikační situace - jednoduché pokyny používané při výuce - pohybové pokyny	
- rozumí jednoduchým otázkám učitele, které jsou vyslovovány s pečlivou výslovností, popřípadě s českým překladem; na otázky dokáže odpovědět	- seznamovací otázky (odpovědi) typu „What's your name?, How old are you?“, představení se	OSV - rozvoj schopností poznávání
- slovně se pozdraví a rozloučí s učitelem či spolužákem (kamarádem)	- pozdrav různými způsoby	
- chápe smysl a obsah krátkého jednoduchého dialogu, dovede krátký a jednoduchý rozhovor vést s dopomocí učitele nebo v interakci s kamarádem	- krátké a jednoduché rozhovory - tvoří jednoduché otázky, formuluje odpovědi	- komunikace - mezilidské vztahy
- žák vnímá výslovnost a napodobuje ji v rámci osvojené slovní zásoby	- výslovnost vybraných fonetických zvuků, odlišnost od českého / rodného jazyka	- cvičení pozornosti a soustředění
- aktivně počítá od 0 do 10	- čísla 0 - 10	
- reprodukuje krátký jednoduchý anglický text v rozsahu zvládnuté slovní zásoby s oporou pohybu	- říkanky a písničky	- kreativita

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 1.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- vyjmenuje s vizuální oporou i bez ní slovní zásobu tematických okruhů; tvoří slovní spojení čísla (barvy) společně se slovní zásobou, seznamuje se s tradicemi anglicky mluvících zemí	Slovní zásoba tematických okruhů - barvy - hračky - škola, školní pomůcky, předměty ve třídě - ovoce a zelenina - zvířátka - tělo a obličej - rodina - jídlo a pití - svátky	MKV - kulturní difference
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova s vizuální oporou	- spojování slovo / obraz / zvuk	OSV - rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 2.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Řečové dovednosti - rozumí učitelovým pokynům a otázkám v anglickém jazyce, reaguje na ně verbálně i neverbálně - poskytne o sobě jednoduchou informaci	Komunikační situace - jednoduché pokyny a instrukce používané při výuce - pohybové pokyny - představování	
- vyslovuje správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, dbá na správnou výslovnost	- výslovnost slov z užívaných tematických okruhů slovní zásoby	OSV - poznávání lidí
- zopakuje a použije slovní spojení a jednoduché věty týkající se osvojovaného tématu	- krátká promluva k tématu	
- vytvoří jednoduchou otázku a odpověď, chápe obsah a smysl krátkého jednoduchého dialogu	- krátké a jednoduché rozhovory k probíraným tématům	- komunikace
- reprodukuje krátký i delší jednoduchý anglický text v rozsahu zvládnuté slovní zásoby s oporou pohybu	- říkanky, básničky, písničky, dramatizace	- kreativita
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - s vizuální oporou rozumí jednoduchému příběhu	- spojování slovo / obraz / zvuk - popis obrázku	- rozvoj schopnosti poznávání
- píše slova a slovní spojení na základě textové a vizuální předlohy	- přepis slovíček - psaní čísel 0 - 10	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 2.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- užívá a čte se správnou výslovností slovní zásobu i slovní spojení s barvou, číslem, přídavným jménem, se základní předložkou	Slovní zásoba tematických okruhů - rodina a domov - narozeniny - školní potřeby (prohloubení učiva) - tělo a obličej (prohloubení učiva) - volný čas - zvířata v zoo - jídlo a nápoje (prohloubení učiva) - oblečení - číslovky 0 – 20 - přídavná jména - základní předložky - osobní zájmena	OSV - sebepoznání a sebepojetí - mezilidské vztahy
- seznamuje se s tradicemi, zvyky a svátky anglicky mluvících zemí	- Velikonoce, Vánoce, Halloween (prohloubení učiva)	MKV - kulturní difference VMEGS - Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 3.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Řečové dovednosti - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - používá zdvořilostní fráze a pozdravy - podá základní informace o sobě a své rodině - popíše jednoduchý obrázek - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - vyhledá konkrétní informace v textu pomocí nápovědy - rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - klade krátké ano / ne otázky - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Komunikační situace - pozdravy - pokyny ve škole, doma - zdvořilá žádost - osobní údaje - dotazy a krátké odpovědi - příkazy - objednávky Témata - čísla 1 – 20 - barvy - školní potřeby - nábytek - zvířata v ZOO, domácí zvířata a mazlíčci - nálady a pocity - tělo a obličej - rodina a kamarádi - sport a volný čas - oblečení - hračky - jídlo - Vánoce a Velikonoce, Halloween - reálie	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sociální rozvoj - cvičení pozornosti a soustředění - komunikace MV - tvorba mediálního sdělení - podání faktických informací přitažlivou formou EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 3.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- hláskuje slova - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - napodobováním a opakováním aktivuje fonetickou, ortografickou a lingvistickou stránku jazyka	Gramatika - rozkazovací způsob - osobní zájmena a tázací zájmena - sloveso „být“ v kladné větě, záporu a otázce - kladná a negativní odpověď - základní přídavná jména - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací zájmena a pád - sloveso „mít“ a „mít rád“ - vazba <i>there is / there are</i> - otázka na množství Reálie - dny a měsíce - základní místní informace - zeměpisné názvy sousedních zemí - česká a britská škola	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 4.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru, s tolerancí elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - základní slovesa - přítomný čas prostý a průběhový - sloveso <i>can</i> ve významu umím - jednotné a množné číslo podstatných jmen - tázací slova - přídavná jména - přivlastňovací pád - členy Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba v kontextu říkanky Tematické okruhy - domov a rodina - škola - volný čas, každodenní činnosti - lidské tělo - oblékání - jídlo a stravování - pocity, nálady	OSV - poznávání lidí - sebepoznání a seberegulace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - kooperace a kompetice - mezilidské vztahy - komunikace VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS - jsme Evropané MKV - lidské vztahy - kulturní diference MV - práce v realizačním týmu - tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 4.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Čtení s porozuměním - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Psaní - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	- dopravní prostředky - kalendářní rok, dny, měsíce - zvířata a příroda - počasí - reálie a svátky	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 5.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s osvojovanými tématy, pokud jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a slovním spojením, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální podporu - porozumí krátkému a jednoduchému poslechovému textu, je-li pronášen pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu - v krátkém a jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, pokud má k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu Mluvení - ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech použije základní zdvořilostní obraty (např. pozdrav, rozloučení, poděkování)	Mluvnice - sloveso <i>být, mít, moci / umět</i> - přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi - otázky ano / ne, otázky s tázacími zájmeny - vazba <i>there is / there are</i> - osobní a přivlastňovací zájmena - určitý a neurčitý člen - množné číslo podstatných jmen - rozkazovací způsob - přídavná jména, postavení přídavných jmen ve větě - předložky místa a času - tázací zájmena - příslovce - přivlastňování a přivlastňovací pád - otázky na cenu Zvuková a grafická podoba jazyka - souhlásky a samohlásky - krátké a dlouhé samohlásky - přízvuk slov - fonetická abeceda, zjednodušený přepis výslovnosti - intonace ve větě	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 5.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- představí se, uvede, odkud pochází, kolik je mu let, co vlastní, co dělá, co má / nemá rád - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, členů rodiny, spolužáků a kamarádů - odpoví na jednoduché otázky, týkající se jeho samotného, rodiny a kamarádů a vztahující se k osvojovaným tématům - zeptá se na konkrétní informace vztahující se k osvojovaným tématům za použití slov a jednoduchých spojení a vět - zapojí se do jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, v nichž sdělí konkrétní informace o sobě, dalších osobách, předmětech a činnostech, nebo se na podobné informace zeptá Čtení s porozuměním - v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech, číselných a časových údajích)	Tematické okruhy - domov - rodina, kamarádi - škola, vyučovací předměty - režim dne - volný čas, zábava, sporty - lidské / zvířecí tělo - jídlo - oblékání - město, bydliště - nákupy - dopravní prostředky - dny v týdnu - čas, hodiny	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace EGV - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity EV - ekosystémy

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 5.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- v krátkém textu z běžného života rozumí významu známých slov, slovních spojení a jednoduchých vět, zejména pokud má vizuální oporu - rozumí tématu krátkého textu z běžného života, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je doprovázen vizuální oporou Psaní - s použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, má, umí, neumí, má nebo nemá rád - s použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém představí členy rodiny, spolužáky a kamarády, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, mají umí, mají rádi, nemají rádi - za použití jednoduchých slov, slovních spojení a vět napíše krátký pozdrav, dotaz či vzkaz - vyplní osobní údaje do jednoduchého formuláře		

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 6.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním - rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat - v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, jenž se vztahuje k osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace Mluvení - zeptá se na základní informace týkající se míst, činností, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, škole, aktuálních činnostech, cestování, stravování, zemi, apod. - jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života, kalendářní rok, jídelníček, své prázdniny, zemi - vypráví jednoduchý příběh Čtení s porozuměním - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům, rozumí obsahu - v textu vyhledá konkrétní informace - práce se slovníkem	Mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátká odpověď, otázky s tázacími zájmeny - příslovce častosti děje, předložky času - řadové číslovky - předmětná zájmena - sloveso <i>být</i> v minulém čase ve všech variantách - minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - <i>some / any, How much / How many</i> - <i>a little / a few</i> - neurčitý člen, určitý člen - stupňování přídavných jmen, přirovnání - vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> - přídavná jména a příslovce - <i>sloveso muset – have to</i> - návrhy, rozhodnutí Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetická abeceda - pravopis slov osvojené slovní zásoby - přízvuk slov, intonace ve větě - výslovnost odlišných hlásek a koncovek slov	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - řešení problémů a rozhodovací schopnosti VDO - občanská společnost a škola EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme svět a Evropu MKV - lidské vztahy - multikulturalita EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí MV - tvorba mediálního sdělení - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 6.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Psaní - vyplní ve formuláři základní údaje - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat - napíše krátký popis osob, místa apod. - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše pohlednici či e-mail druhé osobě	Tematické okruhy - domov, volný čas, škola, kalendářní rok - aktuální činnosti, každodenní činnosti, volnočasové aktivity - cestování, doprava, prázdniny, dovolená - jídlo a stravovací návyky - počasí - zvířata - kultura, moderní technologie a média - reálie anglicky mluvících zemí, geografické názvy a pojmenování	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené promluvy, vyprávění či konverzace, které se týkají osvojovaných témat - v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace - rozumí obsahu písně, téma písně se týká osvojovaných a osvojených témat Mluvení - zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, a dalších tématech - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích, pomocí slovních spojení a vět se zapojuje do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů - vypráví jednoduchý příběh	Mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky <i>ano / ne</i>, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves, minulý čas průběhový, jejich srovnání a rozdíly v použití - budoucí čas <i>will</i> – vyjádření rozhodnutí a nabídky - vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> – vyjádření předpovědi do budoucna - neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i> s názvy míst - neurčitá zájmena <i>every- / some- / any- / no- +</i> - <i>body / - thing</i> - přítomný čas průběhový pro vyjádření blízké budoucnosti - návrhy <i>Shall ...?, What about ...?</i> - předpřítomný čas prostý, <i>ever, never, just</i> - modální slovesa, <i>should / shouldn't, must, mustn't, don't have to</i>, frázová slovesa - příslovce, zájmena, spojky - prostředky textové návaznosti Zvuková a grafická podoba jazyka - dvojhlasý, krátké a dlouhé samohlásky - znělé a neznělé souhlásky, výslovnost sykavek - <i>silent letters</i> (hlásky, které nevyslovujeme)	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - kreativita VDO - občanská společnost a škola EGS - Evropa s svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět MKV - lidské vztahy - multikulturalita - kulturní difference - etnický původ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k životnímu prostředí MV - tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Čtení s porozuměním - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům, rozumí obsahu textů, vyhledá konkrétní informace - rozumí popisu cesty, běžným nápisům ve městě - rozumí popisu osob, míst a událostí Psaní - vyplní ve formuláři základní údaje - запиše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, popis cesty či události - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduchý příběh, kde používá spojky spojky, příslovce a příslovečná určení času	Tematické okruhy - rodina, životní etapy - volný čas, sport, každodenní činnosti - bydlení, domov, škola, pravidla - volba povolání, společnost a její problémy - péče o zdraví, pocity, nálady, ambice - cestování, zážitky, město, doprava - příroda, přírodní katastrofy - moderní technologie a média - realie anglicky mluvících zemí, historie	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat - v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k osvojovaným a již osvojeným tématům, vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu písničky, jejíž téma se týká osvojovaných témat Mluvení - zeptá se na základní informace týkající se činností, osob, míst, času a dalších témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, o svých zvycích, zážitcích a plánech do budoucna, problémech, životním stylu a stravovacích návycích, zdraví a dalších osvojovaných tématech - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojuje do rozhovorů,	Mluvnice - přítomný čas prostý versus přítomný čas průběhový - budoucí čas <i>will</i> - vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves - minulý čas průběhový - minulý čas prostý versus minulý čas průběhový - <i>too, enough</i> - <i>could / couldn't, had to / didn't have to</i> - předpřítomný čas prostý, užití <i>for, since, been, gone</i> - předpřítomný čas versus minulý čas - tázací dovětky - vztažná zájmena <i>who, which, that</i>, vztažné věty vedl. - <i>should / shouldn't, might / might not</i> - <i>So do I / Neither do I</i> - sloveso + <i>-ing / infinitiv</i> - trpný rod v přítomném čase prostém, minulém prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím - první kondicionál - časové věty vedlejší - vyjádření účelu – <i>to ...</i> - spojky a prostředky textové návaznosti	OSV - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané MKV - lidské vztahy - multikulturalita - kulturní difference MV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
v nichž např. vyjádří své plány do budoucna, poradí v různých situacích, formuluje pozvání nebo na něj reaguje, vyjádří souhlas či nesouhlas, obavu, apod. - vypráví jednoduchý příběh, události uvádí v logicky správné časovém sledu, věty vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaznosti - popíše místa, osoby, předměty, činnosti, situace na obrázku či v reálu Čtení s porozuměním - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům či reáliím - v textu vyhledá požadované informace - pracuje s textem na internetu - rozumí radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech - odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí definicím slov nebo výrazům - rozumí literárním textům, zjednodušeným ukázkám z literatury (bajce, legendě apod.) - vyhledá adekvátní výraz ve slovníku	Výslovnost a grafická podoba jazyka - fonetická abeceda - slovní a větný přízvuk - intonace – tázací dovětky - výslovnost různých hlásek a koncovek - slovní přízvuk – slovesa - výslovnost podobných slov - vázání Tematické okruhy - domov, rodina - každodenní činnosti, volnočasové aktivity - společnost a její problémy, charitativní činnost - volba povolání, první pracovní zkušenosti - nákupy a móda, materiály - škola, testy - kultura, divadlo, výtvarné umění - život celebrit, film - moderní technologie a média - péče o zdraví, stravovací návyky - pocity a nálady - příroda a počasí - reálie anglicky mluvících zemí - život vrstevníků, sportovní události, historická data	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy - základní podmínky života - vztah člověka k životnímu prostředí

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 8.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Psaní - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý text, např. popis osoby, místa, předmětu, prostředí, ve kterém se pohybuje, nebo leták či plakát - napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky a prostředky textové návaznosti, text vhodně člení, popíše událost - reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se k osvojovaným tématům		

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, týkající se osvojovaných témat - v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k tématům, vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu písně, jejíž téma se týká osvojovaných témat Mluvení - zeptá se na základní informace týkající se činností, osob, míst, času, událostí a jiných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví plynule o osvojovaných tématech - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojuje do rozhovorů - vypráví příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, věty vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaz.	Mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový - stavová slovesa - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves - minulý čas průběhový - předpřítomný čas prostý - předpřítomný čas prostý versus minulý čas prostý - členy - budoucí čas s <i>will</i>, budoucí děj pomocí <i>going to</i> - vyjádření budoucího děje pomocí přítomného času prostého - první kondicionál - <i>would</i>, druhý kondicionál - <i>so that</i> - reflexivní zájmena - otázky, tvoření otázek, využití všech tázacích zájmen - gerundium - frázová slovesa - trpný rod v přítomném, minulém, předpřítomném a budoucím čase prostém - trpný rod způsobových sloves - vztažné věty - nepřímá řeč, <i>say x tell</i>	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - poznávání lidí - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané MKV - lidské vztahy - kulturní difference EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku Čtení s porozuměním - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům - v textu vyhledá požadované informace - rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události - rozumí návrhům, radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech - odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí definicím slov nebo výrazů - rozumí literárním textům, zjednodušeným ukázkám z literatury (např. divadelní hře nebo povídky) Psaní - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché texty, které se týkají osvojovaných témat - odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat	- nepřímá otázka - předložky - spojky a prostředky textové návaznosti Zvuková a grafická podoba jazyka - intonace, slovní a větný přízvuk - silent letters - znělé a neznělé souhlásky - výslovnost shluků souhlásek - vázání Tematické okruhy - každodenní činnosti, volnočasové aktivity - sport, aktivní dovolená, cestování - volba povolání, ambice - popis osoby – charakterové vlastnosti, vzhled - příroda - péče o zdraví, lidské tělo, biologické hodiny - moderní technologie a média - společnost a její problémy - časové údaje - teenageři a peníze, nákupy - kultura - práce se slovníkem - realie anglicky mluvících zemí – život vrstevníků,	MV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - tvorba mediálního sdělení

6.1.3 Matematika

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu MATEMATIKA

- **Obsahem předmětu** je seznámit žáky s níže uvedenými tematickými okruhy:
 - **Číslo a početní operace** na 1. stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na 2. stupni okruh **Číslo a proměnná**, který učí žáky používat přirozená čísla k modelování reálných situací, počítat předměty v daném souboru, vytvářet soubory s daným počtem prvků. Dále pak si osvojovat aritmetické operace a algoritmy, seznamovat se s pojmem proměnná a s matematizací reálných situací
 - **Závislosti, vztahy a práce s daty**, kde se naučí rozpoznávat změny a závislosti, které se učí analyzovat z tabulek, diagramů a grafů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.
 - **Geometrie v rovině a prostoru** – žáci určují a znázorňují geometrické útvary, modelují reálné situace, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod, obsah a zdokonalovat grafický projev
 - **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** – zde je kladen důraz na logické myšlení žáků. Řešení logických úloh a jejich obtížnost je závislá na rozumové vyspělosti žáka, posiluje jeho vědomí.

Matematika se podílí na seznamování žáků se světem financí a přispívá tak k rozvoji finanční gramotnosti.

Předmět má mezipředmětové vztahy k oblastem Informační a komunikační technologii, Člověk a příroda (fyzice, chemie, zeměpisu, přírodopisu), Člověk a společnost (dějepis, výchova k občanství), Umění a kultura (hudební výchova, výtvarná výchova), Člověk a svět práce a Jazyk a jazyková komunikace.

Do vyučovacího předmětu jsou začleňována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova. Osobnostní a sociální výchova je naplňována v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele. Environmentální výchova a multikulturní výchova je realizována při využití matematiky v reálných situacích.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**
 - 1. ročník – 4 h/týden
 - 2. ročník – 5 h/týden (4 + 1 disponibilní)
 - 3. ročník – 5 h/týden (4 + 1 disponibilní)
 - 4. ročník – 5 h/týden (4 + 1 disponibilní)
 - 5. ročník – 4 h/týden
 - 6. ročník – 4 h/týden
 - 7. ročník – 4 h/týden (3 + 1 disponibilní)
 - 8. ročník – 4 h/týden
 - 9. ročník – 4 h/týden
- **Výuka předmětu je realizována** především v kmenových třídách. V případě velkého počtu žáků ve třídě může být jedna hodina v ročníku dělena na dvě skupiny, což umožňuje věnovat se individuálním potřebám žáků.

Ve vyučování využíváme skupinové, projektové formy výuky, práci frontální i práci s využitím technických pomůcek (především kalkulátory, vhodný počítačový software, digitální výukové materiály, interaktivní tabule). Využíváme demonstrační a názorové pomůcky, které umožňují přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a rýsovacích technikách.

Žákům 9.ročníku nabízíme možnost přípravy na přijímací zkoušky z matematiky formou volitelného nebo nepovinného předmětu.

Talentovaní žáci se zapojují do olympiád a matematických soutěží – Matematická soutěž 5.tříd, Matematický Klokán, Pythagoriáda .

K hodnocení matematických schopností našich žáků využíváme národní srovnávací test.

Nadaní žáci mohou pracovat na nadstandardních úlohách a žáci s SPU mají větší časový prostor na řešení zadaného úkolu a jejich dílčí úspěchy podporujeme.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v oblasti MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení., posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí své výsledky

Kompetence k řešení problému

- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané dovednosti a vědomosti k objevování různých variant řešení, dovede je pojmenovat
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, využívá učebnic, užívá logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy dokáže použít při řešení podobných situací v nematematických oblastech
- kriticky myslí, dokáže obhájit své vlastní závěry a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle
- účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji , poznává matematický jazyk, provádí správné matematické postupy
- využívá ICT pro komunikaci jak se spolužáky, tak s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje s vyučujícím a ve skupině při vytváření pravidel, podílí se společně na práci v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry, v případě potřeby poskytne pomoc nebo oni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, obhajuje svůj způsob řešení, dokáže se vyjádřit slovně i písemně

Kompetence občanské

- rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti vedeme žáka k sebekontrolě, systematickosti a přesnosti při řešení daného problému
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- pozitivně hodnotíme tvořivé nápady žáků

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky)
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených on-line zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu apod.)

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Předmět: Matematika		
Ročník: 1.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák se učí používat přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	manipulace s předměty počítání prvků	
Učí se číst, zapisovat a porovnávat přirozená čísla do 100 a zapisovat vztah rovnosti a nerovnosti	- čtení a zápis čísel - vztahy větší, menší, rovno - znaménka	
Učí se užívat lineární uspořádání, zobrazuje číslo na číselné ose	orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi	OSV – osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes desítku	
Učí se řešit a tvořit úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- řešení slovních úloh zadaných obrázkem (jedna početní operace)	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života Pozná české mince a bankovky Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí, proč spořit	- seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - orientace a čtení matematických zápisů	
Učí se rozeznávat, pojmenovávat, modelovat a popisovat základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - nachází v realitě jejich reprezentaci	- vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvarů - rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh - tělesa: krychle, kvádr, koule, válec	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Předmět: Matematika		
Ročník: 1.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se rozeznávat a modelovat jednoduché souměrné útvary v rovině	- kresba a modelování geometrických útvarů podle zadání	
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	- seznámení se základními funkcemi počítače(myš, klávesnice)	OSV – rozvoj schopností, poznávání

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Předmět: Matematika		
Ročník: 2.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Používá přirozená čísla v oboru do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- přirozená čísla, celá čísla - manipulace s předměty - počítání prvků	OSV
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 100, užívá a zapisuje vztah rovnost a nerovnosti	- čtení a zápis čísel - seznámení s pojmem sudé a liché číslo - vztahy větší, menší, rovno a znaménka	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose v oboru do 100	- orientace na číselné ose, znázornění - pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi - určování stovek, desítek a jednotek	OSV
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 100	- sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10 - sčítání a odčítání v oboru 0 - 100 - počítání se závorkami - násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 0, 1, 2, 3, 4, 5)	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- slovní úlohy z běžného života s užitím osvojených početních operací	OSV
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- určování času - převádění jednotek času	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Předmět: Matematika		
Ročník: 2.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- orientace a čtení matematických zápisů	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh - tělesa – krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel - modelování geometrických útvarů podle zadání	OSV
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- bod, přímka, polopřímka a úsečka - seznámení se základními jednotkami délky, hmotnosti a objemu - měření délky v mm, cm, dm	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Předmět: Matematika		
Ročník: 3.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Aplikuje vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, které jsou do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školní matematiky	- opakování násobení a dělení	
Orientuje se v čase, převádí jednotky času na jednotky délky Napomáhá k zvládnutí vlastního chování a utváří základní dovednosti pro spolupráci	- polopřímka	
Pomocí peněz, čtvercové sítě i číselné osy počítá, čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000 Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	- číselný obor 0 – 1000 - zápis čísel - porovnávání - rozpočet - příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - úspory, půjčky	OSV
Přímky - nachází v realitě jejich reprezentaci	- přímky a jejich vzájemná poloha - rovnoběžka, různoběžky	
Zobrazí číslo na číselné ose jako výsledek početní operace v jednoduchých případech využívá učivo na převody délky	- obor přirozených čísel 0 – 1000 - sčítání, odčítání, násobení a dělení z paměti v oboru malé násobilky - zaokrouhlování na stovky	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Předmět: Matematika		
Ročník: 3.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozezná, modeluje a popíše jednoduchá tělesa	- tělesa krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec	
Provede rozbor úlohy, plán, řešení, odhadne výsledek Správně postupuje při řešení problému	- písemné sčítání dvou a více sčítanců - písemné odčítání s kontrolou sčítáním	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině Řeší úlohy na výpočet obvodu rovinného obrazce	- obvod čtverce a obdélníku součtem stran - osová souměrnost - obvod trojúhelníku součtem stran	
Tvoří a řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- opakování a procvičování učiva násobení a dělení mimo obor násobilky	

Předmět: Matematika		
Ročník: 4.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zapiše, přečte, porovnává přirozené číslo, zobrazí ho na číselné ose	- obor přirozených čísel - číslo v desítkové soustavě - zápis čísla číslicí, číselná osa - opakování z 3. ročníku	OSV
Narýsuje různé typy čar v rovině	- základní rovinné útvary	
Zapiše, čte, porovnává přirozené číslo, provádí jednoduché pamětní početní operace Zaokrouhlí v daném oboru čísel, dělí se zbytkem	- jednoduché pamětní operace v oboru přirozených čísel - odhady, zaokrouhlování, dělení	VDO - vztah člověka a prostředí
Pokouší se sestavit rovnoběžky a kolmice Užívá jednoduché konstrukce v rovině	- základní útvary v rovině - vzájemná poloha dvou přímek - n-úhelníky	
Provádí písemné operace v daném oboru přirozených čísel a aplikuje je na situace každodenního života	- písemné algoritmy početních operací v daném oboru	
Zapiše, přečte, porovná přirozené číslo, zobrazí ho na číselné ose	- obor přirozených čísel do 10 000 - zápis čísla číslicí - číselná osa, porovnávání čísel - jednoduché pamětní operace	
Seznámení se způsobem obvodu určení mnohoúhelníků sečtením délek jeho stran	- procvičování oboru přirozených čísel do 10 000 - jednotky	
Poznává osově souměrné útvary	- osově souměrné útvary	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 4.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zapiše, čte, porovná přirozené číslo do 1 000 000, zobrazí ho na číselné ose, umí rozložit číslo v desítkové soustavě Seznámí se s principem zaokrouhlování do 1 000 000 Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- obor přirozených čísel do 1 000 000 - zápis čísel číslicí - číselná osa - porovnávání čísel - rozpočet - příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - úspory, půjčky	EV – člověk a prostředí statistické údaje OSV
Umí pracovat s kružítkem	- kruh - kružnice - poloměr, průměr	
Řeší jednoduché a složené slovní úlohy, umí provést zkrácený zápis s neznámou, umí sčítat, odčítat, dělit a násobit s kalkulátorem, sčítá a odčítá z paměti i písemně do 1 000 000 Umí písemně násobit jednociferným a dvouciferným činitelem, umí dělit jednociferným dělitelem	- práce s kalkulačkou - násobení, dělení, sčítání, odčítání - vlastnosti matematických operací, pořadí výpočtů	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 4.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Umí sestrojit trojúhelník ze tří stran, umí narysovat pravoúhlý trojúhelník	- rovnoramenný, rovnostranný a pravoúhlý trojúhelník	
Zná základní útvary v rovině a prostoru, dokáže aplikovat své poznatky na situace v každodenním životě, umí odečítat hodnoty z diagramu	- geometrická tělesa, práce s kalkulačkou - slovní úlohy, diagramy	EGS
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech běžného života Využívá názorných obrázků k určení $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel Přečte zápis desetinného čísla, vyhledá ho na číselné ose	- přirozená čísla, celá čísla - zlomky – celek, část, polovina, čtvrtina, třetina, pětina a desetina - řešení a tvorba slovních úloh k určení poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny celku	OSV

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 5.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000 Orientuje se na číselné ose v oboru do milionu Umí sčítat a odčítat z paměti i písemně do milionu	- zápis čísla v desítkové soustavě - pamětné sčítání a odčítání - písemné sčítání a odčítání	
Umí násobit deseti, stem, tisícem Násobí písemně trojčiferným činitelem dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem	- pamětné násobení - písemné násobení - písemné dělení	
Převádí jednotky času Umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji	- jednotky času - převody	OSV - ovládání se, vůle, organizace času
Řeší slovní úlohy v oboru do milionu Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- slovní úlohy s jednou neznámou - slovní úlohy s více neznámými - rozpočet - příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - úspory, půjčky	OSV – rozvoj schopnosti poznávání (paměť, soustředění) sebepoznávání
Zná římské číslice I až X, L, C, D, M Umí přečíst číslo kapitoly a letopočet	- římské číslice	MV
Zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník	- rovina – rovinné útvary - konstrukce trojúhelníků	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 5.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Umí sestrojit čtverec, obdélník Umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku Pozná a pojmenuje čtyřúhelníky	- konstrukce čtverce, obdélníku - výpočet obvodu trojúhelníku a čtyřúhelníku - druhy čtyřúhelníků	
Umí zapsat, použít data z grafu ve čtvercové síti Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- jednoduché grafy, čtení grafů	
Vypočítá obsah čtverce a obdélníku	- výpočet obsahu, vzorec - jednotky obsahu - převody jednotek obsahu	
Dbá na přesnost a čistotu rýsování Sčítá a odčítá graficky úsečky Určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- přesnost rýsování - vhodné rýsovací potřeby	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 5.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech běžného života Využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- přirozená čísla, celá čísla - zlomky – celek, část, polovina, čtvrtina, třetina, pětina a desetina - řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny celku	OSV

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 6.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Provádí písemné operace v oboru přirozených čísel Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přiraz. čísel Řeší a tvoří úl., ve kterých aplikuje osvojené početní operace s přir. čísl Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Opakování a prohloubení učiva 1. - 5. ročníku Přirozená čísla – zápis v desítkové soustavě a jeho znázornění - zobrazení na ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - slovní úlohy	OSV - zápis čísel v odlišných kulturách
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici) a užívá jednoduché konstrukce Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran Užívá základní jednotky obsahu	Rovinné obrazce – lomená čára - přímka, polopřímka, úsečka - čtverec, obdélník, trojúhelník - kružnice, kruh - čtyřúhelník, mnohoúhelník Délka úsečky, jednotky délky, převody, obvod obrazce Jednotky obsahu, obsah obrazce	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 6.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy		
Načrtne a sestrojí síť základních těles Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá jejich různé řešení	Kvadr, krychle Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Číselné řady Řešení slovních úloh	
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozené číslo, desetinné číslo) Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů	Desetinná čísla Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Porovnávání desetinných čísel Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel číslem přirozeným Zaokrouhlování desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1 000, ... Pamětné a písemné dělení a násobení deset. čísel Dělení desetinných čísel Řešení úloh z praxe – početní výkony s desetinnými čísly	OV / INT – volní a charakterové vlastnosti – trpělivost, sebekontrola
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Jednoduché rovnice	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 6.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou symboliku	Úhel a jeho velikost Velikost úhlu, měření úhloměrem Úhel ostrý, pravý, tupý, přímý Rýsování úhlu dané velikosti Úhel, přenášení úhlu, osa úhlu Úhly vedlejší, vrcholové Sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů početně i graficky Dopočítávání velikostí úhlů vedlejších a vrcholových Rozšiřující učivo – souhlasné a střídavé úhly	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	Osová souměrnost Shodnost geometrických útvarů Osová souměrnost, osa souměrnosti Osově souměrné obrazce Osa úsečky Určení osově souměrných obrazců Konstrukce obrazu v osově souměrnosti	MKV – tangramy, origami jako součást východních kultur
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh, využívá matematickou symboliku Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Trojúhelník Trojúhelník různostranný, rovnostranný, rovnoramenný, ostroúhlý, pravouhlý, tupouhlý Příčky v trojúhelníku a jejich konstrukce Trojúhelníková nerovnost Kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 6.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles Analyzuje a řeší aplikační geometrické úkoly s využitím osvojeného matematického aparátu	Objem a povrch krychle a kvádrů Objem tělesa v krychlové síti Jednotky objemu, převádění Objem krychle, kvádrů Síť krychle, kvádrů Slovní úlohy	VDO – uvažuje v širších souvislostech
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh	Dělitelnost přirozených čísel Násobek a dělitel Kritéria dělitelnosti Prvočíslo, číslo složené Čísla soudělná a nesoudělná Rozklad čísla na prvočinitele Největší společný dělitel Nejmenší společný násobek Jednoduché slovní úlohy Opakování	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Opakování učiva ze 6. ročníku - desetinná čísla, početní operace s desetinnými čísly - dělitelnost - slovní úlohy, úsudky	
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) Účelně využívá kalkulátor	Racionální čísla - pojem zlomek, čtení a zápis čísla - krácení a rozšiřování, porovnávání zlomků - sčítání a dočítání zlomků - převrácené číslo, násobení a dělení - zlomek – složený zlomek – smíšené číslo - desetinné číslo - využití učiva ve slovních úlohách	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
Provádí početní operace v oboru celých čísel	Celá čísla - čísla kladná, záporná, navzájem opačná - uspořádání, znázornění na číselné ose - opačné číslo - početní operace s celými čísly (sčítání, odčítání, násobení a dělení) - absolutní hodnota - slovní úlohy	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem) Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - pojem poměr - zvětšování, zmenšování v daném poměru - měřítko plánu a mapy - slovní úlohy vedoucí k užití poměru - přímá a nepřímá úměrnost - úměra, tabulky - trojčlenka - slovní úlohy řešené trojčlenkou - tabulky, grafy	VGS – Evropa a svět, tabulky EV – vztah člověka k prostředí
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) Řeší aplikační úlohy na procenta Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát	Procento - procento, procentová část, základ - výpočet přes 1 % - výpočet základu - výpočet procentové části - výpočet počtu procent - slovní úlohy - promile	VDO – společnost a stát

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 7.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Načrtne a sestrojí rovinné útvary Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	Shodnost trojúhelníků - opakování učiva ze 6. ročníku - shodnost trojúhelníků: sss, sus, usu - konstrukce trojúhelníků	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Osová a středová souměrnost - osová souměrnost, útvary osově souměrné – opakování - středová souměrnost, útvary středově souměrné	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Využívá potřebnou matematickou symboliku Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Čtyřúhelníky - zobrazení, popis, modely - třídění rovnoběžníků podle vlastností stran a úhlů - konstrukce, obvody a obsahy rovnoběžníků - obsah trojúhelníku - pojem lichoběžník - konstrukce, obvod a obsah lichoběžníku	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Načrtne a sestrojí síť základních těles	Hranoly - pojem hranol - popis modelů - povrch a objem těles, síť – odvození vzorců - úlohy z praxe na výpočet povrchu a objemu hranolů	EV – vztah člověka a prostředí

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 7.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Rozšiřující učivo - posunutí, otáčení - zápis periodických čísel - grafy přímé a nepřímé úměrnosti - číselné výrazy s racionálními čísly	
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Opakování učiva 7. ročníku	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Opakování učiva 7. ročníku	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Účelně využívá kalkulátor	Mocniny a odmocniny - pojem druhá mocnina a odmocnina - čtení, zápis a určování z tabulek a pomocí kalkulátoru - slovní úlohy z praxe - mocniny s přirozeným mocnitelem - rozvinutý zápis čísla - číselné výrazy s mocninami - početní operace s mocninami	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazů, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkání	Výrazy proměnnou - číselné výrazy a výrazy s proměnnou - hodnota výrazu, dosazování do výrazu - zápis slovního textu pomocí výrazu - mnohočleny - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenů jednočlenem a mnohočlenem - vytýkání před závorku - rozklady mnohočlenů na součin - vzorce	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Lineární rovnice o jedné neznámé - rovnost, rovnice - ekvivalentní úpravy rovnic, zkouška - výpočet neznámé ze vzorce	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Slovní úlohy - slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic	VDO – společnost a stát EV – vztah člověka a prostředí
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických úkolů, využívá potřebnou matematickou symboliku	Pythagorova věta - pravouhlý trojúhelník - pojem Pythagorova věta - užití v praxi při řešení úloh	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Kružnice, kruh - kružnice, kruh – zobrazení a popis - délka kružnice, obsah kruhu - vzájemná poloha přímky kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - tečna a tětiva kružnice - kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku a rovnoběžníkům - slovní úlohy – kruh, kružnice	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 8.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Válec - pojem válec – zobrazení sítě, popis tělesa - povrch a objem tělesa - slovní úlohy – válec kolem nás	EV – vztah člověka k prostředí
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - postup řešení konstrukční úlohy, zápis, symbolika - množina bodů dané vlastnosti - Thaletova věta - Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat	Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru - úlohy z praxe	MV –kritické vnímání a čtení mediálních sdělení VDO – společnost a stát
	Rozšiřující učivo - třetí mocnina a odmocnina - druhá mocnina a odmocnina ve výrazech - výpočet částí kružnic - výpočet kruhové výseče	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Opakování učiva 8. ročníku	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Algebraické výrazy - úpravy algebraických výrazů pomocí vzorců a vytýkáním - rozklad výrazů na součin - proměnná ve jmenovateli – pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy - lomené výrazy ve fyzice, ,technických výpočtech a vzorcích	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - lineární rovnice se zlomkem a závorkami - výpočet neznámé ze vzorce - užití rovnic při řešení sl. úloh - pohybu - soustavy rovnic, pojem soustava dvou rovnic se dvěma neznámými - řešení soustav - slovní úlohy společné práci, počítání směsí	EV – vztah člověka a životního prostředí
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Funkce - funkce jako závislost dvou veličin, definiční obor funkce - způsob vyjádření funkce: tabulka, graf - přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Funkce - funkce jako závislost dvou veličin, definiční obor funkce - způsob vyjádření funkce: tabulka, graf - přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení jednoduchých úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou problematiku	Podobnost - podobnost rovinných útvarů - poměr podobnosti - podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti - podobnost kolem nás: plány, mapy	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Tělesa - opakování známých těles - jehlan, kužel, koule - povrch a objem těles – jehlan, kužel, koule - aplikační úlohy	EV – vztah člověka a životního prostředí

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika		
Ročník: 9.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Řeší aplikační úlohy na procenta Na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým Uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků Porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků	Užitá matematika – aplikační úlohy a problémy - základy finanční matematiky (úrokový počet, základní pojmy, jednoduché úrokování, úvěr, půjčka převody měn) - základy rýsování (technika rýsování, druhy čar, technické písmo a výkresy, kótování, pravoúhlé promítání)	VDO – společnost a stát
	Rozšiřující učivo - goniometrické funkce ostrého úhlu pravoúhlého trojúhelníku : sin, cos, tg - tabulky a grafy goniometrických funkcí - užití goniometrie v praxi, řešení jednoduchých reálných situací - komolý jehlan, komolý kužel	
	Závěrečné opakování	

6.1.4 Informatika

➤ **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu INFORMATIKA**

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola podporuje informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto je jednak navýšen počet hodin výuky informatiky pro mladší věk žáka, jednak jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. Škola podporuje mezipředmětové vztahy a informatika tak pomáhá ve všech směrech i v ostatních předmětech realizovat digitální kompetence žáků.

• **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

- 4. ročník – 1 h/týden
- 5. ročník – 1 h/týden
- 6. ročník – 1 h/týden
- 7. ročník – 2 h/týden (1 + 1 disponibilní)
- 8. ročník – 1 h/týden
- 9. ročník – 1 h/týden

Výuka předmětu je realizována na počítačích ve dvou učebnách plně vybavených PC. Hodiny budou ve všech ročnících dělené, což umožní individuální přístup k žákům a snadněji zvládnout probírané učivo. Navýšení hodinové dotace v 7. ročníku umožní žákům tvorbu, realizaci a prezentaci projektů. V některých činnostech preferujeme práci žáků ve dvojčlenných týmech, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Je kladen velký důraz na projektovou výuku.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Mimo informatiku mají žáci možnost využívat výpočetní techniku i v ostatních vyučovacích předmětech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu ICT

Kompetence k řešení problému

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah.
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy.
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA		
Předmět: Informatika		
Ročník: 4.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Práce ve sdíleném prostředí - Využití digitálních technologií v různých oborech - Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - Počítačová data, práce se soubory - Propojení technologií, internet - Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš - Technické problémy a přístupy k jejich řešení - Práce s daty v cloudu	EGS-Evropa a svět nás zajímá
Žákyně/žák: sestaví robota podle návodu sestaví program pro robota oživí robota, otestuje jeho chování najde chybu v programu a opraví ji upraví program pro příbuznou úlohu pomocí programu ovládá světelný výstup a motor pomocí programu ovládá senzor používá opakování, události ke spouštění programu	Základy robotiky se stavebnicí - Sestavení programu a oživení robota - Ovládání světelného výstupu - Ovládání motoru - Opakování příkazů - Ovládání klávesnicí – události - Ovládání pomocí senzoru	MV-Práce v realizačním týmu OSV-Kreativita

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA		
Předmět: Informatika		
Ročník: 4.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Úvod do kódování a šifrování dat a informací - Piktogramy, emodži kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce	EGS-Evropa a svět nás zajímá MKV-Možnost komunikace s lidmi z různých kultur
Žákyně/žák: popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení upraví připravený postup pro obdobný problém; ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví v něm případnou chybu upraví připravený postup pro obdobný problém; ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví v něm případnou chybu rozhodne, jestli různé algoritmy vyřeší stejný problém	Řešení problémů pomocí algoritmizace - Relativní řízení postavy s otáčením - Příkazy s parametrem pro nastavení vlastností postavy - Programování kreslení geometrických útvarů - Vytváření a používání procedur, jejich úpravy a opravy	OSV-Kreativita

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 5.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Úvod do práce s daty - Data, druhy dat - Doplnování tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu - Práce s daty v cloudu	MKV-základní pravidla komunikace s lidmi, respektování různých kultur VDO-svoboda slova (i jeho nebezpečí), rozdílnost názorů
Žákyně/žák: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém	Základy programování – příkazy, opakující se vzory - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Pohyb a razítkování - Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - Vlastní bloky a jejich vytváření - Kombinace procedur	
Žákyně/žák: nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí	Úvod do informačních systémů - Systém - Struktura - Prvky - vztahy	

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 5.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Základy programování – vlastní bloky, náhoda - Kreslení čar - Pevný počet opakování - Ladění, hledání chyb - Vlastní bloky a jejich vytváření - Změna vlastností postavy pomocí příkazu - Náhodné hodnoty - Čtení programů - Programovací projekt	OSV-kreativita
Žákyně/žák: pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat - Graf, hledání cesty - Schémata, obrázkové modely - Model	

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 5.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu najde a opraví chyby používá události ke spuštění činnosti postav přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky upraví program pro obdobný problém ovládá více postav pomocí zpráv	Základy programování – postavy a události - Ovládání pohybu postav - Násobné postavy a souběžné reakce - Modifikace programu - Animace střídáním obrázků - Spouštění pomocí událostí - Vysílání zpráv mezi postavami - Čtení programů - Programovací projekt	

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 6.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	Kódování a šifrování dat a informací. - Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO	MV-Práce v realizačním týmu OSV-Rozvoj schopností poznávání
Žákyně/žák: získá z dat informace, interpretuje data najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů	Práce s daty - Získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty - Práce s daty v cloudu	OSV-Kreativita

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 6.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Informační systémy - Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	EGS-Evropa a svět nás zajímá MKV-možnost komunikace s lidmi z různých kultur
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	Programování- opakování a vlastní bloky - Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy	MV-Práce v realizačním týmu OSV-Kreativita

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Programování – podmínky, postavy a události - Opakování s podmínkou - Události, vstupy - Objekty a komunikace mezi nimi	
Žákyně/žák: vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku	Modelování pomocí grafů a schémat - Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost	

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Modelování pomocí grafů a schémat - Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, - kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost	
Žákyně/žák: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu diskutuje různé programy pro řešení problému	Programování – větvení, parametry a proměnné - Větvení programu, rozhodování - Grafický výstup, souřadnice - Podprogramy s parametry - Proměnné	OSV-kreativita

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 7.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Programování – větvení, parametry a proměnné - Větvení programu, rozhodování - Grafický výstup, souřadnice - Podprogramy s parametry - Proměnné	OSV-kreativita
Žákyně/žák: nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Počítače - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací, aktualizace - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) - Práce s daty v cloudu	MDV-mediální sdělení, postoj výběr obrazu, zvuku, postoje EV-ochrana člověka za mimořádných situací EGS-Evropa a svět nás zajímá OSV-pravidla komunikace MKV-možnost komunikace s lidmi z různých kultur VDO-svoboda slova (i nebezpečí), pluralita názorů EV-zdroj informací o ŽP, postojů apod. o vlivu člověka na ŽP

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 7.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: vybere vhodný projekt dle náročnosti pro projekt zvolí vhodné digitální zařízení pomocí digitálního zařízení řeší problémy a konstrukci projektu modeluje vlastní 2D nebo 3D projekt vytvoří model prezentuje model nebo vlastní projekt	Projektová výuka - problematika a výběr technických projektů - jednotlivé funkce 3D grafických programů - tvorba sketch - vytvoření 3D objektů - tvorba programů - generování souboru pro výstup 3D a 2D zařízení - práce s programy pro 2D zařízení - práce s programy pro 3D zařízení - vlastní konstrukce projektu - prezentace projektů	OSV-kreativita OSV-pravidla komunikace EGS-vyhledávání a komunikace informací o světě

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota, vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Programování robotické stavebnice - Sestavení a oživení robota - Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním - Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) - Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) - Čtení programu - Projekt Můj robot	OSV-kreativita
Žákyně/žák: při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Informační systémy - Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat - Funkce s číselnými vstupy - Funkce s textovými vstupy - Vkládání záznamu do databázové tabulky - Řazení dat v tabulce - Filtrování dat v tabulce - Zpracování výstupů z velkých souborů dat - Práce s daty v cloudu	EGS-vyhledávání a komunikace informací o světě

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: sestaví program pro desku (např. Micro:bit a otestuje jej přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji používá opakování, rozhodování, proměnné	Algoritmizace a programování - sestaví program pro desku (např. Micro:bit) a otestuje - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné	OSV-kreativita

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Digitální technologie Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu - datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	VDO-svoboda slova (i nebezpečí), pluralita názorů EV-zdroj informací o ŽP, postojů apod. o vlivu člověka na ŽP EGS-jsme Evropané MKV-možnost komunikace s lidmi z různých kultur

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Předmět: Informatika		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žákyně/žák: diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies - Práce s daty v cloudu	
Žákyně/žák: ovládá výstupní zařízení desky (např. Micro:bit) používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá vyřeší problém naprogramováním desky	Algoritmizace a programování - ovládá výstupní zařízení desky (např. Micro:bit) - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky	
Žákyně/žák: vybere vhodný projekt dle náročnosti pro projekt zvolí vhodné digitální zařízení pomocí digitálního zařízení řeší problémy a konstrukci projektu modeluje vlastní projekt vytvoří model/program prezentuje vlastní projekt	Závěrečné projekty - vybere vhodný projekt dle náročnosti - pro projekt zvolí vhodné zařízení - pomocí digitálního zařízení řeší problémy a konstrukci projektu - modeluje nebo naprogramuje vlastní projekt - vytvoří model/program - prezentuje model nebo program	OSV-pravidla komunikace OSV-kreativita EGS-vyhledávání a komunikace informací o světě

6.1.5 Hudební výchova

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA

- **Obsahem předmětu je** získání kladného vztahu k hudbě a všem hudebním činnostem, ať již vokálním, instrumentálním, poslechovým atd., podpora vytváření osobního postoje k hudbě a objevování.

Předmět Hudební výchova se zabývá smyslem a podstatou tvůrčí činnosti, je zaměřen na praktické využití získaných znalostí a dovedností. Využívá aktivních metod výuky, které slouží k vytváření klíčových kompetencí a k dosažení očekávaných výstupů.

Předmět vede žáka k hlubšímu porozumění hudebního umění a hudby, k jejímu vnímání, prožívání a využívání jako prostředku komunikace a nástroje duševní hygieny.

Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka především po emocionální stránce a vedou k rozvoji jeho hudebnosti, hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi (sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové). Hudební činnosti dále umožňují žákovi uplatnit jeho individuální pěvecký potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, jeho individuální instrumentální dovednosti, rytmické cítění a jeho pohybové dovednosti.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

- 1. ročník – 1 h/týden
- 2. ročník – 1 h/týden
- 3. ročník – 1 h/týden
- 4. ročník – 1 h/týden
- 5. ročník – 1 h/týden
- 6. ročník – 1 h/týden
- 7. ročník – 1 h/týden
- 8. ročník – 1 h/týden
- 9. ročník – 1 h/týden

- **Výuka předmětu je realizována** v odborné učebně Hudební výchovy. Ve výuce se využívá encyklopedií, hudebních ukázek, hry na nástroje, návštěvy kin, koncertů a divadel.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA

Kompetence k učení

- hledání a třídění informací, jejich využití v hudebních referátech
- užití hudebních termínů, uvedení věcí do souvislostí
- vyvození závěrů pro využití v budoucnosti
- plánování, organizování a řízení vlastního učení

Kompetence k řešení problému

- využití vlastního úsudku a zkušeností při vyvozování hudebních návazností
- sledování vlastních pokroků při zdolávání hry na nástroje, čtení a zápisu not
- kritické myšlení, rozhodnutí, obhajoba, zodpovědnost

Kompetence komunikativní

- výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování
- naslouchání, reakce a zapojení se do diskuse
- obhajoba svého názoru na hudbu, která se žákovi líbí nebo nelíbí
- využití moderních technologií, MP3 atd.
- využití informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci
- spolupráce a interakce s ostatními

Kompetence sociální a personální

- skupinová spolupráce při hře na Orffovy hudební nástroje
- ovlivňování kvality společné práce, hra na dirigenta, hudební aranžmá
- utváření příjemné atmosféry v týmu
- ethno hudba
- upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- respektování, ochrana a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví
- pozitivní postoj k uměleckým dílům
- smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivní zapojení do kulturního dění, návštěva výstav a koncertů

Kompetence pracovní

- přístup k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany kulturních hodnot
- využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- rozvoj myšlení

Kompetence digitální

- snaha o zvládnutí zaznamenávat, přenášet a prezentovat hudbu
- využívání běžných formátů zaznamenaného zvuku a hudby (mp3, wav)
- uplatnění digitální technologie jako nástroje seberealizace, pokus o tvorbu vlastních audiovizuálních projektů
- snaha o povědomí uplatňování autorských práv a jejich aplikace v rámci svého chování v kyberprostoru
- využití jednoduchých elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací a některých programů v rámci reprodukční a tvůrčí činnosti
- vyhledávání souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění a využívání některých možností, které poskytují multimédia a digitální prostředí

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 1.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- pěvecké dovednosti - dýchání, správné držení těla, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena	
Učí se rytmizovat a melodizovat jednoduché texty, improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem.	- realizace písni v 2/4,3/4 taktu - memorování a rytmizace textu, hudební hry - rytmická deklamace, říkadla	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	- Hudební doprovod pomocí Orffova instrumentáře	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	- provádí hudebně pohybovou činnost- držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod - hra na tělo, fonogestika	OSV – smyslové vnímání,kreativita
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	- rozlišování krátkých a dlouhých tónů - tempo (pomalu, rychle) - dynamika (zesilovat, zeslabovat, potichu, nahlas) - dynamicky odlišný zpěv	OSV – estetika,kreativita
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	- podle zvuku pozná vybrané hudební nástroje, lidský hlas, zvuk, tón	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 2.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se rozlišovat pomalý a rychlý rytmus, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování Umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní osvojuje si pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, učí se rozlišovat noty, pomlky, takty Učí se doplňovat zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje Zpívá vybrané vánoční koledy	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)	OSV - smyslové vnímání, kreativita
Seznamuje s hudebními nástroji podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola Učí se hrát na dětské hudební nástroje	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých melodií pomocí nástrojů z Orfova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace	MKV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci)
Učí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat Učí se pohybem vyjádřit hudbu, zpěv s tancem	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 2.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje umělou a lidovou píseň Seznámí se s vybranými skladbami klasiků	Poslechové činnosti - kvality tónů, barva tónu - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)	OSV

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 3.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zpívá v jednohlase Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- upevňování pěveckých návyků (dýchání, tvoření tónu, frázování, artikulace) - upevňování dovednosti zpívat tóny ve vzestupné a sestupné řadě, noty c1 - a1 - nácvik jednoduchého dvojhlasu, jednoduchý kánon - nácvik, zpěv a poslech českých koled - - nácvik dvoudobé chůze a tanec přísunným krokem - poslech taneční hudby, vyjádření melodie pohybem - pohybové hry - hudební výrazové prostředky - pohyb melodie - hudba vokální, instrumentální - poslech české hudby pro slavnostní příležitosti - hudební nauka – nota celá, půlová, čtvrtěová	MV - kulturní difference OSV

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 3.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyjadřuje pohybem tempo, dynamiku a směr melodie Využívá dětské rytmické nástroje pro doprovod písní	- rozlišování hudebních nástrojů podle vzhledu i zvuku (strunné, dechové, bicí) - hudební nauka – notová osnova, houslový klíč, taktová čára, pomlky - nácvik písní ve 4/4 taktu	MV - kulturní difference OSV

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 4.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zpívá v jednohlase či dvojhlas (kánón) v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- opakování písní a hudebně - pohybových her z nižších ročníků, rytmus řeči, hudební rytmus - pěvecké návyky, hlasová hygiena,	OSV – kreativita
Využívá při zpěvu správné pěvecké návyky, užívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- funkce hudby, hudební abeceda, rytmické hodnoty not, písně s podzimními náměty	
Kombinuje výrazové prostředky, aby vyjádřil své pocity a prožitky, uplatňuje osobitost svého vnímání	- hudba jako výrazový prostředek, ukázky hudebních stylů a žánrů	
Zpívá v jednohlase a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- vánoce v hudbě – koledy, poslechové skladby	VDO – domov, vlast
Vyjádřuje emoce gestem, výrazem, postojem Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not Ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků	- hudební improvizace, pohybové vyjádření hudby - polka, valčík	
Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace Dovede vysvětlit pojem melodie a rytmus	- hudební a pantomimické hádanky, hrátky s říkadly, jazykolamy	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 4.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Porovnává odlišnosti, seznámí se s pojmy opera, opereta, revue, muzikál Zná některá zajímavá díla našich skladatelů Rozezná hudební formu jednoduché písně či skladby	- nálada v písni, skladbě - rytmická říkadla - různorodost hudebního umění	
Poslechem zkouší určit hudební nástroje, různé kombinace zpěvných hlasů a nástrojů	- hudební nástroje v lidové hudbě, dvojhlas, lidové a umělé písně - lidové tradice v hudbě	
Zpívá v dur i moll stupnicích	- kvalita tónů a vztahy mezi nimi, cvičení sluchu, cvičení sluchové a zrakové paměti	
Upevňuje hudební poznatky, dovednosti a návyky	- procvičování základních poznatků a dovedností, hlasová výchova - můj nejoblíbenější hudební autor	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 5.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pozná smyčcové nástroje (housle, violoncello, kontrabas) a dechové nástroje (trubka, pozoun, lesní roh) Seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru Zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, pozná basový klíč Čte noty v rozsahu c1–g2 v houslovém klíči Umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie Seznámí se s krajovými lidovými tanci umí taktovat čtyřčtvrteční takt Zná původ státní hymny Umí pohybově vyjádřit nálady seznámí se s relaxací Umí jednoduché dvojhlasé písně Naučí se vybrané písně J. Uhlíře a k. Šípa dbá na správné dýchání Doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten) rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	OSV – kultura ducha a těla – smyslové vnímání, estetika, kreativita MDV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -vnímání autora mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 5.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslouchá vybrané skladby Poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje Poznává varhanní hudbu	Hudebně pohybové činnosti taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet)	OSV – kultura ducha a těla – smyslové vnímání, estetika, kreativita MDV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -vnímání autora mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 6.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	- lidová píseň na Moravě a v Čechách, pojem folk a folklór - tance v lidové hudbě - polka, valčík, polonéza, furiant, + taneční kroky - vlastní pohybové ztvárnění, dramatizace – vyjádření sémantiky hudebního díla pohybem	MKV - majority, minority, etnický původ, identita, dialekt
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- hudebně výrazové prostředky: pojmy melodie, rytmus, harmonie, barva, tóny, kontrast, gradace, dynamika - rondo jako hudební forma ve skladbách i praktická aplikace v lidové hudbě - kontrast dur a moll tónin	OSV - rozvíjení smyslového a citového vnímání MDV - pravidla psaného projevu
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- pravděpodobný vznik hudby - první hudební památky - Gregoriánský chorál - Baroko v hudbě – polyfonie, fuga - Hudební dílo a autor: J. S. Bach - A. Vivaldi, G. F. Händl - První české hudební památky - Sv. Václave - Hospodine, pomiluj ny	EGS - kořeny a zdroje civilizace

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 6.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- význam lidové hudby – regiony - orchestr a sbor - artifiální a nonartifiální hudba - hudební nástroje – jejich použití v hudebních žánrech	MKV - rasismus, princip sociálního smíru a solidarity EGS - porozumění klíčovým historickým., politickým a geografickým souvislostem
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- dirigování 2/4 a 3/4 takt - hra na tělo dle rytmického zápisu i nápodobou - hra na metalofon a Orffovy nástroje – reprodukce melodie	MDV - pravidla psaného projevu
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	- zpěv lidových písní sólový i dvojhlasy - vánoční písně a koledy, koledy našeho regionu - společný zpěv, deklamace - intonační, dechová cvičení, tvorba tónu - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu	MKV - majority, minority, etnický původ, identita
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- rondo jako hudební forma ve skladbách i praktická aplikace v lidové hudbě - instrumentální i rytmické rondo – Orffovy nástroje - variace v hudbě - taktování	OSV - rozvíjení smyslového a citového vnímání

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- variace v hudbě: W. A. Mozart - hra na metalofon, variace, ostinato - improvizace, elementární doprovod - sólo pomocí pentatonické řady - doprovod k dramatizaci písně	MKV – kulturní difference, multikulturalita, etnický původ EGS – evropské kulturní kořeny
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	- nácvik lidového dvojhlasu, diatonické postupy moll/dur - hymna ČR - zachycování rytmu melodie pomocí grafického záznamu (muzikogram) - reflexe vokálního projevu svého i ostatních	VDO-člověk a společnost
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- hudební nástroje - vznik, původ a kategorizace - výroba vlastních jednoduchých rytmických nástrojů (štěrchadla, deštná hůl) - nácvik rytmické hry podle notového zápisu a rytmická improvizace s reprodukovanou hudbou - lidová hudba vánoční, koleda a vánoční píseň	MKV – kulturní difference, multikulturalita, etnický původ
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	- lidová hudba Čech a Moravy a našeho regionu - A. Dvořák: Slovanské tance - hudba národního obrození, inspirace - Furiant, polka-jednoduché kroky + dirigování - folk a folklór	VDO – formy participace občanů v politickém životě -člověk a společnost

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- hudební dílo a autor: - W. A. Mozart - L.van Beethoven - symfonie: Osudová - Óda na radost = hymna EU - B. Smetana: Vltava - programní hudba, zvukomalba - symfonická báseň	EGS – vazby mezi lokální, evropskou a globální dimenzí VDO – formy participace občanů v politickém životě -člověk a společnost OSV-mezilidské vztahy
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období s dalšími skladbami	- klasicismus - romantismus - country hudba, její lidové kořeny, nástroje, vznik ve světě (USA) a její význam v českém prostředí - trampská hudba, folková hudba -	MKV – kulturní difference, multikulturalita, etnický původ EGS – vazby mezi lokální, evropskou a globální dimenzí
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- kramářské a jarmareční písně - dušemalba, zvukomalba	MKV – kulturní difference, Lidské vztahy-tolerance, Multikulturalita - vzájemné obohacování se

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- práce s Orffovým instrumentárem-synkopa - rytmický výcvik boomwhackers - cítění přízvučných dob, těžká a lehká doba - jednoduchá nástrojová improvizace - hra na tělo, samostatné sestavy - hra dle rytmického zápisu na dětské nástroje	MKV – kulturní difference, Lidské vztahy - tolerance, Multikulturalita EGS – vazby mezi lokální, evropskou a globální dimenzí MDV – člověk a společnost-paralely mezi kulturami a histor. událostmi
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,	- české koledy + umělé vánoční písně - moravské lidové koledy - zpěv s karaoke doprovodem - hlasová cvičení, dechová cvičení, intonační cvičení - rozvoj hudebního sluchu a představivosti - nácvik vícehlasu pomocí kánonů, quodlibet -	MKV - vzájemné obohacování se OSV – sebepoznání a sebepojetí
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- doprovod pomocí pentatonické škály - improvizace v rámci blues - výběr nástrojů k doprovodu, aranže - využití dalších nástrojů – keyboard, cajon - rytmický výcvik	MKV - vzájemné obohacování se

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		EGS – vazby mezi lokální, evropskou a globální dimenzí
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	- nový druh tance rock and roll, - rytmus, metrum, tempo v pohybu - hra na tělo v pracovních písních, rytmizace říkadel - tance s těžkou a lehkou první dobou - pantomima, improvizace - nové tance 20. století – rokenrol, swing	MKV – kulturní difference, multikulturalita, etnický původ
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- 12-ti taktová bluesová forma - Hudební dílo a autor: George Gerschwin: Rhapsody in blue - význam hudebního centra New Orleans - Louis Armstrong, rock and roll, - vliv Beatles na populární hudbu - kompoziční album	EGS – vazby mezi lokální, evropskou a globální dimenzí
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- kořeny nonartificiální hudby - pracovní písně, spirituál - blues, jazz, swing - genialita - vztah hudby a kultury	MKV - kulturní difference

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 8.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- moderní a módní, - sluchová hygiena - pop a zvuková kulisa -	MDV - ICT, autor mediálních sdělení, vliv médií, tvorba med. sdělení OSV - psychohygiena

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Orientuje v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- duchovní a světská hudba - časová osa a vývoj nonartificiální hudby - muzikál - podoby jazzu, blues, rocku - hudební skladba v kontextu s jiným uměním - epigonství, kýč, módnost, modernost - současné hudební trendy a jejich kořeny - slovní charakterizace hudebního díla - vytváření vlastních soudů a hudebních preferencí	EGS – vazby mezi lokální, evropskou a globální dimenzí MKV – kulturní difference, Lidské vztahy-tolerance, Multikulturalita - vzájemné obohacování se MDV - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality člověk a společnost-paralely mezi kulturami a histor. událostmi
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- definice žánru - autorská práva, evergreen a hit - fyzikální vlastnosti zvuku, sluchová hygiena - moderní audiotechnika, programy, média - ethno hudba, world music, - funkce hudby v lidském životě	VDO – formy participace občanů v politickém životě - člověk a společnost EV – vztah člověka a prostředí MV - autorský zákon MKV – solidarita VDO-člověk a společnost MDV-ICT, autor mediálních sdělení, vliv médií, tvorba med. sdělení
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- muzikoterapie, využití relaxační hudby - šamanské rytmy, bubnování, výroba chřestidel - improvizace – rytmické a melodické nástroje - Riff, inspirace - Vyjadřování hudebních i nehudebních asociací pomocí hry na elementární nástroje - notační programy a digitální technologie pro záznam hudby	MKV – kulturní difference, multikulturalita, etnický původ OSV - psychohygiena

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	- harmonický vícehlas, T, D, SD - samostatný zpěv bez doprovodu / s doprovodem - hlasová hygiena (hlasová nedostatečnost, mutace) - jazz – scat, falzet – ukázka - notový zápis jako opora písně a instrumentální skladby	MKV – kulturní difference, multikulturalita, etnický původ
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- nácvik rytmického doprovodu dle grafického zápisu pomocí Orffových nástrojů, perkusivních nástrojů - zvukomalba, barva tónu, boomwhackers - metalofon-pentatonický doprovod - ostinato	OSV – kreativita, nápady, originalita, komunikace, kooperace
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hudba a divadlo, film - hudba a tanec, balet - hudba a charita, hudba a politika, hudba a poezie - umění a kýč, zneužití hudby, komerční hudba - hudební vydavatelství,	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	- spojení hudby a jiných uměleckých směrů - verbuňk, čardáš – lid. tance - flamenco, tance jiných národů - pohybová reakce na změny v proudu znějící hudby - hra na tělo, deklamace+pohyb	MKV-kulturní difference

6.1.6 Výtvarná výchova

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- **Obsahem předmětu je** umožňovat žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Výtvarná výchova
 - odráží nezastupitelnost části lidské existence – umění a kulturu
 - snaží se o osvojování a rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému cíli a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu
 - podporuje schopnost vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti
 - umožňuje uplatňovat vlastní jedinečné pocity a prožitky a zapojovat se do procesu komunikace.

Neoddělitelnou součástí je začlenění do každodenního života – kultura chování, oblékání, cestování, práce.....

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech dětí, které jim umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Těmito činnostmi založenými na experimentování vedeme žáky k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

- 1. ročník – 1 h/týden
- 2. ročník – 1 h/týden
- 3. ročník – 1 h/týden
- 4. ročník – 2 h/týden
- 5. ročník – 2 h/týden
- 6. ročník – 2 h/týden
- 7. ročník – 1 h/týden
- 8. ročník – 1 h/týden
- 9. ročník – 1 h/týden

- **Výuka předmětu je realizována na 1. stupni** v kmenových třídách.
V 1. a 2. ročníku mají pedagogové možnost **VÝTVARNOU VÝCHOVU a PRACOVNÍCH ČINNOSTÍ** do 2 hodinového pracovního bloku – umožní se tím lepší návaznost a propojení, větší možnosti v samostatné či skupinové práci, delší časová dotace pro získávání dovedností manuálního charakteru a také je zde větší prostor pro individuální přístup k žákům.
Pokud sestavování rozvrhu v daný školní rok toto neumožní, je výuka realizována v podobě 1+1 hod.
Na 2. stupni probíhá výuka v odborné učebně. Součástí výuky jsou návštěvy výstav v galerii, v muzeu, také tvoření v ulicích i v parku našeho města, čerpáme informace z internetového připojení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Kompetence k učení

- žáci se učí vybírat a využívat různé způsoby a metody pro tvůrčí činnosti, při tom efektivně využívají získaných poznatků a zkušeností, nalézají souvislosti, poznatky a zkušenosti propojují do širších celků
- žáci při tvůrčím procesu samostatně experimentují, kriticky posuzují získané výsledky a vyvozují z nich závěry pro další využití, diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problémů, využívají získaných vědomostí a zkušeností a na základě vlastního úsudku objevují různé varianty řešení
- žáci se učí kriticky myslet a obhájit svou tvorbu, plně si uvědomují svou zodpovědnost

Kompetence komunikativní

- žáci tvořivým způsobem vyjadřují své myšlenky a názory
- žáci se snaží porozumět grafickému i ústnímu projevu druhých lidí, vhodně na ně reagují, komunikují na odpovídající úrovni
- žák je schopen kvalitně spolupracovat s ostatními žáky a vytvářet tak společné dílo

Kompetence sociální a personální

- žák umí spolupracovat v týmu, funguje tu vzájemné naslouchání a pomoc, oceňuje zkušenosti druhých
- žák svou ohleduplností a úctou k druhému člověku a jeho tvorbě upevňuje dobré mezilidské vztahy
- žák se učí objektivně hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- žák se zodpovědně chová a respektuje názory ostatních, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- žák se chová zodpovědně v krizových situacích
- žáci projevují pozitivní postoj k našemu kulturnímu i historickému dědictví, mají smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- žák efektivně organizuje vlastní práci
- při tvorbě žák dbá na ochranu zdraví svého i druhých, usiluje o ochranu životního prostředí, ochranu kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

- při tvorbě žák užívá různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vyhledává a sdílí inspirační zdroje, umělecká díla i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- sdílí a prezentuje tvůrčí záměr, témata a výsledky tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru, volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu
- kombinuje a experimentuje s prostředky (fotografie, video, počítačová grafika)
- vytváří sestavy prvků a objektů v grafickém editoru, užívá aplikace při tvorbě vlastního díla, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 1.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se rozpoznávat (barvy, linie, tvary, objemy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- barvy základní a doplňkové, teplé a studené, jejich výrazové vlastnosti - zvládání techniky malby vodovými barvami a voskovým pastelem	
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i v prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a další prvky a jejich kombinace	- zvládání prostorové techniky, zapouštění a rozfukávání barev	OSV – smyslové vnímání, estetika, kreativita
Vnímá události různými smysly	- kresba – smyslové vnímání linie, tvaru, velikosti - plastické vyjádření (modelování) – zrakové a hmatové podněty - koláž – rozvoj fantazie a smyslového vnímání	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- poznávání ilustrací např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, Z. Millera	OSV
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, upravil	- utváření osobního postoje v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod.	MDV - časopis, rozhlas, televize

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 2.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se rozpoznávat výtvarné prvky, pojmenovávat je a třídit Učí se zvládat techniku malby vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami Učí se míchat barvy, používat různé druhy štětců dle potřeby, kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem, modelovat z modelovací hmoty (modelína, keramická hlína, modurit) Učí se zvládat koláž, frotáž, tisk a otisk	- učí se vnímat a rozlišovat barvy (teplé a studené, jejich vlastnosti a kombinace barev) - linie, tvary, prostor, objem, kontrast, podobnost, světlo a stín	
Nabývá zkušeností, vjemů, zážitků a představ, utváří subjektivního postoje (uplatňují se emoce, nálady, hra fantazie a představ) Učí se uplatňovat zkušenosti využitím výtvarných prvků	- učí se výtvarně vyjádřit své pocity pod vlivem podnětů vnímaných smysly (na základě zrakových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových, hmatových vjemů) - exprese malbou, kresbou, volbou barev a odstínů	
Potřeba komunikace v rámci skupiny, učí se pracovat kolektivně na společném díle, rozdělovat si práci a úkoly	- tematická práce ve skupině	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 2.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznamuje se s volbou vhodných výrazových prostředků, ze své zkušenosti interpretuje různá vizuální vyjádření, učí se vysvětlovat výsledky tvorby a záměr tvorby	- komunikace	
Učí se poznávat známé ilustrace, např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod.	- ilustrátoři dětské knihy	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 3.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	- výtvarné vyjádření skutečnosti na základě vlastního prožitku - výtvarné dotváření přírodnin	
Využívá barev základních i barev vzniklých mícháním. Pozoruje tvary užitečných předmětů, řeší přiměřené úkoly v prostorových pracích Výtvarně navrhne hračku, pokusí se ji vyrobit. Umí pružně využívat svých nápadů.	- pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvaru, barvy, struktury - projekt-podzimní den - prostorová tvorba – formování, - deformování materiálu, pokus o plastické komponování - hračka, loutka, maňásek v životě dětí	
Uplatňuje při práci představivost a fantazii, organizuje vlastní výtvarnou práci	- prostorové činnosti s dostupnými stavebními prvky - projekt – zimní den	
Zná 4 významné osobnosti výtvarného umění, pozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih..	- ilustrace textu - poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrací	
Chápe výrazové vlastnosti barvy, světlostní a teplotní kontrast. Poznává vlastní kulturní tradice.	- vztah postavy a prostředí, porovnávání činností lidí a přírody - projekt – Masopust	
Prakticky využívá své návrhy. Výtvarně vyjádří pohyb a zobrazí předmět..	- rytmické řešení plochy s využitím různých prvků a střídání barev - pozorování tvaru různých užitečných předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 3.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Ovládá základní technické dovednosti Rozeznává různý charakter lineární kresby Pracuje na projektech třídy	- projekt – jarní den - dětský příběh vyjádřený kresbou -individuální i skupinová práce různými technikami s velkými formáty	
Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa Pozná vlastní kulturu	- poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností - práce s přírodním materiálem - kombinace prvku moderní techniky, jednoduché náčrty, plány, modely podle fantazie i skutečnosti - návštěva výstavy, galerie	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 4.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pracuje s pravidly hry, radí situace v časové posloupnosti, poznává metody výtvarného umění	- výtvarné vyprávění	
Uplatňuje fantazii, experimentuje, svobodně volí a kombinuje barvy Své schopnosti aplikuje ve výtvarné práci	- rozlišování teplých a studených barev, barevných odstínů, míchání barev	OSV - kreativita
Chápe harmonické, kontrastní a neuspořádané řazení prvku Alternativně přistupuje k chápání reality	- rozvoj grafického vyjadřování- linie, tvar, objem - zesilování a zeslabování linií, střídání linií	OSV - sebepoznání
Vytváří samostatně dekorativní kompozice z různých materiálů	- užití, kombinování výtvarných technik a materiálu, různorodost výtvarného umění a jeho užití v praktickém životě	
Výtvarně se orientuje v prostoru, reprodukuje pohyb, uvědomuje si své tělo	- časoprostorové vyjádření - základní informace o proporcích lidského těla	
Respektuje netradiční kompozice, zdůvodňuje a hodnotí práci svou a druhých Učí se komunikovat ve skupině	- návrhy masek, odívání, vkus - funkce a symbolika barev	OSV - lidské vztahy MKV
Vyjadřuje své pocity a představy Uplatňuje osobitost svého vnímání jako zdroj aktivního přístupu k realitě	- prostorové vyjadřování, rozvržení v ploše	
Kombinuje obrazové prostředky, nahlíží na situace a příběhy z pozic různých postav	- dekorativní práce, různé přírodní materiál, užití umění, kombinované techniky, zachycení reality v čase a prostoru	
Poznává metody moderního výtvarného umění, respektuje jeho různorodost	- prožívání a stylizace reality	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 5.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů Zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy Komunikuje o obsahu svých děl Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností, nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; Uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Malba - hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh - Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl - prvky vizuálně obrazného vyjádření- likni, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	EV - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření Pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - typy vizuálně obrazných vyjádření	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 5.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr Rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - typy vizuálně obrazných vyjádření	
Prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období Dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu Zvládne obtížnější práce s linií, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků	Kresba - výrazové vlastnosti linie - kompozice v ploše - kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko - a tuš, rudka, uhlí, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru	MKV - kulturní difference - lidské vztahy (empatie) - etnický původ MDV - stavba mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 5.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci Rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti	Grafické techniky - tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika - osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování, porovnávání obrazných vyjádření a s vlastní interpretací	OSV - neverbální komunikace
Hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků	Techniky plastického vyjadřování - modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů	OSV - komunikace zvuků, slov, kreativita
Prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem	Další techniky - koláž, frotáž - základy	OSV- psychohygiena, relaxace
Umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.	- ikebany - adventní věnce - velikonoční dekorace	EV - závažnost ochrany přírody
Pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další Vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě Porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- ilustrátoři dětské knihy	MDV- identifikace dle obrazu

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 6.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- linie, kontrast tvarů a ploch, barev- plošné kompozice - malba vycházející ze skutečnosti i představ - pocity a myšlenky vyjádřené barvou - tematické práce: mezilidské vztahy, zážitky z vlastního a společenského života	OSV - člověk a společnost, člověk a zdraví, kreativita
Zaznamenává vizuální zkušenosti, zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenává podněty z představ a fantazie	- expresivní volný výtvarný projev, možnost - použití redukované barevné škály - kresba - poznávání výtvarného výrazu, rozvoj fantazie	
Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích	Téma: - já a rodina, jaký jsem, moje záliby - kresba, moji kamarádi, výlety, cestování - dekorativní tvorba- zákonitosti, rozvoj smyslu pro výtvarný rytmus - volný výtvarný přepis - plody přírody, zátiší, tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem	OSV - člověk a jeho svět
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- krajina kolem nás - stromy, domy; proměna krajiny zásahem člověka, životní styl člověka	VDC - člověk a jeho svět, domov

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 6.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Téma: - lidská figura a její části- siluety, profily - skupina postav, člověk a okolní svět - předměty kolem nás, průmyslové produkty – obaly, design	EV - vztah člověka a prostředí
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Téma: - odkazy historie - příroda živá a neživá - vznik Země-význam Slunce	EGS - Evropa a svět, kořeny a zdroje civilizace, jazyk- klíč k dorozumění EV - pozorování a vnímání přírody MKV- kulturní difference, tolerance EV- lidské aktivity a problémy živ. prostředí
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- užitá tvorba: plakát, ilustrace, užití písma, výtvarná a sdělná funkce písma, obaly, plošná dekorativní tvorba, výtvarná kultura, prostorová tvorba	MV - vliv médií, kultura ducha a těla, kritické členění a vnímání mediál. sdělení (reklama)

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Výběr, utváření a pojmenování prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatnění pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů a poznatků	- výtvarná kultura, umělecká výtvarná tvorba - Já a okolní svět, moje zážitky, prožité okamžiky- vzpomínky, myšlenky, pocity	VDO - člověk a jeho svět EGS - Evropa a svět, zážitky, zkušenosti
Zaznamenání vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- kontrast tvarů a barev, statické i dynamické vyjádření objektů - vztahy a uspořádání prvků v ploše a objemu	OSV - kultura ducha a těla, smyslové vnímání, kreativita
Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, Užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií Vybírání, kombinuje a utváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Příroda - různé podoby jejího uměleckého přepisu - volné zobrazení - produkty přírody- linie, tvary, objemy, proměna přírody, světelné a barevné kvality, člověk jako součást přírody	EV - člověk a příroda, pozorování a vnímání přírody
Rozlišení působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- zobrazování-předměty, zátiší, základní kompoziční principy - volný výtvarný přepis, kombinace technik	
Užití prostředků k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích	- plošná dekorativní tvorba, rozvoj smyslu pro výtvarný rytmus, užití písma, výtvarná a sdělná funkce písma	MDV - jazyk a jazyková komunikace- stavba psaného projevu, specifická obrazu, přesnost, věcnost, sdělení

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Variace různých vlastností prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- poznávání výtvarného výrazu linie, kontrast tvarů, ploch a barev, kresba, malba - krajina kolem nás	OSV - psychohygiena, kreativita, sebepoznávání EV- člověk a příroda, vztah člověka a prostředí, ekosystémy
Interpretace uměleckých vizuálně obrazných vyjádření současnosti i minulosti, žák čerpá ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- lidská figura a její části, znázornění postavy nebo skupiny postav, já a kamarádi, člověk a sport, moje zájmy a záliby - odkazy historie: antika - zobrazení lidského těla (sochařství, malířství), výtvarná kultura	EGS - člověk a společnost, vazby mezi lokální, evropskou a globální dimenzí MKV - kulturní difference, individuální zvláštnosti, lidské vztahy, etnický původ.
Ověření komunikačních účinků vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Věda a technika - obaly předmětů, design, tvorba s papírem	MV - vliv médií, kultura ducha a těla, kritické členění a vnímání mediálních sdělení (reklama)
Výběr, uplatnění a interpretace celku vizuálně obrazných vyjádření, vyjádření proměn	Životní prostředí a prvky v něm - naše zahrada, vztah člověka k životnímu prostředí	EV- lidské aktivity a problémy, životní prostředí, člověk a zdraví

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Výběr, kombinace a vytváření prostředků pro vlastní osobité vyjádření Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy a objekty. Porovnává je, třídí a kombinuje na základě vjemů, zážitků a představ.	- výtvarné techniky, výtvarná kultura - kompozice, výrazové možnosti linie, tvaru a plochy	MKV - kulturní difference
Vnímání a vyjadřování událostí různými smysly. Uplatnění vlastních zkušeností v tvorbě.	Příroda a její plody - studijní práce, popř. práce dotvořené dle fantazie, člověk jako součást přírody	EV - člověk a zdraví, člověk a příroda
Tvorba vizuálně obrazných vyjádření, zaměření na projevení vlastních zkušeností.	Plastika či socha z papíru - prostorové vytváření - práce v materiálu, experimentace s barevným zpracováním povrchu	OSV - člověk a jeho svět, kultura ducha a těla, sebepoznávání, kreativita
Výběr, kombinace a vytváření prostředků pro vlastní osobité vyjádření.	Plošná dekorativní tvorba - vánoční přání, novoročenka - užití písma	
Interpretace uměleckých vizuálně obrazných vyjádření současnosti i minulosti. Ověření komunikačních účinků vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	- vlastní nebo zprostředkovaný zážitek - význam tvarů a barev	VDO - člověk a jeho svět, občanská společnost a škola

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků		
Ověření komunikačních účinků vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích	- člověk, tělo, části těla, siluety - člověk a okolní svět	EV - člověk a zdraví, člověk a příroda, člověk a svět práce.
Nalézání vhodných forem pro prezentaci vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- výtvarná úprava knihy, časopisů - výtvarná a sdělná funkce písma, písmo v historii	MDV - člověk a společnost, vliv médií
Zaznamenání vizuálních zkušeností i zkušeností získanými ostatními smysly, záznam podnětů z představ a fantazie. Variace různých vlastností prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Skupina předmětů - zobrazování, zátiší - volný výtvarný přepis	OSV - kreativita, psychohygiena
Zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií.	- pocity, myšlenky vyjádřené barvou - mezilidské vztahy	VDO - občanská společnost a škola, člověk a společnost OSV -seberegulace, sebepoznávání
Projev vlastní zkušenosti, uplatnění linií, tvarů, barev, objektů a dalších prvků v plošném i prostorovém uspořádání, kombinuje je.	Krajina kolem nás - architektura v krajině - výtvarná kultura	EGS - člověk a příroda, Evropa a svět

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií-počítačová grafika, fotografie, video.	- výtvarná kultura, moderní umění, výtvarný přepis skutečnosti - člověk a okolní svět, památky (sochařství, architektura), perspektiva	EGS - objevujeme Evropu a svět.
Rozlišení působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	Příroda - přírodní formy, plody přírody - svět živý a neživý - člověk jako součást přírody	EV - člověk a příroda, člověk a zdraví, vztah člověka a prostředí.
Výběr, kombinace a utváření prostředků pro vlastní osobité vyjádření. Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru.	- pocity a myšlenky vyjádřené barvou, experimentace s barvou a tvarem - poznávání výrazových možností linie	VDU - občanská společnost a škola, člověk a společnost OSV - sebepoznávání, seberegulace
Výběr, utváření a pojmenování prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	Dekorativní práce - uplatnění výtvarného zjednodušení - vánoční motivy, stylizace, užití písma	OS - kreativita MDV - vliv médií, kultura ducha a těla
Uplatnění prvků vizuálně obrazných vyjádření pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků	Výtvarné práce v materiálu - prostorová tvorba - rozvoj smyslu pro výtvarný rytmus, hra s barvou	
Užití vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností	Zobrazování - předměty, zátiši - kompoziční principy	OSV - psychohygiena, kreativita

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Interpretace uměleckých vizuálně obrazných vyjádření současnosti i minulosti, žák čerpá ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- člověk a jeho vzhled, člověk a sport - produkty člověka	EV - člověk a svět práce, člověk a příroda, člověk a zdraví
Ověření komunikačních účinků vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	- architektura, stavební články - perspektivní zachycení prostoru	EGS - Evropa a svět, člověk a jeho svět.
Výběr, uplatnění a interpretace celku vizuálně obrazných vyjádření, porovnání různých interpretací vizuálně obrazného vyjádření	Krajina kolem nás - stromy, domy, stylizace - proměna krajiny zásahem člověka.	EV - člověk a příroda, pozorování a vnímání přírody
Variace různých vlastností prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	- životní prostředí, životní styl člověka - proměna světa, design	OSV - člověk a příroda, sebepoznávání, seberegulace, psychohygiena EV - vztah člověka a prostředí

6.1.7 Pracovní činnosti

- **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
PRACOVNÍ ČINNOSTI**

- **Obsahem předmětu na 1.stupni je** získávání dovedností a návyků v různých pracovních oblastech v životě člověka. Žáci se učí dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci, seznamují se s různými materiály a technikami. Snaží se dodržovat pracovní postup, pracovat pečlivě a přesně, plánovat, organizovat, hodnotit pracovní činnost, pracovat podle návodu, uklidit si po sobě pracovní stůl. Snaží se spolupracovat s ostatními, čímž vytváří vztah odpovědnosti za zadaný úkol. Obsahem předmětu je práce v těchto okruzích:
 - Práce s drobným materiálem – papír, karton, přírodniny, textil
 - Konstrukční
 - Pěstitelské práce
 - Příprava pokrmů

Vyučovací předmět Pracovní činnosti **na 2. stupni** navazuje na 1. stupeň a vyučuje se jako samostatný předmět. Tato vzdělávací oblast obsahuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Stanovení obsahu ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na 2. stupni vychází z konkrétních materiálních podmínek školy. Vzhledem k jmenovaným podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy pro chlapce a dívky společně:

- Práce s technickými materiály
- Pěstitelské práce a chovatelství
- Pěstitelské a ruční práce
- Provoz a údržba domácnosti
- Příprava pokrmů
- Svět práce
- Využití digitálních technologií

Vybrané tematické okruhy cíleně vytvářejí prostor pro praktické pracovní činnosti, v nichž si žáci začnou utvářet dovednosti a návyky k různým pracovním oblastem v životě člověka. Logicky doplňují předměty s převažujícím teoretickým obsahem.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce se žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základy vybraných pracovních dovedností a návyků. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Učí také hodnotit postup a výsledky pracovních činností podle předem dohodnutých pravidel, což je předpokladem pro utváření vztahu odpovědnosti za vykonaný úkol nebo práci. Ve všech tematických okruzích dostávají žáci příležitost k praktickému dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci a tím i k pochopení jejich nezbytnosti. Tím se postupně buduje systém, který žákům poskytuje nejen důležité informace ze sféry výkonu práce, ale pomáhá jim při rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výuka v tematických oblastech Člověk a svět práce podporuje naplnění průřezových témat: environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova, mediální výchova.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**
 - 1. ročník – 1 h/týden
 - 2. ročník – 1 h/týden
 - 3. ročník – 1 h/týden
 - 4. ročník – 1 h/týden
 - 5. ročník – 1 h/týden
 - 6. ročník – 2 h/týden (1 + 1 disponibilní)
 - 7. ročník – 2 h/týden (1 + 1 disponibilní)
 - 8. ročník – 1 h/týden
 - 9. ročník – 1 h/týden (1 disponibilní)
- **Výuka předmětu je realizována v 1. až 5. ročníku** v kmenové třídě, jako doplněk slouží práce v přírodě (sběr přírodnin pro práci) nebo ve školní kuchyňce. Vyučující využívají nabídky programů Vily Doris, Dílničky – kde si žáci osvojují také nové postupy výroby různých výrobků. V 2. a 3. ročníku může (pokud to sestavování rozvrhu na daný šk. rok dovolí) být vytvořen 3-hodinový blok VV-PC. Pokud nelze tento blok realizovat, bývá výuka realizována v podobě 2+1 hod., kde si vyučující sami stanoví rozložení těchto dvou předmětů dle aktuální potřeby. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. V třídách 5. ročníku (pokud to sestavování rozvrhu a organizační zajištění výuky dovolí) jsou pracovní činnosti vyučovány střídavě s výukou informatiky v sudých a lichých týdnech tak, že jednou za 14 dní je výuka prac. činností realizována ve dvou po sobě následujících hodinách (to umožňuje nejen delší čas na práci, ale také individuální přístup vyučujícího).
- **Teoretická výuka v 6. – 9. ročníku probíhá** v kmenových učebnách, **praktická výuka** ve školní dílně, na školním pozemku, ve cvičné kuchyňce a ICT a multimediální učebně. V 6. ročnících je výuka realizována tak, že *jednou za 14 dní* má polovina žáků 2 vyučovací hodiny Práci s technickými materiály, druhá polovina žáků má 2 vyučovací hodiny Pěstitelské práce a chovatelství, Pěstitelské a ruční práce. Další týden výuky dojde k prostřídání skupin. V 7. ročnících má polovina žáků třídy dvě vyučovací hodiny týdně. Práce s technickými materiály, druhá skupina má výuku předmětu Příprava pokrmů, následující týden také dojde k prostřídání skupin. V 8. ročnících má jedna skupina 1 vyučovací hodinu Práci s technickými materiály, druhá skupina má výuku předmětu Volba povolání, Finanční gramotnost. Další týden výuky dojde k prostřídání. V 9. ročnících žáci probírají Svět práce a Příprava pokrmů. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce. Některé očekávané výstupy jsou v rámci mezipředmětových vazeb naplňovány v rámci informatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI

Kompetence k učení

- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů

Kompetence komunikativní

- rozumí různým typům záznamů a obrazových materiálů, využívá informační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- přispívá k diskusi, respektuje různá hlediska

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro tvořivost
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

- využívá výhod videonávodů při tvorbě vlastních výroků
- vyhledává pracovní postupy a návody v doporučených on-line zdrojích
- pokusí se vytvořit videonávod vlastního výrobku nebo pokrmu
- zaznamenává výsledky pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 1.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	poznává vlastností materiálů – přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie a jiné	
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	- seznamuje se s pracovními pomůckami a nástroji - funkce a využití - rozvoj jemné motoriky	
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí	- práce se stavebnicí- plošné, konstrukční a prostorové vnímání	
Pečuje o nenáročné rostliny	- učí se získávat aktivní vztah k ochraně životního prostředí, provádí jednoduché pěstitelské činnosti (zalévání, utírání prachu, kypření půdy) - řešení ekologických problémů	EV – pozorování a vnímání přírody, aktivní odpovědný přístup

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 2.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír Učí se vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	- práce s drobným materiálem - papír, karton	VDO - občanská společnost a škola - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)
Osvojuje si navlékání, aranžování, učí se dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál Snaží se pracovat podle slovního návodu nebo předlohy	- práce s drobným materiálem - přírodniny	
Učí se navlékat jehlu, udělat uzel, stříhat textil Učí se zadní steh, přišít knoflíky Učí se slepovat textilie, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	- práce s drobným materiálem - textil - nácvik zadního stehu na čtvrtce - textilní koláž	EV - základní podmínky života
Naučí se sestavovat stavebnicové prvky, montovat a demontovat stavebnici	- konstrukční činnosti - kolektivní práce	
Bude si osvojovat základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, naučí se zasít semena v průběhu roku provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	- příprava pokrmů - vánoční posezení - práce ve skupinách	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 3.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyrobí záložku do knihy a jednoduché pomůcky na vyučování Ošetřuje pokojové rostliny ve třídě a na chodbě	– práce s papírem – pěstitelské práce	
Použije přírodniny na výrobek pro výzdobu třídy Vymodeluje výrobky, které probírá v jiných předmětech Uskutečňuje své nápady	– práce s drobným materiálem – projekt - podzimní den – modelován	OSV - kreativa
Přišije knoflík Ušije jednoduchý výrobek z textilu	– práce s textilem	
Vyrábí vánoční ozdoby a přání Použije dostupný materiál k výrobě svícnu	– práce s papírem – lidové zvyky a tradice, projekt - zimní den	
Sestaví jednoduchý pohyblivý model podle předlohy i podle vlastní představy Vytvoří plošné i prostorové kompozice ze stavebnicových prvků	– práce montážní a demontážní	MV - multikulturní difference
Vyrobí notýsek Vyrobí dárek Vyrobí masku	– práce s papírem a kartonem – modelování z keramické hlíny nebo modalitu – projekt - Masopust	
Vyrobí jednoduchou ozdobu na Velikonoce Originálně zhotoví výrobek	– lidové zvyky, tradice a řemesla – projekt - Jarní den	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 3.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Upraví půdu před setím Vyseje semena do řádku Ozdobí předmět papírem	- pěstitelské práce - práce s papírem a kartonem	
Připraví stůl, prostírání i jednoduché pohoštění pro slavnostní příležitost Uplatňuje zásady společenského chování u stolu Seznamuje se s nástroji a pomůckami a s účelem jejich použití Dodržuje zásady bezpečnosti	- příprava pokrmu	
Složí z papíru loďku, parník	- práce s papírem, kartonem a drobným materiálem	
Vysazuje rostliny, kypří půdu a zalévá Umí provést jednoduchou vazbu a úpravu květin	- pěstitelské práce - práce s drobným materiálem	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 4.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Samostatně ošetřuje a přesazuje pokojové rostliny	– pěstitelské práce	
Dovede vyrobit výrobek z různých druhů papírů k výzdobě třídy Uvědomuje si nutnost soustředění na práci	– práce s papírem	OSV – rozvoj poznání
Zhotoví výrobek z drobného materiálu jako dárek Zhotoví výrobek z keram. hlíny jako dárek Uvědomuje si nutnost sebeovládání	– práce s drobným materiálem – projekt Podzimní den – práce s keramickou hmotou	OSV – seberegulace
Ušije jednoduchý výrobek z textilu jako dárek	– práce s textiliemi	
Zhotoví výrobek pro vánoční výzdobu Upraví stůl k vánoční oslavě, umí se u stolu chovat Učí se komunikovat ve skupině, řešit složité situace	– lidové zvyky a tradice – u nás doma – projekt Zimní den	
Samostatně pracuje se stavebnicí dle předlohy i fantazie. Dovede zhotovit kartonový prvek a sestaví z něho jednoduchý výrobek	– práce montážní a demontážní	
Vyšije obrázek křížkovým stehem Umí přišít různé druhy knoflíků	– práce s textiliemi	
Ovládá základní praktické činnosti při práci s papírem, hospodárně zachází s materiálem	– práce s papírem a kartonem	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 4.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyrobí výrobek k jarní výzdobě Učí se eticky zvládat situaci konkurence Vyzdobí kraslici, zhotoví výrobek na velikonoční výzdobu.	– projekt Jarní den – lidové zvyky a tradice	MK – multikulturalita
Zhotoví výrobek z keramické hlíny jako dárek ke Dni matek Zná tradice jiných kultur	– práce s keramickou hlínou	MK – multikulturalita
Orientuje se v základním vybavení kuchyně Seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	– příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně – výběr a nákup potravin – jednoduchá úprava stolu – pravidla správného stolování	
Učí se pružně zpracovávat své nápady. Zhotoví výrobek jako dárek.	– práce s modelovací hmotou	OSV - kreativita

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 5.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat Vytváří prostorové konstrukce	práce s drobným materiálem – vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků – práce s papírem a kartonem	OSV- sociální role, kolektivní práce-
Seznámí se se základy aranžování a využití samorostů	práce s přírodninami	
Zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný Seznámí se s látáním a tkaním Zná rozdíl mezi osnovou a útkem Pokouší se háčkovat Udrží pořádek na pracovním místě, Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	práce s textilem	OSV - vztahy mezi lidmi, pomoc, podpora
Montuje a demontuje stavebnici Dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky Umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi (plošnými, konstrukčními, prostorovými) – práce s návodem – práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem	EV - vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 5.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zná základy péče o pokojové květiny Zná rozdíl mezi setím a sázením Zná množení rostlin odnožemi a řízkováním Seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogami, alergiemi Vede pěstitelské pokusy a pozorování Umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti	OSV - zdravý životní styl OSV - pomoc při úraze
Orientuje se v základním vybavení kuchyně Seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně Zná pravidla správného stolování a společenského chování Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - krajové a národní stravovací návyky	EGS - Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 6. ročník		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Poskytne první pomoc při úrazu Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň, řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Práce s technickými materiály: – bezpečnost a organizace práce – technická grafika – technické písmo, technické náčrty a výkresy Činnost se dřevem - vlastnosti - praktická činnost: měření, orýsování, řezání, pilování, spojování hřebíky, lepení, povrchová úprava - výrobek: - stojan na ubrousky - vyřezávání předem určených tvarů - intarzie - výroba rámečku Činnost s kovem – výroba oceli, neželezné kovy, vlastnosti – praktická činnost: měření, rovnání, stříhání, pilování, ohýbání – výrobek: hlavolam z drátu, plechová krabička Činnost s plasty – druhy plastů, recyklace – praktická činnost: řezání, pilování, vrtání – výrobek: přívěsek, stojan na mobil – vánoční sánky	OSV - kooperace, kreativita EV - průmysl a životní prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, odpady a hospodaření s odpady

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 6. ročník		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu Umí poznat jarní rostliny, určuje a rozlišuje základní systematické skupiny rostlin pomocí atlasu a klíče	Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, alternativní zemědělství - zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; rozdělení zeleniny - okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květín, pěstování vybraných okrasných dřevin a květín; květina v exteriéru a interiéru (bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květín - ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie - poznávání rostlin, tvorba herbáře	EV - pozorovat okolní prostředí, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, zlepšování okolního prostředí, zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství
Dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, vystřihávat, sešívat Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	Ruční práce -práce s drobným materiálem, papírem, artonem, textilem, přírodninami-pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků, výzdoba školy v určitých ročních obdobích -	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Dodrží obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím Poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost a organizace práce	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Technická grafika – technické písmo, pravoúhlé a kosoúhlé zobrazování, kótování, měřítko	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Činnost se dřevem – vlastnosti, druhy řeziva, aglomerované materiály – praktická činnost: měření, orýsování, řezání, pilování, spojování vruty, lepení, povrchová úprava – Výrobky: šachovnice+figurky, hlavolam Činnost s kovem výroba oceli, neželezné kovy, vlastnosti praktická činnost: měření, orýsování, rovnání, stříhání, pilování, ohýbání Výrobky: svícen Činnost s plasty – výroba, zpracování, druhy, recyklace	OSV - kooperace EV - průmysl a životní prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, odpady a hospodaření s odpady OSV - kreativita

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	– Praktická činnost: řezání, pilování, vrtání, ohýbání – Výrobky: krabička na šachové figurky	
	PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	
Dodržuje zásady zdravé výživy	potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku	
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Připraví jednoduché pokrmy	příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy – základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Finanční gramotnost - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní styk - ekonomika domácnosti	
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Voda - rozdělení, kvalita, rozvod vody, odpadní voda, kanalizace - úspora vody v domácnosti, ekologie Teplo - tepelné zdroje, palivo (druhy), alternativní zdroje energie - vytápění domácnosti, úspora paliv a energie	EV - voda (význam vody, ochrana její čistoty)
	Údržba oděvů a textilií - praní, žehlení (symboly) Úklid domácnosti - organizace, postupy - prostředky a jejich dopad na životní prostředí (označení, uložení, ekologie, bezpečnost), - hygiena práce	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Údržba a drobné opravy - zámečnické, instalatérské a stavební práce, oprava nábytku, nátěrové hmoty	
	Odpad - druhy, třídění, likvidace, recyklace, ekologie Bezpečnost v domácnosti - hasicí přístroje (druhy, použití), nebezpečí požáru, tísňové volání, - integrovaný záchranný systém, první pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem, zabezpečení domácnosti	EV – odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny
	Úvod do elektrotechniky – schématické značky, základní el. obvod, zdroj, spotřebič (zapojení, elektrotechnické stavebnice)	
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Elektrická instalace v domácnosti – elektrická instalace (rozvod), výroba el. energie (alternativní zdroje) – bezpečnost práce v elektrotechnice, první pomoc při zasažení el. proudem (ochrana člověka za mimořádných situací) – modelová montáž základních el. obvodů	EV - energie, trvale udržitelný rozvoj OSV – kooperace a kompetice

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 8.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Elektrická instalace v domácnosti - domácí elektrospotřebiče světelné, tepelné, chladicí, mechanické, kombinované (použití, funkce, ovládání, bezpečnost a ekonomika provozu) - moderní technika – životní styl (environ. přístup)	
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Organizace práce a její bezpečnost	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Technická grafika - technické písmo, pravoúhlé a kosoúhlé zobrazování, kótování, měřítko, náčrt, technický výkres	OSV – dovednosti týkající se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň, řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Činnost se dřevem - praktická činnost: měření, orýsování, řezání, pilování, spojování vruty, lepení, povrchová úprava - Výrobky: dle vlastního výběru a podmínek Činnost s kovem - praktická činnost: měření, orýsování, rovnání, stříhání, pilování, ohýbání, povrchová úprava - Výrobky: dle vlastního výběru a podmínek Činnost s plasty - praktická činnost: řezání, pilování, vrtání, ohýbání - Výrobky: dle vlastního výběru a podmínek	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 8.		strana 4
	SVĚT PRÁCE	
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	volba profesní orientace – základní principy sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	OSV - Porozumění sobě samému a druhým
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	MV - princip sociálního smíru a solidarity
	podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Předmět: Pracovní činnosti		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Dodrжуje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	
Dodrжуje zásady zdravé výživy	potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku	
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Připraví jednoduché a zdravé pokrmy	příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy – základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
Dodrжуje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	
Dodrжуje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	

6.1.8 Tělesná výchova

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA

- **Obsahem předmětu je**

- poznání vlastních pohybových možností a zájmů
- poznání účinků tělesné výchovy na tělesnou zdatnost a sociální pohodu.
- umět ohodnotit úroveň své zdatnosti a zařadit pohybovou činnost do svých zájmů, rozvíjet zdatnost, výkonnost, podporu zdraví a ochranu života
- dosažení duševní, tělesné a sociální pohody v budoucím životě

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez porovnávání žáků podle výkonových norem, které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

- 1. ročník – 2 h/týden
- 2. ročník – 2 h/týden
- 3. ročník – 2 h/týden
- 4. ročník – 2 h/týden
- 5. ročník – 2 h/týden
- 6. ročník – 3 h/týden (2 + 1 disponibilní)
- 7. ročník – 3 h/týden
- 8. ročník – 2 h/týden
- 9. ročník – 2 h/týden

- **Výuka předmětu je realizována** vyučovací hodinou realizovanou v tělocvičnách školy, městském sportovním stadionu, příležitostně v přírodě. Je také doplněna účastí na soutěžích, turnajích a kursech. Na naší škole je členěna do dvou navazujících bloků 6. - 7. ročník (kategorie – III.) a 8. - 9. ročník (kategorie IV.). Členění je schváleno ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

Kompetence k učení:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

Kompetence komunikativní:

- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

Kompetence k řešení problémů

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

Kompetence sociální a personální

- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

Kompetence pracovní

- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.

Kompetence občanské

- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Kompetence digitální

- žáci dokáží používat digitální stopky při měření času a výkonů
- dokáží sdílet, srovnávat, spravovat a analyzovat získaná data, tato data upravuje, kombinuje a vyhodnocuje při finální analýze výsledků a dokáže je zařadit do tabulky či databáze řádků a výsledků
- dokáže ovládat základní digitální zařízení a prostředky k měření sportovních výkonů a dokáže předcházet situacím ohrožující bezpečnost tělesného i duševního zdraví

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 1.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, délka a intenzita pohybu	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	- zdravotně zaměřené činnosti- správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná kompenzační a relaxační cvičení a jejich praktické využití	
Spolupráce při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- vzájemná komunikace a tolerance mezi žáky	OSV – kooperativní dovednosti
Učí se reagovat na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	- nástupy a povely, tělovýchovné názvosloví - bezpečná příprava a ukládání náradí a náčiní	OSV – zdravý životní styl

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 2.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se zvládat základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou Učí se protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	OSV – sebepoznání a sebepojetí
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků Dbá na správné dýchání Zná kompenzační a relaxační cviky Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	- cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	OSV – seberegulace, sebeorganizace
Osvojuje si základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	- tělocvičné pojmy - komunikace v TV	OSV – psychohygiena
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě Učí se reagovat na smluvené povel, gesta, signály pro organizační činnosti Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv Jedná v duchu fair - play	- bezpečnost při sportování	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 2.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Učí se spolupracovat při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, jedná v duchu fair - play Zvládne přihrávku jednoruč, obouruč Bude si osvojovat základní pravidla her Je schopen soutěžit v družstvu, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstva	Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	VDO – občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru) MKV – lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)
Učí se techniku hodu kriketovým míčkem zná nízký start Zná princip štafetového běhu Bude nacvičovat skok do dálky Účastní se atletických závodů v rámci svých možností	Základy atletiky - rychlý běh - skok do dálky - hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu	
Zvládne kotoul vpřed, jednoduchá cvičení na žebřinách Umí skákat přes švihadlo, dokáže podbíhat dlouhé lano Provádí cvičení na lavičkách Provádí přetahy a přetlaky	Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - průpravná cvičení a úpoly	
Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti Učí se respektovat zdravotní handicap Zná význam sportování pro zdraví	- vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair - play	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 2.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Respektuje ochranu životního prostředí, dokáže překonávat přírodní překážky	- turistika	
Dodržuje bezpečnost při bruslení, obuje se s dopomocí Předvede chůzi a skluz	- bruslení	
Dodržuje bezpečnost při plaveckých kurzech, dodržuje základní hygienické návyky při návštěvě plaveckého areálu Získává dovednosti různých plaveckých stylů	- základy plavání	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 3.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu Dbá na čistotu těla, prádla a cvičebního úboru Zná a dodržuje pravidla několika pohybových her Umí se správně chovat v přírodě Správně odhadne své možnosti a schopnosti	Atletika - běh (fartlek, štafeta, sprint, vytrvalost) - skok do dálky - pohybové hry s míčem - chůze v terénu	OSV – sebezpoznání a sebepojetí OSV – seberegulace, sebeorganizace Osobnostní rozvoj - psychohygiena
Zvyšuje svou výkonnost Zaujímá správné základní cvičební polohy Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech Otužuje se Využívá TV chvilky k překonávání únavy V režimu dne zařazuje pohybové aktivity Umí se uvolnit a relaxovat.	Atletika - běh 50 m, běh 10 min. - skok daleký s rozběhem - průpravná cvičení - zdravotní výchova	
Osvojuje si rovnováhu na bruslích, chůzi, skluz, jízdu na jedné brusli, jízdu vpřed, vzad a zastavení Osvojí si techniku odhodu vrchem a rychlý start krátkého běhu Zúčastní se Vánočního turnaje ve vybíjené nebo výkony svého družstva podporuje	- pohyb na bruslích Atletika - hod tenisovým míčkem - nízký a polovysoký start - vybíjená	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 3.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Naučí se lidový tanec se zpěvem Zná několik základních cviků z každé osvožované oblasti	- rytmizace jednoduchých pohybů - přísunný krok, poskočný krok, cval stranou - využití tanečních kroků v lidovém tanci	
Rozvíjí plavecké dovednosti a vytrvalost Posiluje, koordinuje, zvládá jednoduché pohybové činnosti podle individuálních předpokladů Umí 2 kotouly vpřed za sebou, vztyčí se bez pomoci paží	- průpravná kondiční, koordinační a relaxační cvičení - plavání - akrobacie - cvičení na nářadí Základy gymnastiky - kotoul vpřed, vzad i opakovaně - odraz, výskok	OSV – morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Spolupracuje se spoluhráči Umí se pohybovat s míčem Chytá míč oběma rukama po vlastním nadhozu i odrazu od země i ode zdi Překonává terénní překážky, umí se ohleduplně chovat v přírodě	- míčové hry - atletika - projekt - Olympijský den - pohyb v přírodě	
Vzájemně spolupracuje při činnostech ve skupině Získává dovednosti při řešení problému Reaguje na základní pokyny a povely k osvožované činnosti a její organizaci Usiluje o zlepšení svých osobních výkonů	- hry na hřišti - hry spojené s během, házením - hry pro uklidnění atletika	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 4.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pohybuje se bezpečně ve všech prostorách v hodinách TV Sleduje význam základních tělesných parametru pro zdraví i pohybovou činnost	- osobní hygiena v různých pohybových aktivitách - základní pojmy spojené s pohybovými činnostmi - jednání fair play	OSV- rozvoj schopností jednotlivce, kooperace
Chápe význam sportu pro rozvoj zdatnosti Zvládá základní techniky atletických disciplín podle svých možností	- běžecká abeceda - běh do 60 m, vytrvalostní běh až do 15 min. - skok do dálky z rozběhu, rozměření rozběhu - hod míčkem z rozběhu	
Umí poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení Chápe, že je gymnastika založena na přesném provádění pohybu a snaží se o to	- akrobacie, akrobatické kombinace - pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním.	
Rozpozná nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví, ví o vhodnosti relaxačních cvičení	- cvičení pro správné držení těla, dechová cvičení, - náměty pro cvičení v jiných předmětech, cvičení pro každý den	OSV - seberegulace
Vyjadřuje emoce gestem, výrazem, postojem Ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků	- základy estetického pohybu těla a jeho částí - některé taneční kroky a tance	OSV - sebepojetí
Uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině, zvládá základní dovednosti na bruslích, běžeckých a sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb v nenáročném terénu	- bruslení, sáňkování, bobování - základy estetiky pohybu, bezpečný pohyb v praktickém denním životě	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 4.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Základní pojmy osvojovaných činností, role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her, přihrávky	- základy pravidel, organizace pohybových her v místnosti - tělocvičné pojmy - komunikace v TV	
Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a chápe základní role hráče v družstvu, uplatňuje zásady fair play v jednání ve hře Reguluje vlastní chování Respektuje odlišnosti etnických skupin.	- základní pojmy osvojovaných činností - role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her, přihrávky	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 5.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	MKV - lidské vztahy - multikulturalita EV - vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením Zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti , dbá na správné dýchání Zná kompenzační a relaxační cviky Uplatňuje zásady pohybové hygieny	- cvičení během dne - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti
Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	- tělocvičné pojmy - komunikace v TV	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 5.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- pokyny pořadových cvičení	
Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti Jedná v duchu fair-play, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví Spolupracuje při jednoduchých týmových a	Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry - pohybová tvořivost - využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových dovedností	MKV - lidské vztahy - multikulturalita EV - vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) MDV - fungování a vliv médií ve společnosti
Umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink rozlišují míč na basketbal a volejbal Učí se ovládat hru s basketbalovým míčem Nacvičuje střelbu na koš Nacvičuje přehazovanou Zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi Zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti	Míčové hry - košíková (přihrávky, driblink, střelba na koš, týmová spolupráce a taktika) - přehazovaná - malá kopaná - vybíjená - florbal (držení hole, pravidla, bezpečnost)	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 5.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Je schopen soutěžit v družstvu, umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje		
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti	- bezpečnost při sportování	MKV - lidské vztahy - multikulturalita EV - vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) MDV - fungování a vliv médií ve společnosti
Zná techniku hodu kriketovým míčkem Zná princip štafetového běhu, uběhne 400 m a 800 m, zná taktiku při běhu (k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami) Umí skákat do dálky, nacvičí správnou techniku skoku z místa Účastní se atletických závodů	Základy atletiky - rychlý běh - skok do dálky - hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 5.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. Provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk Umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu, provádí cvičení na švédské bedně Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky apod. Provádí kondiční cvičení s plnými míči	Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - průpravná cvičení a úpoly činností – her a soutěží - zásady jednání a chování	
Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti Respektuje zdravotní handicap Zná význam sportování pro zdraví Dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště Dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky	- vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 6. a 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech Při vytrvalosti je nutné dosáhnout pravidelného pohybového režimu, kondiční činnost, samostatnosti a vůle, zlepšení své tělesné zdatnosti i pro další náročnější činnosti Zvládání technik dalších atletických disciplín Uplatnění dovedností pro další život a reprezentaci školy	ATLETIKA : - běh na 1500m - sprint na 50 a 60m, nácvik startů - skok daleký a průprava na skok vysoký. - hod granátem a míčkem na výkon a nácvik hodů	OSV - rozvoj schopnosti sebepoznávání svých schopností a zapojit do mezilidských vztahů
Při rychlosti zlepšit svou reakci a schopnosti při činnosti rychleji reagovat na situace a podněty Zlepšit své silové schopnosti a odolnost		
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech Zvládání koordinace těla, průpravných cvičení na akrobacii, cvičení na nářadích a s náčiním	GYMNASTIKA : - akrobacie – kotouly vpřed a vzad, stoj na hlavě - přemet stranou a nácvik stoje na rukou	VDO – zásady slušnosti, pravidla sport.her a soutěží, tolerance, angažovaný přístup, schopnost se spolupodílet na organizaci hodiny a soutěží

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 6. a 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Dokáže zvládnout složitější prvek s dopomocí Při cvičení uplatní svůj fyzický fond, sílu a orientaci v prostoru Osvojení si tělocvičného názvosloví a dopomoci na náradích pro spolužáky	- trampolínky a odraz. můstky – skoky s otočkou a přeskoků náradí - kotouly a salta	EV – vztah člověka k prostředí, uplatnění pravidel v normálním životě.
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech Osvojování organizace a soutěží sportovních her Uplatňuje zkušenosti z míčových v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků Herní činnosti jednotlivce a družstva, herní kombinace, hra dle pravidel žákovských kategorií Rozvoj a důraz na dodržování čestného soupeření, spolupráce vedoucí k úspěchu ve hře. Práva a povinnosti hráče, diváka i rozhodčího a organizátora. Hodnocení, bodování výkonů a výsledků	SPORTOVNÍ HRY : - kopaná - florbal - basketbal - vybíjená a jiné míčové hry - přehazovaná - házená	EGS – Mezilidské vztahy, úcta k opačnému pohlaví, kulturní difference, příprava na manželství.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 6. a 7.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech Uplatnění pohybových aktivit a návyků v jiných činnostech lidského života Důraz na estetiku a netradiční pohybové aktivity Rozvoj pohyb dovednosti při společenských událostech, při tanci a úcta k opačnému pohlaví	POHYBOVÉ HRY : - důraz na netradiční pohybové aktivity - rozvoj estetiky - cvičení s hudbou, zvládání jednoduchých tanečních kroků - úcta k opačnému pohlaví	EGS – Mezilidské vztahy, úcta k opačnému pohlaví, kulturní difference, příprava na manželství
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech Uplatnění vhodného a bezpečného chování v přírodě, v neznámém prostředí, během přesunu v silničním provozu Zvládnutí i dlouhodobějšího pobytu v přírodě či mimo domov Přesun v přírodě i s mírnou zátěží na střední i delší vzdálenosti	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ : - uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turistické či lyžařském kurzu a pobytech v přírodě či exkurzích - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Vztah člověka k životnímu prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 6. a 7.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech Zvládnutí základních pohybových dovedností a technik při bruslení a lyžování Pobyt a organizace těchto činností Důraz na bezpečnost	BRUSLENÍ A LYŽOVÁNÍ : - zvládnutí základní pohybových dovedností a technik	
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech. Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti i výkonů Uplatnění vhodného a bezpečného chování v cizím, či méně známém prostředí sportovišť, přírody a v silničním provozu	BEZPEČNOST A HYGIENA : - význam pohybu pro zdravý vývoj člověka a budoucí život - hygiena a bezpečnost při sportu a všech pohybových činnostech	Práce v realizačním týmu, organizace a bezpečnost kurzů a výletů.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 8. a 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Při vytrvalosti dosahuje pravidelného pohybového režimu, kondiční činnosti, samostatnosti a vůle, zlepšuje svou tělesnou zdatnost i pro další náročnější činnosti Zvládá techniky dalších atletických disciplín Uplatňuje dovednosti pro další život a reprezentaci školy Při rychlosti zlepšuje svou reakci a schopnosti při činnosti rychleji reagovat na situace a podněty Zlepšuje své silové schopnosti a odolnost	ATLETIKA : - běh na 1500m - sprint na 60m / 2x / , nácvik startů, štafetový běh + předávky - skok daleký a průprava na skok vysoký - hod granátem a míčkem na výkon a nácvik hodů	OSV - rozvoj schopnosti sebepoznávání svých schopností a zapojit do mezilidských vztahů
Zvládá koordinaci těla, průpravných cvičení na akrobacii, cvičení na nářadích a s náčiním Dokáže zvládnout složitější prvek s dopomocí Při cvičení uplatní svůj fyzický fond, sílu a orientaci v prostoru Osvojuje si tělocvičné názvosloví a dopomoc na nářadích pro spolužáky	GYMNASTIKA : <u>Akrobacie</u> – kotouly vpřed a vzad, stoj na hlavě, přemet stranou a nácvik stoje na ruce <u>Hrazda</u> – průvleky, vzepření závěsem v podkolení, shyby, výmyk <u>Trampolínky a můstky</u> - odrazy skoky s otočkou a přeskoků nářadí, kotouly a salta - přeskoky přes překážky <u>Šplh</u> - lano a tyč, s i bez přírazu Průprava na silový trojboj	VDO – zásady slušnosti, pravidla sport. her a soutěží, tolerance, angažovaný přístup, schopnost se spolupodílet na organizaci hodiny a soutěží

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 8. a 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Osvojuje si organizaci soutěží sportovních her Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků, herní činnosti jednotlivce a družstva, herní kombinace, hra dle pravidel žák. kategorií Klade důraz na dodržování čestného soupeření, spolupráce vedoucí k úspěchu ve hře Zná práva a povinnosti hráče, diváka i rozhodčího a organizátora Hodnotí bodování výkonů a výsledků	SPORTOVNÍ HRY: - kopaná, florbal, basketbal, vybíjená a jiné míčové hry, přehazovaná, házená, základy volejbalu - hodnocení, bodování a trestání v sportovních hrách, základy rozhodování základních pravidel SH	EV – vztah člověka k prostředí, uplatnění pravidel v normálním životě
Uplatňuje pohybové aktivit a návyky v jiných činnostech lidského života Klade důraz na estetiku a netradiční pohybové aktivity Rozvíjí pohybové dovednosti při společenských událostech, při tanci a účtu k opačnému pohlaví	- uplatnění pohybových aktivit a návyků v jiných činnostech lidského života - důraz na estetiku a netradiční pohybové aktivity - rozvoj pohyb dovednosti při společenských událostech, při tanci a účtu k opačnému pohlaví	EGS – Mezilidské vztahy, úcta k opačnému pohlaví, kulturní diference, příprava na manželství. Vztah člověka k životnímu prostředí.
Uplatňuje vhodného a bezpečného chování v přírodě, v neznámém prostředí, během přesunu v silničním provozu Zvládá dlouhodobějšího pobytu v přírodě či mimo domov, přesun v přírodě i s mírnou zátěží na střední i delší vzdálenosti	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ : - uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turistické či lyžařském kurzu a pobytech v přírodě či exkurzích	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 8. a 9.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zvládá základní pohybové dovednosti a techniky při bruslení a lyžování, pobytu a organizaci těchto činností Klade důraz na bezpečnost	- zvládnutí základních pohybových dovedností a technik při bruslení a lyžování - pobyt a organizace těchto činností - důraz na bezpečnost	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti i výkonů Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v cizím, či méně známém prostředí sportovišť, přírody a v silničním provozu	BEZPEČNOST A HYGIENA: - význam pohybu pro zdravý vývoj člověka a budoucí život - hygiena a bezpečnost při sportu a všech pohybových činnostech	

**6.2 Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení) a tematické plány
(výstupy, učivo) předmětů specifických pro 1. – 5. ročník**

6.2.1 Prvouka

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu PRVOUKA

- **Obsahem předmětu je** učivo týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, včetně situací ohrožení, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko budoucnosti.

Vzdělávací obsah Prvouky je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – praktické poznávání regionálních skutečností a utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)
- **Lidé kolem nás** – osvojení a upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi, se světem financí
- **Lidé a čas** – orientace v dějích a v čase, čerpání z historie regionu
- **Rozmanitost přírody** – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, rozmanitosti živé i neživé přírody
- **Člověk a jeho zdraví** – získávání poučení o lidském těle, o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci, prevence úrazů a bezpečné chování v různých životních situacích.

Na obsah tohoto předmětu navazují ve 4. a 5. ročníku Přírodověda a Vlastivěda, kde jsou výše uvedené okruhy zařazeny do jednotlivých předmětů podle své specifikace.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

- 1. ročník – 2 h/týden
- 2. ročník – 2 h/týden
- 3. ročník – 2 h/týden

- **Výuka předmětu je realizována** vyučovací hodinou ve třídě, v multimediální učebně, vycházkou, pravidelně bývá doplňována ekoprogramem ve Vile Doris, exkurzí, výstavou, besedou.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků PRVOUKA

Kompetence k učení

- projektové vyučování
- skupinová práce, pozorování, tvorba pracovních listů
- práce s textem, návštěvy muzeí, knihoven, divadel
- sledování znalosti

Kompetence k řešení problému

- pozorování, skupinová práce
- projektové vyučování, experimentování
- didaktické hry, vytváření modelových situací

Kompetence komunikativní

- dramatizace, experimentování
- didaktické hry, skupinová práce
- projekty, besedy

Kompetence sociální a personální

- besedy, řízené rozhovory
- tvořivé hry, skupinová práce
- scénky, skupinová práce

Kompetence občanské

- besedy, exkurze
- projekty
- modelové situace
- rozhovory, dramatizace
- didaktické hry

Kompetence pracovní

- skupinové práce
- pracovní a výtvarné činnosti
- pokusy, výstavky
- vytváření pracovních listů, tvorba pomůcek

Kompetence digitální

- vytváří a dodržuje pravidla chování při interakci v digitální prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky ke zdravému používání on-line technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobému používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím on-line aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Prvouka		
Ročník: 1.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientace v okolí školy a bydliště - osobní bezpečí - nebezpečné situace	
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí obce	- název obce - význačné orientační body, historická a památná místa v obci	
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- rodina, domov, vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života - práva, povinnosti a funkce rodiny	EV – kladný psychosociální vliv MV
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- tělesná a duševní práce lidí - různá povolání - využití volného času	environmentální vliv
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- učí se chápat vztahy mezi lidmi - osvojuje si vhodné chování ke spolužákům - principy demokracie - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV – morální rozvoj- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- základní orientace v čase (celá hodina) - dny v týdnu, roční období	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Prvouka		
Ročník: 1.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- místo, kde žijí	VDO-domov,vlast
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- zvyky, tradice (Vánoce, Velikonoce)	OSV – sociální rozvoj- mezilidské vztahy
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- charakteristika ročních období, pozorování změn počasí - reakce rostlin a živočichů na roční období	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- rozlišování ovoce a zeleniny, zahrady a sadu, ptáků stěhovavých a stálých, polní, lesní a domácí zvěř, luční a polní rostliny - rozpoznávání jedlých lesních plodů a hub	
Uplatňuje základní hygienické režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- lidské tělo - péče o zdraví - správná životospráva	MV – handicapovaní lidé protidrogová prevence
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- pravidla chování dle školního řádu	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Prvouka		
Ročník: 1.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	- osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení	
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa	- krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru - dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - seznámení s pravidly silničního provozu (chodec)	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- správné a bezpečné chování při mimořádných událostech - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Prvouka		
Ročník: 2.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Určí místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo kde žijeme - třída ve vyučování, o přestávce, činnosti dětí ve škole, školní pomůcky, prostory školy, bezpečné chování ve škole - cesta do školy (dopravní značky a signalizace, dopravní prostředky, činnost chodce, pravidla silničního provozu, důležitá telefonní čísla, bezpečnost), riziková místa a situace	VDO
Začlení svou obec - město	- název obce (města) a jejich částí - význačné orientační body, historická a památná místa v obci	OSV
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Lidé kolem nás - rodina, příbuzenské vztahy v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, významné události v rodině, důležitost rodiny – domácnost-rozpočet, příjmy a výdaje, způsoby placení	OSV
Učí se odvodit význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce - různá povolání - volný čas a jeho využití	VDO
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem i nedostatkům	- vztahy mezi lidmi – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům - osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	MKV

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Prvouka		
Ročník: 2.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Lidé a čas - základní orientace v čase (hodiny – čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá) - den, týden, měsíc, rok, roční období a denní režim - minulost, přítomnost a budoucnost	
Učí se pojmenovat některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- kultura a historie naší obce	VDO
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti - státní svátky a významné dny, zvyky	EGS
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých obdobích	Rozmanitost přírody - charakteristika ročních období, pozorování změn počasí - reakce rostlin a živočichů na roční období - domácí a hospodářská zvířata, mláďata – obživa, užitek - popis těla živočichů a rostlin	EV
Učí se rozlišit některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	- rozlišení živé a neživé přírody - základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy - podmínky života na Zemi	EV
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, učí se určovat společné a rozdílné vlastnosti	- pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin	EV

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Prvouka		
Ročník: 2.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo-stavba těla, základní funkce a projevy člověka, smysly - péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výchova, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - správná životospráva	OSV
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu a jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- první pomoc - pravidla chování ve školním řádu - znalost pravidel silničního provozu (chodec) - prevence nemocí a úrazů	OSV
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	- osobní bezpečí, krizové situace - návykové látky, počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV
Učí se reagovat adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- správné a bezpečné chování při mimořádných událostech, integrovaný záchranný systém - postup v případě ohrožení	EV
Snaží se pečovat o nenáročné rostliny	- péče o nenáročné rostliny	EV
Pokusí se připravit tabuli pro jednoduché stolování	- příprava jednoduché tabule	OSV
Chová se vhodně při stolování	- pravidla stolování, chování u jídla	OSV

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Prvouka		
Ročník: 3.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zná základní pravidla bezpečnosti silničního provozu s ohledem na své zdraví a také na zdraví ostatních orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí, popíše a zvládne cestu do školy vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu, jedná a ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Podzim - popis třídy - chování ve škole a na ulici - pravidla silničního provozu - lidské smysly věci kolem nás - přírodniny - lidské výtvary, přírodní společenstva - dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV-psychohygiena
Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Věci kolem nás - přírodniny - lidské výtvary, přírodní společenstva - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Prvouka		
Ročník: 3.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Domov - život doma a v cizině - naše obce; orientace v krajině - plán okolí, světové strany - roční období - rodina, vztahy v rodině; Vánoce - principy demokracie - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, - rizikové situace a chování, předcházení konfliktům Zima - obrazy z dějin - život v dávných dobách - zima - co člověk potřebuje k životu	VDO - domov, vlast
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	- zdravý životní styl, - krizové situace, hodná a nevhodná místa pro hru - označení nebezpečných látek - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení, požár - IZS	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Prvouka		
Ročník: 3.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Získal praktické dovednosti s měřením jednotek času, hmotnosti, teploty a objemu Naučí se poznávat nebezpečí při obsluze jednotlivých přístrojů.	- práce, hodnoty Měření - času - objemu - hmotnosti - teploty	EV - pozorování a vnímání přírody
Pozoruje, popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	Jaro - pohyb v přírodě - Velikonoce Tělo člověka - srdce, zažívací ústrojí, ledviny Tělo živočichů Tělo rostlin - listy, stonek, květy, - půda a rostliny - léčivé a jedovaté rostliny - zvířata, rostliny a lidé	OSV - zdravý životní styl EV - vliv prostředí na zdraví
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek	Neživá příroda - jak se tvoří půda - jak vypadá zemský povrch, tvary vyvýšenin - vodstvo v krajině - změny v neživé přírodě - co dokážou řeky a potoky - horniny, nerosty Léto - skrytá nebezpečí v přírodě, hory	EGS - ochrana přírody, chování za mimořádných situací

6.2.2 Přírodověda

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA

- **Obsahem předmětu je** rozvoj poznatků a základních znalostí získaných v prvouce, matematice, českém jazyce a připravuje žáky na přírodopis, fyziku, chemii na 2.stupni. Toho dosahuje především třemi tematickými okruhy
 - Lidé kolem nás
 - Rozmanitost přírody
 - Člověk a jeho zdraví

Výuka je zaměřena na rozvoj schopností, umožňujících aktivně poznávat přírodu, člověka a prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije. Seznamují se se světem financí. Osvojování učiva je založeno na pozorování, srovnávání, porozumění pojmům (činnostní učení) a jejich správné aplikaci. Důraz je kladen především na environmentální výchovu - na spojování vlastních zkušeností žáků s osvojovanými poznatky a zkušenostmi a dovednostmi, aby si žáci utvářeli kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a ochraně životního prostředí. S pomocí učitele řešili přiměřeně náročné úkoly a problémové situace, při kterých dokáží zhodnotit sami sebe a svou práci.

Žáci poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Uvědomují si, co je bezpečí (v dopravní výchově), situace ohrožení, poskytování první pomoci, osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc. Poznávají příčiny ohrožení zdraví, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení. Vnímají zdraví jako důležitou hodnotu v životě člověka.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

→ 4. ročník – 1,5 h/týden (1 + 0,5 disponibilní)

→ 5. ročník – 2 h/týden (1 + 1 disponibilní)

○

- **Výuka předmětu je realizována** v klasické třídě, ve třídě s interaktivní tabulí, ve třídě s dataprojektorem, v odborné učebně přírodopisu, v učebně informatiky, formou projektové výuky, mimo školu v knihovně ve formě besed, vycházek, exkurze, výstavy s přírodovědnou tematikou. Ve 4. ročníku mají pedagogové možnost sloučit 1,5 hodinové bloky **PŘÍRODOVĚDY** a **VLASTIVĚDY** do 3 hodinového pracovního bloku – umožní se tím lepší návaznost a propojení učiva, větší možnosti v samostatné či skupinové práci a upevnění znalostí. Pokud sestavování rozvrhu v daný školní rok toto neumožní, je výuka realizována v podobě 2+1 hod., kde si vyučující stanoví rozložení těchto dvou předmětů dle aktuální potřeby.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků v předmětu PŘÍRODOVĚDA

Kompetence k učení

- projektové vyučování
- skupinová práce, pozorování, tvorba pracovních listů
- práce s textem, návštěvy muzeí, knihoven, divadel
- sledování médií
- aplikace znalostí

Kompetence k řešení problému

- pozorování, skupinová práce
- projektové vyučování, experimentování
- didaktické hry
- vytváření modelových situací

Kompetence komunikativní

- dramatizace, experimentování
- didaktické hry, skupinová práce
- projekty, besedy

Kompetence sociální a personální

- besedy, řízené rozhovory
- tvořivé hry, dialogy, besedy
- scénky, skupinová práce

Kompetence občanské

- besedy, exkurze
- projekty
- modelové situace
- rozhovory, dramatizace
- didaktické hry

Kompetence pracovní

- skupinové práce
- pracovní a výtvarné činnosti
- pokusy, výstavky
- vytváření pracovních listů, tvorba pomůcek

Kompetence digitální

- vyhledávání informací prostřednictvím dig. technologií
- rozpoznání možných nepravdivých či závadných informací
- vytvoření vlastních prezentací k daným tématům
- respektování autorských práv

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Přírodověda		
Ročník: 4.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Živá a neživá příroda NEŽIVÁ PŘÍRODA - voda a vzduch (výskyt, vlastnosti a formy vody) - skupenství látek (pokusy) - nerosty a horniny → půda, Slunce - podmínky pro život - vlastnosti látek (měření – pokusy) ŽIVÁ PŘÍRODA - houby, rostliny živočichové - charakteristické znaky, rozdělení, potřeby a projevy života	EV – vztah člověka k přírodě OSV – ochrana zdraví
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin	Rostliny, živočichové + Rovnováha v přírodě (roční období) (znaky, průběh a způsob života nejznámějších rostlin a živočichů, výživa, stavba těla, význam pro člověka) - ekosystém lidských obydlí - ekosystém les - ekosystém park - ekosystém potok a řeka - ekosystém pole - ekosystém louka - ekosystém rybník	EV – vztah člověka k rostlinám a živočichům EV – ekologie

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Přírodověda		
Ročník: 4.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>PRŮBĚŽNĚ</i>		
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba živ. Prostředí - ochrana rostlina a živočichů - likvidace odpadů - živelní pohromy a ekologické katastrofy	
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek	Péče o zdraví - zdravý životní styl - duševní hygiena	
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí, dokáže reagovat správně jako chodec i cyklista	Osobní bezpečí, krizové situace - bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v silničním provozu Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovné signály, poplach, evakuace – nácvik poplachu a evakuace) - požáry (příčiny, prevence) - IZS	
Rozpozná život ohrožující zranění Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci - čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Přírodověda		
Ročník: 4.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>PRŮBĚŽNĚ</i>		
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Rodina - postavení jednice v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, etické zásady, předcházení konfliktům	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Přírodověda		
Ročník: 5.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Živá a neživá příroda – opakování zákl. znalostí Neživá příroda – látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch - Výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život Světlo a teplo Nerosty a horniny, půda - Některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	EV – vztah člověka k přírodě, hospodaření s energiemi - obnovitelné zdroje OSV – ochrana zdraví
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vesmír a Země - vznik vesmíru - Slunce - planety - hvězdy a souhvězdí - Země, Měsíc - Člověk dobývá vesmír	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Přírodověda		
Ročník: 5.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a posoudí jejich význam Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Rovnováha v přírodě Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; počasí a podnebí Podnebné pásy - tropický, subtropický, mírný, polární podnebný pás - přizpůsobivost živočichů a rostlin - botanické zahrady, zoologické zahrady - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů	EV – ochrana a tvorba životního prostředí OSV – osobní odpovědnost za přístup k přírodě MKV – život v různých podnebných pásmech
Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narozením Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Lidské tělo – orgánové soustavy - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základny lidské reprodukce, vývoj jedince - přenosné a neprenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Přírodověda		
Ročník: 5.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Lidské výtvory - člověk a průmysl - člověk a příjem informací - jednoduché stroje - ochrana přírody a životního prostředí	
<i>PRŮBĚŽNĚ</i>		
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Rozpozná život ohrožující zranění Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim Návykové látky, závislosti a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostř. digit. technologií Osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jin formy násilí v médiích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Přírodověda		
Ročník: 5.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>PRŮBĚŽNĚ</i>		
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Rodina - postavení jednice v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, etické zásady, předcházení konfliktům	
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí, dokáže reagovat správně jako chodec i cyklista	Osobní bezpečí, krizové situace - bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v silničním provozu Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovné signály, poplach, evakuace – nácvik poplachu a evakuace) - požáry (příčiny, prevence) - IZS	Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí, dokáže reagovat správně jako chodec i cyklista

6.2.3 Vlastivěda

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA

- **Obsahem předmětu je** seznámit žáky s třemi základními okruhy tematického celku Člověk a jeho svět, kterými jsou:
 - **Místo, kde žijeme**, kde na základě poznávání přirozeně rozvíjíme vztah k naší zemi, národní cítění, chápání života v obci a ve společnosti, klademe důraz na **dopravní výchovu** praktickým poznáváním místních a regionálních skutečností (cesta do školy, vycházky – bezpečnost silničního provozu)
 - **Lidé kolem nás**, kde
 - upevňujeme základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
 - snažíme se o to, aby si žák uvědomil význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen, seznamoval se se základními právy a povinnostmi, **se světem financí**, ale i problémy soužití lidí v naší společnosti i ve světě (globální problémy)
 - směřujeme k výchově budoucího občana demokratického státu – to vše hlavně pozorováním činností lidí, vytvářením modelových situací a jejich řešením. Dále se zaměřujeme se na utváření pozitivních občanských postojů a podporujeme přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně **kolektivní obrany**. Přibližujeme žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně **činností armády**, a ukazujeme možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.
 - **Lidé a čas**, kde se žáci učí orientaci v dějinách a čase, pokoušíme se vzbudit zájem o minulost prostřednictvím historických událostí v obci a nejdůležitějších událostí naší země, snažíme se o vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie, vnímat současnost (včetně situací ohrožení) a porozumět soudobému způsobu života

Výukou předmětu Vlastivěda jsou naplňována průřezová témata - multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana.

Poznatky, dovednosti a zkušenosti jsou využívány v ostatních vyučovacích předmětech – ČJ, M, PŘ, VV, PČ a HV a naopak.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

- 4. ročník – 1,5 h/týden (1 + 0,5 disponibilní)
- 5. ročník – 2 h/týden

- Výuka předmětu je realizována převážně v klasických třídách, v multimediálních učebnách a v současnosti se buduje odborná učebna Vlastivědy. Výuka vlastivědy doplňují různé akce - exkurze, návštěvy muzea, návštěvy významných míst našeho města i regionu. Ve 4. ročníku mají pedagogové možnost sloučit 1,5 hodinové bloky **VLASTIVĚDY** a **PŘÍRODOVĚDY** do 3 hodinového pracovního bloku – umožní se tím lepší návaznost a propojení učiva, větší možnosti v samostatné či skupinové práci a upevnění znalostí.

Pokud sestavování rozvrhu v daný školní rok toto neumožní, je výuka realizována v podobě 2+1 hod., kde si vyučující stanoví rozložení těchto dvou předmětů dle aktuální potřeby.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků předmětu VLASTIVĚDA

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence digitální

- vyhledávání informací prostřednictvím dig. technologií
- rozpoznání možných nepravdivých či závadných informací
- vytvoření vlastních prezentací k daným tématům
- respektování autorských práv

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Vlastivěda		
Ročník: 4.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v obci, městě Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Česká republika – naše vlast Domov, škola – prostředí domova, orientace v místě bydliště, školy Život v demokratickém státě - národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly ČR, sousední státy ČR - soužití lidí – mezilidské vztahy, principy demokracie Nad mapou České republiky - mapy obecně zeměpisné a tematické - orientace v mapách, světové strany hlavní, vedlejší - poloha ČR na mapě Evropy, sousední státy Kraje a krajská města (seznámení – rozdělení) Orientace v krajině – specifika ČR - okolní krajina, krajina ČR - povrch ČR - vodstvo ČR - podnebí a počasí ČR - půda a zemědělství ČR - nerostné bohatství a průmysl ČR - ochrana přírody ČR	VDO - člověk a společnost, demokracie, rozhodování, řízení, lidská práva EGV - porozumění geografickým souvislostem EV - člověk a příroda, aktivní, odpovědný přístup

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Vlastivěda		
Ročník: 4.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti	Regiony ČR – poznáváme naši vlast <i>Moje město Šumperk</i> - poloha, krajina, vodstvo - stručná historie - průmysl, zemědělství, služby, doprava, kultura, sport apod. <i>Na cestách po rodné krajině</i> - poloha, povrch, vodstvo, průmysl, zemědělství, přírodní a turistické zajímavosti jednotlivých krajů - můj kraj – Olomoucký kraj - Hl. město Praha - Středočeský kraj - Karlovarský kraj - Ústecký kraj - Liberecký kraj - Královéhradecký kraj - Pardubický kraj - Moravskoslezský kraj - Zlínský kraj - Jihomoravský kraj - Kraj Vysočina - Jihočeský kraj - Plzeňský kraj	OSV - vztah k okolí VDO - domov, vlast EV - vliv prostředí na zdraví VDO - vztah k domovu, vlasti EV - vztah člověka a prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Vlastivěda		
Ročník: 4.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>PRŮBĚŽNĚ</i>		
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v obci (městě) Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality - rizikové chování, předcházení konfliktům Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčky Osobní bezpečí, krizové situace - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - čísla tísňového volání	EV - vztah člověka a prostředí OSV

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Vlastivěda		
Ročník: 5.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam Porovná způsob života a přírodu v jiných zemích	Mapy obecně zeměpisné a tematické – opakování ze 4. ročníku - druhy map, světové strany, značky a barvy - světadíly, kontinenty, oceány - evropská NEJ – nejvyšší pohoří, hora, nejdelší řeky, největší nížiny, největší jezera ... Evropa a svět – evropské státy, EU, cestování - orientace na mapě Evropy, hranice Evropy - poloha, povrch, vodstvo, podnebí, typy krajiny, rostliny a živočichové, hospodářství, obyvatelstvo - rozdělení Evropy podle světových stran	MKV - člověk a společnost, porozumění klíčovým historickým, politickým a geografickým souvislostem
		VDO - občan, občanská společnost a stát MDV - člověk a společnost, paralely mezi kulturami a historickými událostmi

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Vlastivěda		
Ročník: 5.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam Porovná způsob života a přírodu v jiných zemích	ČR v EU - sídlo, význam, členové EU Sousední státy ČR - hl. města, úřední jazyky, měny - turistické a jiné zajímavosti <i>Hl. města, úřední jazyk, měny a největší zajímavosti, turistické atrakce významných států:</i> Severní E. Západní E: Jižní a Jihovýchodní E. Východní E.	EGS - jsme Evropané EGS - Evropa a svět nás zajímá – zážitky, zkušenosti, sousedé, zvyky, tradice Objevujeme Evropu a svět – krajina, symbolika OSV, VDO, EGS
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Lidé a čas - orientace v čase a časový řád, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Vlastivěda		
Ročník: 5.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<i>Za dávných časů</i> - pravěk, Keltové - Slovanské osídlení - Sámova říše - Staré české pověsti <i>Velkomoravská říše (zrod křesťanství)</i> <i>Přemyslovská knížata</i> <i>Život v Čechách před tisíci lety</i> <i>České království za vlády Přemyslovců (přemyslovští králové)</i> <i>Lucemburkové v Čechách (Karel IV. Václav IV.)</i> <i>Život ve středověku (husitství, doba pohusitská)</i> <i>Habsburkové na českém trůnu (období renesance, chodské povstání)</i> <i>Život v baroku</i> <i>Vzdělávání v českých zemích</i> <i>Doba osvícenská</i> <i>Život na vesnici a ve městě (reformy Marie Terezie a Josefa II.)</i> <i>Průmyslová revoluce (národní probuzení, rok 1848, život za průmyslové revoluce)</i> <i>Češi a Němci (první světová válka)</i> <i>Jak se žilo za první republiky</i> <i>Druhá světová válka</i> <i>Cesta k demokracii</i>	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Předmět: Vlastivěda		
Ročník: 5.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>PRŮBĚŽNĚ</i>		
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v obci (městě) Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality - rizikové chování, předcházení konfliktům Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčky Osobní bezpečí, krizové situace - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - čísla tísňového volání	EV - vztah člověka a prostředí OSV

6.3 Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení) a tematické plány (výstupy, učivo) předmětů specifických pro 6. – 9. ročník

6.3.1 Další cizí jazyk (Německý jazyk)

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK

- **Obsahem předmětu je:**

- Navazování na vědomosti z mateřského jazyka
- Osvojení základních dovedností ke komunikaci v běžných situacích
- Osvojení gramatické struktury jazyka
- Snižování jazykové bariéry a vytváření podmínek pro vzájemné dorozumívání
- Zvyšování předpokladu v pracovním uplatnění i v rámci integrované EU
- Poznávání základních tradic, zvyků a způsobu života v německy mluvících zemích
- Prohloubení vědomí mezinárodní integrity a tolerance

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

→ 8. ročník – 3 h/týden

→ 9. ročník – 3 h/týden

- **Výuka předmětu je realizována** jako volba Dalšího cizího jazyka od 8. ročníku v jazykové učebně, klasické třídě či učebně ICT. K výuce jsou používány učebnice, pracovní sešity a pracovní listy. Dále audio pomůcky, obrazový materiál, časopisy, slovníky a výukové programy. V mezipředmětových vztazích se orientují především na učivo Zeměpisu, Dějepisu a Hudební výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu NĚMECKÝ JAZYK

Kompetence k řešení problémů

- k výuce učitel používá jaz. učebnic a prac. sešitů k individuálnímu procvičování látky
- s pomocí učitele žák vyhledává informace k učivu a učitel pozitivně hodnotí osobní aktivitu a práci navíc.
- příkazy formuluje německy a žáci se snaží porozumět a tím je vede k uplatňování osvojené slovní zásoby

Kompetence k učení

- učitel upozorňuje žáky na probíranou látku a dává ji s novou do souvislostí.
- žák s pomocí učitele vyhledává informace k učební látce.
- při řešení problémů nechává prostor žákům a ti sami nebo s pomocí učitele nalézají nejvhodnější postup.
- učitel zadává takové úkoly, které jsou pro většinu žáků splnitelné a žáci tím chápou smysl učení

Kompetence komunikativní

- učitel zařazuje práci ve skupině, dvojici a projektovou práci a rozvíjí řečové dovednosti žáků
- žák sám nebo s pomocí učitele formuluje svoje myšlenky ústně nebo písemně
- adekvátně reaguje na dotazy a názory jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel podporuje podle schopností žáků komunikativní formy výuky
- žáci s jeho pomocí se učí komunikovat v cizím jazyce v běžných situacích, spolupracovat s ostatními, najít své místo ve skupině, akceptovat jiný názor a obhajovat svoje stanovisko
- žák se učí uvědomovat si svoji zodpovědnost za výsledek skupinové práce

Kompetence občanská

- učitel seznámí žáky s jejich právy a povinnostmi na jeho hodinách.
- podporuje vzájemnou pomoc mezi žáky
- stanoví jasná kritéria a pravidla pro hodnocení práce žáků a tím je vede k zodpovědnosti k plnění úkolů a akceptování potrestání za nesplněný úkol
- zařazuje informace o jiné kultuře a způsobu života v jiných zemích a tím vytváří pocit sounáležitosti k vlasti a tolerance k ostatním národům

Kompetence pracovní

- učitel využívá k výuce pracovní pomůcky, zadává úkoly, které vyžadují plánování a časové rozvržení, důsledně vyžaduje plnění zadaných úkolů, začleňuje aktivity, které vyžadují změnu pomůcek nebo místa
- žák využívá znalostí z jiných předmětů, plní své povinnosti a zvládá změnu prostředí nebo podmínek při práci

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich užívání, např. využívání on-line slovníků
- vedeme žáky k využívání on-line aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s on-line aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací oblast: DALŠÍ CIZÍ JAZYK		
Předmět: Německý jazyk		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat Mluvení: zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky pasivně - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba a její používání v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem Tematické okruhy - domov - rodina - škola - volný čas - oblečení - pozdravy Mluvnice - člen určitý a neurčitý u podstatných jmen - časování pravidelných a některých nepravidelných sloves - číslovky základní, řadové - zápor, „kein“ a „nicht“	EGS - cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy MDV - formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce - komunikace ve skupinkách, formulace otázek a odpovědí MKV - tolerance odlišných názorů, zájmů a kulturních skupin OSV - já a moje rodina, pozice mladého člověka v rodině, jeho seberealizace, mezilidské vztahy. - umění tolerance a porozumění v rodině, v kolektivu vrstevníků, v širší společnosti MDV - komunikace v menších skupinkách, ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí

Vzdělávací oblast: DALŠÍ CIZÍ JAZYK		
Předmět: Německý jazyk		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Čtení s porozuměním rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- přivlastňovací zájmena - způsobová slovesa müssen, dürfen, möchten - oznamovací věty, tázací věty, přímý a nepřímý slovosled - slovesa s odlučitelnou předponou - předložky s časovými údaji Rozhovory - představení sebe a členů rodiny - základní informace o sobě - volný čas - škola - narozeniny - telefonování Reálie - jména a příjmení - města v německy mluvících zemích - informace o Německu, Rakousku a Švýcarsku, Vídni, Berlínu, země EU Poslech s porozuměním textů týkajících se probíraných témat	OSV - mezilidské vztahy, komunikace ve skupině, tolerance jiných názorů - využití volného času, koníčky, zdravý životní styl OSV - organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života MDV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného a psaného sdělení EGS - cestování, vzájemná propojenost států EU MDV - využití médií za účelem výběru důležité informace

Vzdělávací oblast: DALŠÍ CIZÍ JAZYK		
Předmět: Německý jazyk		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechovými textech, týkajících se každodenních témat Mluvení: zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Zvuková a grafická podoba jazyka • fonetické znaky pasivně • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba a její používání v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem Tematické okruhy • roční období, měsíce a dny • bydlení • cestování • části těla, jídlo, druhy sportu • svátky • nakupování • počasí Rozhovory • popis domu, pokoje a bydlení • pozvání • při nakupování	OSV - rozvíjení osobnosti a vztah oblastem kultury těla a ducha, estetika, kreativita EV - vztah člověka k prostředí, aktivní a zodpovědný přístup k přírodě EGS - jsme Evropané, utváření pozitivního postoje ke kulturní rozmanitosti MDV - kritický přístup k médiím, pravidla komunikace, MKV - lidské vztahy, solidarita, spolupráce, rozvoj harmonické osobnosti

Vzdělávací oblast: DALŠÍ CIZÍ JAZYK		
Předmět: Německý jazyk		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Čtení s porozuměním rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- denní režim - u lékaře, stravovací návyky - telefonování - plány na dovolenou - vyprávění o zážitcích Mluvnice - přivlastňovací zájmena - předložky se 4. a 3. pádem - časování dalších nepravidelných sloves, können, wollen, sollen - osobní zájmena ve 4. pádě - rozkazovací způsob 4. pád - Vazba es gibt - Příslovce místa 3. pád podstatných jmen + předložky, slovesa - Spojky und, aber, oder - časové údaje a předložky - podmět „man“, rozkazovací způsob, préteritum sein a haben, perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves a srovnání s als - vedlejší věty s „dass“, „weil“ Poslech s porozuměním textů týkajících se probíraných témat	OSV - rozvíjení osobnosti a vztah oblastem kultury těla a ducha, estetika, kreativita EV - vztah člověka k prostředí, aktivní a zodpovědný přístup k přírodě EGS - jsme Evropané, utváření pozitivního postoje ke kulturní rozmanitosti MDV - kritický přístup k médiím, pravidla komunikace, MKV - lidské vztahy, solidarita, spolupráce, rozvoj harmonické osobnosti

Vzdělávací oblast: DALŠÍ CIZÍ JAZYK		
Předmět: Německý jazyk		
Ročník: 9.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Reálie • cestování po Evropě a světě • svátky a obyčeje v německy mluvících zemích • informace o významných městech s ohledem na probíraná témata • jídla, osobnosti, značky, hudba, rčení a svátky německy mluvících zemí	EGS - jsme Evropané, utváření pozitivního postoje ke kulturní rozmanitosti

6.3.2 Další cizí jazyk (Ruský jazyk)

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu RUSKÝ JAZYK

- **Obsahem předmětu je** umožnit žákům osvojit si vedle hlubších znalostí jednoho cizího jazyka základy komunikace v dalším cizím jazyce. Tento předmět poskytuje příležitost rozvíjet individuální zájmy především jazykově orientovaných žáků, přispívá k rozšíření jejich jazykového vzdělání a tím i k jejich celkovému intelektuálnímu a sociálnímu rozvoji. Obsahem výuky je rozvíjení řečových dovedností, které se realizuje na základě osvojení přiměřeného rozsahu jazykových prostředků a regionálních poznatků, a to v běžných situacích a tematických okruzích blízkých zájmům a věku žáků. Aktivně se osvojuje základní mluvnické učivo z tvarosloví a ze skladby, slovní zásoba v rozsahu přibližně 1000 slov a slovních spojení. Receptivně se osvojuje přiměřený počet dalších lexikálních jednotek na základě práce s poslechovými i čtenými texty.
- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**
 - 8. ročník – 3 h/týden
 - 9. ročník – 3 h/týden
- **Výuka předmětu je realizována** v klasických třídách, v multimediálních či jazykových učebnách. Ve výuce se uplatňují obdobné metody a formy práce jako ve výuce 1. cizího jazyka. V úvahu se bere vyšší věk žáků, jejich jazyková zkušenost, znalosti a pracovní návyky získané v procesu osvojování 1. cizího jazyka i mateřského jazyka.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu RUSKÝ JAZYK

Kompetence k učení

- klade důraz na pozitivní motivaci žáků, dává příležitost v praxi pochopit přínos osvojení dalšího cizího jazyka
- vede žáky prostřednictvím zajímavých a různorodých metod k aktivnímu učení během hodiny, k volbě vhodné strategie učení
- věnuje se dovednosti propojit získané poznatky do širších celků
- vede žáky k aplikaci získaných vědomostí v praktickém životě (dorozumění se s rodilým mluvčím, čtení s porozuměním)

Kompetence komunikativní

- ztotožní se s myšlenkou, že každé mluvení, byť i s chybami a neobratnostmi, je lepší než pasivní mlčení
- vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich zpracování
- vytváří dostatečné množství přirozených komunikativních situací, aby žáci byli nuceni vyjadřovat samostatně svůj názor, své mínění a myšlenky na daná témata
- vede k výstižnému a souvislému projevu a umění naslouchat

Kompetence k řešení problémů

- předkládá žákům problémové situace vázané na učební látku i každodenní život a diskutuje se žáky jejich řešení
- vede žáky k porovnávání a odvozování problémů u nás a v cizí zemi
- podněcuje k vyvozování gramatických jevů

Kompetence sociální a personální

- přizpůsobuje výuku individuálním schopnostem a potřebám žáka
- podporuje zásady týmové práce
- vede žáky k argumentaci, sebehodnocení a sebereflexi
- řídí práci v hodině tak, aby žáci přijímali názory jiných, ovládali svoje emoce a projevy, ale zároveň tak, aby v nich podpořil sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence pracovní

- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním pravidelné a systematické přípravy na výuku
- vede žáky k samostatné práci s materiály podporujícími výuku cizího jazyka – práce se slovníky, gramatickými příručkami, cizojazyčnými časopisy, na počítači a na internetu,...
- motivuje žáky k získávání informací z jiných vzdělávacích oblastí v rámci výuky cizího jazyka (zeměpisné poznatky, historie, literatura, hudba,...)
- orientuje výuku k praktickému ovládnutí jazyka

Kompetence občanské

- směřuje žáky k zodpovědnému rozhodování v rozličných situacích
- prosazuje ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty
- seznamuje žáky s kulturami cizích národů a upozorňuje na respektování jejich odlišností
- zadává úkoly nad rámec povinností a podporuje u žáků iniciativu, představivost, sebedisciplínu a rozvoj tvůrčího potenciálu

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich užívání, např. využívání on-line slovníků
- vedeme žáky k využívání on-line aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s on-line aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací oblast: DALŠÍ CIZÍ JAZYK		
Předmět: Ruský jazyk		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Zvuková a grafická podoba jazyka - osvojení zvukové a grafické stránky jazyka - azbuka v porovnání s českou abecedou - osvojení soustavy ruského písma - nácvik fonetických jevů – pohyblivý přízvuk, přízvučné a nepřízvučné slabiky - tvrdá a měkká výslovnost hlásek - intonace tázacích a oznamovacích vět - funkce jotovaných písmen Mluvnice - informace o osobách - první pád v oslovení - číslovky 1 až 100 - určování času - I. a II. časování sloves v přítomném čase - zápor u sloves - minulý čas vybraných sloves - podstatná jména po číslovkách 2,3,4 - skloňování podstatných a přídavných jmen - první až třetí pád podstatných jmen a zájmen - přivlastňovací a osobní zájmena	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí - komunikace - řešení problémů a rozhodovací schopnosti EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - kulturní difference MV - tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: DALŠÍ CIZÍ JAZYK		
Předmět: Ruský jazyk		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - osvojí si ruskou abkudu v psané i tiskací formě - osvojí si tahy písmen a jejich spojení	- pravopis příslušníků národů - použití tvrdého a měkkého znaku - věty oznamovací, rozkazovací a tázací Řečové intence a situace, tematické okruhy - představování - pozdravy – setkání, loučení - seznamování se - vyjádření vlastnictví - poděkování, omluva - jazykový problém – jak se řekne rusky - moje rodina – rodiče, sourozenci, příbuzní - volný čas, aktivity, sporty - povolání - co dělám rád - škola, rozvrh hodin, školní pomůcky - bydlení, vybavení bytu - realie Ruska	

Vzdělávací oblast: DALŠÍ CIZÍ JAZYK		
Předmět: Ruský jazyk		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, které se týkají osvojovaných témat Mluvení - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Tematické okruhy - každodenní režim a život - roční období, měsíce, čas - internet a sociální síť - potraviny, stravovací návyky - oblečení, nákupy - charakter a popis osoby - realie Ruska Mluvnice - velké číslovky - vyjadřování data a času - čas minulý, přítomný a budoucí - vykání - předložkové vazby - zájmena osobní a ukazovací - skloňování podstatných jmen - životnost a neživotnost - neskloňná podstatná jména - časování sloves, nepravidelná slovesa - slovesa se změnou kmenové souhlásky - slovesa pohybu - příslovce četnosti - přídavná jména všech rodů – jednotné a množné číslo	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - komunikace - mezilidské vztahy - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - kreativita - hodnoty, postoje, praktická etika VDO - občanská společnost a škola EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět

Vzdělávací oblast: DALŠÍ CIZÍ JAZYK		
Předmět: Ruský jazyk		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Čtení s porozuměním - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Řečové intence a témata - rodina, domov, kamarádi - aktuální činnosti - režim dne, každodenní činnosti - volný čas, záliby - kalendářní rok, počasí - internet a média - jídlo a stravovací návyky - obchod a nakupování - oblečení - charakter a popis osoby - realie Ruska	MKV - kulturní difference - tradice a zvyky - lidské vztahy MV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - tvorba mediálního sdělení

6.3.3 Dějepis

➤ **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu DĚJEPIS**

- **Obsahem předmětu je** postupné seznamování s historickým vývojem, kterým lidstvo prošlo, a s poznatky, které lidstvo získalo. Důležité není pamatovat si letopočty, ale pochopit příčiny, souvislosti a důsledky historických událostí. Dějepis staví na základech a prohlubuje základní znalosti získané na 1. stupni v předmětu Vlastivěda v okruhu Lidé a čas.
- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**
 - 6. ročník – 2 h/týden
 - 7. ročník – 2 h/týden
 - 8. ročník – 2 h/týden
 - 9. ročník – 2 h/týden (1 + 1 disponibilní)
- **Výuka předmětu je realizována** v kmenových třídách a v učebnách informatiky, kde mají žáci přístup k internetu. Část výuky probíhá na veřejných prostranstvích mimo školu, neboť součástí výuky bývají vycházky, exkurze, návštěvy muzea...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu DĚJEPIS

Kompetence k učení

- chápat probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů objevovat paralely s historií
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů
- hledat příčiny, důsledky a plánovat způsob řešení

Kompetence komunikativní

- obhajovat vlastní názor, argumentovat
- být schopen veřejně vystoupit
- umět vyslechnout odlišný názor, snažit se jej pochopit a vhodně na něj reagovat

Kompetence sociální a personální

- vytvářet schopnost pracovat týmově a chápat význam týmové práce a samostatné práce
- uvědoměle přijímat a získávat role v různých skupinách
- naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- vážit si kultury, umění, kulturních tradic a historického dědictví – cítit potřebu je chránit
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- hledat nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- vytvářet projekty
- využívat znalosti získané ve škole i mimo ni
- chápat riziko podnikání

Kompetence digitální

- vyhledávání informací prostřednictvím digitálních technologií
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využití digitálních technologií k usnadnění, zefektivnění, zjednodušení a zkvalitnění práce
- rozpoznání možných nepravdivých či závadných informací a jejich vliv na jedince a společnost
- respektování autorských práv

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Dějepis		
Ročník: 6. ročník		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČLOVĚK V DĚJINÁCH Uvede konkrétní příklady důležitosti potřebnosti dějepisných poznatků Uvede příklady zdrojů informace o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	PRAVĚK - úvod do dějepisu - základní terminologie - archeologie a její význam - datování v dějepise - periodizace dějin - historické prameny - historický prostor	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita MDV – práce s dalšími informačními zdroji, třídění informací
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	DOBA KAMENNÁ, BRONZOVÁ A ŽELEZNÁ - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka - počátek zemědělství - způsob obživy - počátky a rozvoj řemesel a obchodu - Doba kovů - Šíření kovů po Evropě a vliv na změnu společnosti - zánik rodové společnosti - naše země v jednotlivých obdobích	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita EV – člověk a příroda, změna krajiny MKV – etnický původ EGS – Evropa a svět v pravěku, vznik 1. lidských společností MDV – práce s dalšími informačními zdroji, třídění informací

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Dějepis		
Ročník: 6. ročník		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	1. STAROVĚKÉ CIVILIZACE - 1. starověké civilizace – Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína - Poloha a přírodní podmínky - vývoj společnosti - náboženství - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací pro minulost a současnost ANTICKÉ ŘECKO A ŘÍM - kořeny evropské civilizace - středověká Evropa ve styku s antickým Středomořím - městské státy a makedonská nadvláda - římské království, republika a císařství - demokracie a formy vlád – minulost a současnost - vývoj společnosti a její odkaz v dalších obdobích - náboženství a kultura antického Řecka a Říma - vliv antických civilizací pro Evropu a svět v dějinách a v současnosti - střední Evropa v období antických říší - vznik křesťanství a rozšíření ve světě	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita VDO – dělení antické společnosti, otroctví, demokracie, despotie, tyranie, republika EGS – vliv antických říší pro minulost a současnost, vznik a rozvoj evropské civilizace MKV – mezilidské vztahy, etnicita, střet a prolínání kultur EV – příroda a první civilizace, využití a přeměna krajiny MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Dějepis		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	RANÝ, VRCHOLNÝ A POZDNÍ STŘEDOVĚK - dědictví antického Říma - nový etnický obraz Evropy - Byzantská, Arabská, Franská říše, Vikingové - stěhování kmenů po Evropě a středomoří - Velká Morava – vnitřní vývoj a postavení v Evropě - český stát v době knížecí a královské – vnitřní vývoj a postavení v Evropě za Přemyslovců - formování prvních státních celků v Evropě - vznik SŘŘ a její vliv v rámci Evropy a šíření křesťanství - boj mezi světskou a církevní mocí - křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - český stát za Lucemburků – vnitřní vývoj a postavení v Evropě za Přemyslovců - český stát v době husitské – vnitřní vývoj a postavení v Evropě - husitství – dopad na politický, společenský a kulturní život - český stát a doba poděbradská a jagellonská – vnitřní vývoj a postavení v Evropě - románská kultura a životní styl raného středověku - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - gotická kultura a životní styl vrcholného středověku	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita VDO – dělení středověké společnosti, otroctví, tyranie, království, despocie, náboženská nesnášenlivost EGS – formování evropských států a jejich postavení v obrazu středověkého světa, evropská kultura MKV – etnický původ, mezilidské vztahy, střet a prolínání kultur EV – středověká společnost a její vliv na přírodu, využití a přeměna krajiny MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Dějepis		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky Vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlení žádající reformu církve Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	RANÝ NOVOVĚK - Zámořské objevy, počátky dobývání světa a jejich společenské důsledky - Renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou - český stát v období předbělohorském – vnitřní vývoj a postavení v rámci Habsburské monarchie a v rámci Evropy - dědictví husitství v české společnosti doby předbělohorské - třicetiletá válka – příčiny, průběh a důsledky pro tehdejší dobu a současnost - český stát v období pobělohorském – vnitřní vývoj a postavení v rámci Habsburské monarchie a v rámci Evropy - Evropa po třicetileté válce – vestfálský mírový systém a jeho dopad pro současnou Evropu – Anglie, Francie a Rusko, dělení Polska - počátky absolutistických monarchií - barokní kultura a životní styl v době baroka	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita VDO – dělení novověké společnosti, otroctví, nevolnictví, království, despotie, tyranie, absolutismus, parlamentarismus, náboženská nesnášenlivost EGS – formování evropských států a jejich postavení v obrazu novověkého světa, evropská kultura a její šíření do nových oblastí, dopad reformace na dnešní postavení křesťanství ve světě MKV – etnický původ, mezilidské vztahy, střet a prolínání kultur a dopady do současnosti, rasová nesnášenlivost EV – novověká společnost a její vliv na přírodu, využití a přeměna krajiny MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Dějepis		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti Objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	DLOUHÉ 19. STOLETÍ - USA – vznik, vliv evropské kultury na utváření nové americké, boj za nezávislost a osobnosti USA - Velká Francouzská revoluce – příčiny, průběh, osobnosti, důsledky pro tehdejší i současnou Evropu - Napoleonské období a jeho důsledky pro Evropu - český stát v době národního obrození – vnitřní vývoj a postavení v rámci Habsburské monarchie a v rámci Evropy – příčiny, průběh, osobnosti, důsledky, utváření novodobého českého národa - osvícenský absolutismus a osvěcenství - průmyslová revoluce ve světě a její vliv na tehdejší obraz Evropy s promítnutím do současnosti – industrializace, společenské a politické změny, dopad pro životní prostředí - národní a osvobozenecká hnutí v Evropě a jejich promítnutí do současnosti - revoluce 19. st. jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů – Habsburská monarchie, Itálie, Francie a Prusko - politické proudy, ústava, politické strany, občanská práva – minulost a současnost - Svět v průběhu dlouhého 19. st. – kolonialismus, konflikty mezi velmocemi a dopady pro současnost - společnost, kultura, vzdělání, věda a technika v průběhu dlouhého 19. st.	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita VDO – dělení industriální společnosti, otroctví, nevolnictví, státní zřízení, politické proudy, rozvoj vzdělání a vědy EGS – formování evropských států a jejich postavení v obrazu novověkého světa, evropská kultura a její šíření do nových oblastí MKV – etnický původ, mezilidské vztahy, střet a prolínání kultur a dopady do současnosti, rasová nesnášenlivost, otázka otroctví, postavení žen EV – industriální společnost a její vliv na přírodu, využití a přeměna krajiny MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Dějepis		
Ročník: 8.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií MODERNÍ DOBA Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	1. SVĚTOVÁ VÁLKA - příčiny, průběh a její politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války pro minulost i současnost - 1. světová válka jako prostředek k rozvoji vědy a techniky a jejich možné zneužití ve jménu války - Rusko – politická a společenská situace před válkou, v jejím průběhu a na jejím konci, ruská revoluce	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, postavení člověka v době války VDO – společnost v době války, státní zřízení, politické proudy, rozvoj vědy a techniky EGS – změny postavení a hranic evropských států a vliv těchto událostí na celý svět, rozvoj vědy a techniky a šíření těchto inovací do nových oblastí MKV – mezilidské vztahy, střet a prolínání kultur a dopady do současnosti, rasová nesnášenlivost, zneužití vědy a techniky ve jménu války EV – válka a její vliv na přírodu, využití a přeměna krajiny MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Dějepis		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií MODERNÍ DOBA Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	SVĚT MEZI SVĚTOVÝMI VÁLKAMI - svět po 1. sv. v. – versailleský mírový systém a jeho dopady pro minulost a současnost - postavení a vliv USA ve světě - vznik ČSR – hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy - každodennost, společnost a kultura ve 20. letech 1. republiky - mezinárodněpolitická a hospodářská situace v Evropě ve 20. a 30. letech – totalitní systémy v Evropě – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět - demokratické a totalitní systémy v meziválečné Evropě - každodennost, společnost a kultura v meziválečném období ve světě a dopady na ČSR - ČSR ve 30. letech – hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy - Mnichovská dohoda – konec 1. a začátek 2. republiky – hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy a dopady do současnosti - Každodennost, společnost a kultura ve 30. letech v ČSR	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, postavení člověka v poválečné době, člověk a hospodářská krize VDO – společnost v poválečné době, státní zřízení, politické proudy, rozvoj vědy a techniky EGS – změny postavení a hranic evropských států a vliv těchto událostí na celý svět, rozvoj vědy a techniky a šíření těchto inovací do nových oblastí, globalizace a její vliv během krize a dopady těchto událostí na současnost MKV – mezilidské vztahy, střet a prolínání kultur a dopady do současnosti, rasová nesnášenlivost, národní nesnášenlivost, zneužití vědy a techniky ve jménu války EV – pokrok a jeho vliv na přírodu, využití a přeměna krajiny MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Dějepis		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MODERNÍ DOBA Na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	2. SVĚTOVÁ VÁLKA - Příčiny, průběh a její politické, ekonomické, mocenské, sociální, kulturní důsledky 2. světové války pro minulost i současnost - 2. světová válka jako prostředek k rozvoji vědy a techniky a jejich možné zneužití ve jménu války - Protektorát Čechy a Morava – hospodářský a politický vývoj, každodennost, společnost, dopad války na tehdejší společnost – promítnutí válečného období do současnosti - Postavení ČSR během 2. světové války v zahraničí – zahraniční odboj - Holocaust – příčiny, průběh, důsledky v minulosti a v současnosti - Místní region v období 2. světové války – promítnutí do současnosti	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, postavení člověka v době války VDO – společnost v době války, státní zřízení, politické proudy, rozvoj vědy a techniky EGS – změny postavení a hranic evropských států a vliv těchto událostí na celý svět, rozvoj vědy a techniky a šíření těchto inovací do nových oblastí, vliv globalizace s dopady na současnost MKV – mezilidské vztahy, střet a prolínání kultur a dopady do současnosti, rasová nesnášenlivost, národní nesnášenlivost, zneužití vědy a techniky ve jménu války EV – válka a její vliv na přírodu, využití a přeměna krajiny MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Dějepis		
Ročník: 9.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MODERNÍ DOBA Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce Posoudí postavení rozvojových zemí Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	SVĚT PO 2. SVĚTOVÉ VÁLCE - Rozdělení světa – vytvoření vojenských bloků v čele se supervelmocemi – politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření s důsledky do současnosti - ČSR po 2. světové válce – politická, hospodářská, sociální a společenská situace s ohlednutím na současnost - Odsun Němců, problematika MLS v ČSR - ČSR 1948 – 1968 – konec demokracie a začátek komunistické totality, politický, hospodářský a sociální vývoj v rámci východního bloku - Každodennost a kultura totalitního ČSR v letech 1948–1968 - Studená válka ve světě – krize, válečné konflikty ve světě, rozpad východního bloku a začátky evropské integrace s důrazem na dopady do současnosti - Vnitřní situace v zemích východního bloku – srovnání se západním, s důsledky na viditelné rozdíly do současnosti - Každodennost a kultura ve světě – studená válka - Rozpad koloniálního systému a důsledky tohoto rozpadu do současnosti - ČSSR 1968 – 1988 – normalizace, Charta 77 a odkaz této doby do současnosti - Každodennost a kultura v období normalizace	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, postavení člověka v poválečné době, člověk a hospodářské krize VDO – společnost v poválečné době, státní zřízení, politické proudy, rozdělení světa a vliv na člověka, rozvoj vědy a techniky EGS – změny postavení a hranic evropských států a vliv těchto událostí na celý svět, rozvoj vědy a techniky a šíření těchto inovací do nových oblastí, globalizace a její vliv během studené války s dopady do současnosti, evropská a světová integrace MKV – mezilidské vztahy, střet a prolínání kultur a dopady do současnosti, rasová nesnášenlivost, zneužití vědy a techniky ve jméno války EV – pokrok a jeho vliv na přírodu, využití a přeměna krajiny, odlišné přístupu k ochraně přírody v době studené války MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Dějepis		
Ročník: 9.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MODERNÍ DOBA Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce Posoudí postavení rozvojových zemí Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	KONEC ČESKOSLOVENSKA, VZNIK ČESKÉ REPUBLIKY - ČSSR a ČSFR v letech 1989 – 1993 – Sametová revoluce, pád totality a cesta k demokracii, osobnosti, rozpad Československa s odkazem do současnosti - vznik České republiky a první roky demokracie – politický, hospodářský, sociální a společenský vývoj - Začlenění ČR do evropské integrace a NATO PROBLÉMY SOUČASNOSTI - problémové oblasti světa 90. let a začátku 21. století – příčiny a vliv těchto konfliktů na současnost - příčiny vzniku a cíle světového terorismu	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, postavení člověka době po studené válce a na přelomu tisíciletí, člověk a hospodářské krize, postavení člověka v nové m režimu VDO – společnost v poválečné době, státní zřízení, politické proudy, konec studené války a dopady na člověka, rozvoj vědy a techniky EGS – změny postavení a hranic evropských států a vliv těchto události na celý svět, rozvoj vědy a techniky a šíření těchto inovací do nových oblastí, globalizace a její vliv po pádu železné opony s dopady do současnosti, evropská a světová integrace, aktuální problémové oblasti MKV – mezilidské vztahy, střet a prolínání kultur a dopady do současnosti, rasová nesnášenlivost, zneužití vědy a techniky ve jménu války EV – pokrok a jeho vliv na přírodu, využití a přeměna krajiny, odlišné přístupu k ochraně přírody v době studené války MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s médii

6.3.4 Výchova k občanství

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

- **Obsahem předmětu je** schopnost orientace žáka v sociální realitě a jejím začleňování do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá žákům cestu k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v různých životních situacích.
Předmět seznamuje žáky se vztahy v rodině a dalších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů, s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování, jednání i jejich důsledky.
Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.
Předmět Výchova k občanství využívá poznatků žáků z předmětů 1. stupně – Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda (tematické okruhy Člověka a zdraví, Lidé kolem nás).
- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**
 - 6. ročník – 1 h/týden
 - 7. ročník – 1 h/týden
 - 8. ročník – 1 h/týden
 - 9. ročník – 1 h/týden
- **Výuka předmětu je realizována** jako samostatný vyučovací předmět v 6. až 9. ročníku. Probíhá v kmenových třídách, učebnách informatiky a multimediální učebně, kde mají žáci přístup k internetu a audiovizuální technice. Součástí výuky jsou i exkurze, vycházky a besedy. Výuka je vedena jako skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy a dramatizace.
V rámci mezipředmětových vazeb jsou některé očekávané výstupy i učivo integrovány do zeměpisu a výchovy ke zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problémů, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni
- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují ji
- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

- samostatně se rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použije
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje informace, k tomu volí vhodné postupy a prostředky
- využívá technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- předchází situacím ohrožující bezpečnost dat s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova k občanství		
Ročník: 6.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní souvislosti významných dnů v naší historii v dnešní společnosti. Objasní tradice spojené s významnými dny a svátky naší společnosti.	Naše vlast - kalendář, letopočty - významné dny, svátky	Projekt: Naš kalendář – významná data v kalendáři MDV – Práce v realizačním týmu
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky. Uvede některé známé osobnosti naší země i v oblasti, ve kterých vynikali.	Domov, obec, region, kraj - památná místa, významní rodáci - místní region Naše vlast - vlastenectví - státní symboly - osobnosti naší země	EGS – Jsme Evropané VDO – Občan, občanská společnost a stát
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití Uplatňuje vhodné způsoby chování a porušování společenských norem objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Rodina - rodinný život - funkce a vývoj rodiny - typy rodin - vztahy v rodině - rodokmen	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Mezilidské vztahy MKV – Kulturní difference MKV – Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova k občanství		
Ročník: 6.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní, mezilidská komunikace - lidská, rasová a kulturní nesnášenlivost - morálka a mravnost - pomoc potřebným	MKV – Lidské vztahy MKV – Etnický původ MKV – Multikulturalita OSV – Komunikace OSV – Mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova k občanství		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.	Já a dospívání - člověk jako osobnost Život ve společnosti - sociální rozdíly - rovnost a nerovnost mezi lidmi - menšiny ve společnosti Komunikace - způsoby komunikace Pravidla chování - právní normy, morální a společenská pravidla	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace MKV – Multikulturalita MKV – Lidské vztahy MKV – Kulturní difference
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	Kulturní život a tradice - kulturní hodnoty a historické tradice - kulturní instituce - masová kultura - masmédia - kulturní a historické bohatství	MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MDV – Stavba mediálních sdělení MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova k občanství		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zpracuje model osobnosti sobě a svému spolužákovi, oba porovná a zjistí, jak se vidí sám a jaký pohled má jeho kamarád. Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	- Člověk jako jedinec - Já jsem já - duševní vlastnosti osobnosti - potřeby, zájmy, hodnoty - jak se vidím já - jak mě vidí ostatní	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Mezilidské vztahy MKV – Kulturní difference
Rozlišuje nejčastější pocity a city Definuje možnosti, jak je ovládat, ovlivňovat. Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	- Já, moje pocity a emoce - rozdělení citů z hlediska intenzity a délky trvání - jak ovládat své city - jak zvládat náročné životní situace	OSV – Psychohygiena OSV – Seberegulace a sebeorganizace
Procvičuje své smysly a paměť při různých činnostech a úkolech	- Já, moje smysly a paměť	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova k občanství		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Porovná různé životní styly a vysvětlí výhody a nevýhody, přednosti a nedostatky	- Já a životní styl - životní styl v minulosti a dnes - zdravý životní styl - závislost	
Rozlišuje a porovnává různé společenské skupiny, nachází společné a rozdílné skutečnosti	- Člověk mezi lidmi - Lidská setkání - Společenská skupiny Všichni jsme lidé, ale jsme různí	MKV – Kulturní difference MKV – Lidské vztahy MKV – Etnický původ MKV - Multikulturalita
Rozpozná pozitivní a negativní vztahy mezi lidmi, odlišuje správné a nesprávné chování, činnosti.	- Vztahy mezi lidmi - mezilidské vztahy - autorita - solidarita altruismus a egoismus	MKV – Lidské vztahy OSV – Vztahy v soužití
Objasní druhy konfliktu a hledá způsoby jejich řešení, předcházení konfliktům.	- Chování v konfliktních situacích - co je konflikt, fáze konfliktu jednání v konfliktních situacích	
Odlišuje zamilovanost a lásku, připravenost na sex a jeho vhodnost.	- Člověk, láska a manželství - Láska, zamilovanost a láska - Sex heterosexualita a homosexualita	
Pojmenuje možné důsledky sexu a řeší předcházení nežádoucím situacím.	- Metody antikoncepce antikoncepce	
Objasní nebezpečí sexu a ochranu před možnými následky, orientuje se v možných pohlavních nemocích.	- Nebezpečí sexuálního života - co vše patří k zodpovědnému sexu pohlavní choroby a jejich příznaky	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova k občanství		
Ročník: 8.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozpoznává klady a zápory manželství, objasní řešení neshod, příčiny rozvodů	- Manželství – základ rodiny - co je manželství - založení rodiny - neshody v manželství - rozvod	
Pojmenuje vznik života, chování v těhotenství, péči o dítě, srovná rodinnou a náhradní péči	- Vznik lidského života - jak se chovat v těhotenství - náhradní rodinná péče	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova k občanství		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	- Člověk, stát a právo - funkce státu, typy států - státy podle formy vlády (státního zřízení) - státy podle způsobu vlády - státy podle správního uspořádání	VDO – občan, občanská společnost
Objasní význam demokratického způsobu řízení státu a objasní jeho výhody. Vyloží smysl voleb a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	- co je demokracie, demokratické volby v ČR - politické strany - význam a formy voleb do zastupitelstev	VDO – občan, občanská společnost a stát VDO – Formy participace občanů v politickém životě VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Pojmenuje základní funkci ústavy a její hlavní obsah. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	- Ústava České republiky - funkce ústavy - co obsahuje Ústava České republiky	
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Seznamuje se s právními záležitostmi, hlavními právními normami. Odlišuje přestupek a trestný čin, formuluje prevenci.	- Právní řád České republiky - právo a morálka, právní vztahy a právní normy - právní řád, právní odvětví - orgány právní ochrany - korupční jednání - přestupek a trestný čin, kriminalita - nejčastější případy kriminality dětí a mladistvých	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova k občanství		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. Vyjmenuje funkce peněz. Ví, v jaké formě se peníze vyskytují i jakým způsobem je možné platit. Objasní, co je rozpočet, sestaví osobní i rodinný rozpočet. Vysvětlí, jakou roli na trhu výrobků hraje nabídka, poptávka, cena i konkurence Definuje pojem úvěr, dokáže spočítat úrok Zná, jaké jsou v jeho městě finanční ústavy. Seznámí se s vybranými peněžními produkty. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kde je využít	- Člověk, stát a hospodářství - Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní, jejich ochrana, hospodaření s penězi - Peníze – formy placení - Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu, význam daní - Banky a jejich služby – aktivní, pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování - Úspory, úvěry a úroky	OSV – vztahy a soužití

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova k občanství		
Ročník: 9.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Charakterizuje pojem národní hospodářství. Pojmenuje a objasní principy ekonomických systémů, rozdělí národní hospodářství z různých hledisek. Vyjmenuje ukazatele národního hospodářství, objasní pojmy hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, obchodní bilance, popíše inflaci a hodnotu peněz. Uvede, kdo provádí hospodářskou politiku státu. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků státního rozpočtu. Ví, kdo sestavuje státní rozpočet a čím je tvořen. Vysvětlí pojem daň.	- Národní hospodářství - Struktura národního hospodářství - Ukazatelé národního hospodářství - Hospodářská politika státu - Státní rozpočet - Daně - Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování	VDO – občan
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.	- Evropská unie - Podstata, význam, výhody Evropské unie - Příklady práv občanů ČR v rámci EU - Problémy současného světa - Globální a lokální problémy	EGS – Objevujeme Evropu a svět EGS – Jsme Evropané

6.3.5 Fyzika

➤ **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu FYZIKA**

- **Obsahem předmětu je** vést žáky k hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, rozvíjet a upevňovat dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie a podporuje logické uvažování žáků. Vede žáky ke vhodnému chování v situacích možného ohrožení zdraví, majetku nebo životního prostředí. Tematicky navazuje na vzdělávací obsah předmětu Člověk a jeho svět na 1. stupni. Na 2. stupni má úzké mezipředmětové vztahy ke vzdělávacím oborům Matematika, Chemie, Zeměpis, Přírodopis. Dějepis. Do vzdělávacího obsahu je integrován obsah průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Enviromentální výchova a Mediální výchova.
- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**
 - 6. ročník – 2 h/týden (1 + 1 disponibilní, u tříd s RVTv 1 h/týden)
 - 7. ročník – 2 h/týden
 - 8. ročník – 2 h/týden
 - 9. ročník – 2 h/týden
- **Výuka předmětu je realizována** v odborné učebně fyziky. Součástí vybavení učebny je pracovní řád učebny fyziky, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu FYZIKA

Kompetence k učení

- správně užívat základní fyzikální pojmy, termíny, symboly a znaky
- popsat jev, který pozoruje
- provést experiment podle návodu
- vyhledávat potřebné údaje
- v týmu i samostatně porovnávat dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- vysvětlit jev pomocí známých fyzikálních zákonů
- určit, co je příčina a co následek v konkrétních jednoduchých jevech
- navrhnout a provést experiment, který ukazuje určitý jev nebo dává odpověď na řešení určitého problému
- odhadnout výsledek měření
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence pracovní

- naučit se bezpečně používat fyzikální přístroje a pomůcky
- zapsat a vhodně uspořádat data získaná měřením, například do tabulky nebo sestavit graf z výsledků měření
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce
- naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupinách spolupracovat při řešení problémových úloh, přípravě experimentu, při laboratorní práci
- při projektech si umět rozvrhnout práci, rozdělit úkoly

Kompetence sociální a personální

- stanovovat pravidla pro samostatnou práci a dodržovat je
- naučit se hodnotit vlastní práci ve skupinách, hodnotit i práci jiných skupin
- naučit se prezentovat vlastní práci

Kompetence občanské

- naučit se chovat s úctou k ostatním lidem, odsuzovat xenofobii, rasismus
- pěstovat si vlastní sebevědomí a sebeúctu
- uvědomit si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- naučit se zodpovědnosti za vlastní zdraví, předcházení úrazům, dodržovat zásady zdravého životního stylu

Kompetence digitální

- naučit se ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 6.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Látky a tělesa - vlastnosti látek a těles - tělesa a látky - vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, kooperace
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- částicová stavba látek	VDO – rozvoj formulačních, argumentačních schopností a dovedností
	Síly - síla, gravitační síla - měření síly Elektrické a magnetické pole - elektrické vlastnosti látek - magnetické vlastnosti látek	ENV – koloběh v přírodě
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Látky a tělesa Měřené veličiny: - měření délky - měření objemu - měření hmotnosti	OSV – rozvoj schopností poznávání, kooperace VEG – zavedení a užívání metrické soustavy (nutnost kooperace v EU)
Učí se využívat s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- hustota - určení hustoty pevné látky - měření času	
Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- měření teploty	MDV – sleduje předpovědi změn teplot (v tisku, rozhlase a televizi) orientuje se v grafech změn teplot ENV – globální oteplování Země a jeho důsledky

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 6.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu Rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností	Elektrický obvod - elektrický proud - vodiče elektrického proudu, elektrické izolanty - tepelné účinky elektrického proudu	EV – využívání energie, zná způsoby šetření energií u tepelných spotřebičů OSV – rozvíjení dovednosti dobré komunikace - utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci - uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
Učí se prakticky využívat poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem	- magnetické pole elektrického proudu	
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- rozvětvený elektrický obvod - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízením	
	Závěrečné opakování a shrnutí učiva	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyb tělesa - klid a pohyb tělesa - popis pohybu (trajektorie, dráha, čas) - druhy pohybů - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha rovnoměrného pohybu - průměrná rychlost	OSV – řešení problémů, rozvoj kreativity, kooperace MDV – vyhledává zajímavé údaje o rekordních rychlostech v různých sportovních odvětvích
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Síla. Skládání sil - vzájemné působení sil - síla a její měření - gravitační síla - znázornění síly - skládání sil stejného a opačného směru - rovnováha sil - těžiště tělesa	OSV – učí se spolupracovat při experimentech, organizovat práci, vyslovit a obhájit svůj názor, s porozuměním vyslechnout názor spolužáka

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Deformační účinky síly - tlaková síla, tlak - tlak v praxi	EV – škody na silnicích způsobené přetěžováním nákladů automobilů
	Tření - tření, třecí síla - třecí síly v praxi	EV – snižování ztrát energie zmenšování odporových sil při pohybu vozidel
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Mechanické vlastnosti kapalin - přenos tlaku v kapalině (Pascalův zákon) - hydraulická zařízení - účinky gravitační síly Země na kapalinu - hydrostatický tlak - vztlaková síla - Archimédův zákon - potápění, plavání, vznášení se těles v kapalině	OSV – řešení problémů a rozvíjení rozhodovacích dovedností, rozvoj sociálních dovedností při práci ve skupinách VDO – podílí se na rozhodnutích celku s vědomím vlastní zodpovědnosti při řešení problémů ve skupinách

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět Fyzika		
Ročník: 7.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Mechanické vlastnosti plynů - atmosféra Země - atmosférický tlak a jeho měření - vztlková síla působící na tělesa v plynu - tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak) a jeho měření	MDV- zpracovává, vyhodnocuje a využívá informace z médií, např. o počasí a jeho vlivu na člověka a jeho činnosti
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se bude světlo lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Světelné jevy - zdroje světla - fáze Měsíce - stín - zatmění Slunce a Měsíce - zákon odrazu světla - zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem - lom světla - rozklad světla optickým hranolem - barva těles	EV – ekonomické využívání zdrojů světla - využití zrcadel ve slunečních elektrárnách
	Závěrečné shrnutí a opakování učiva	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Práce. Výkon - práce - práce při zvedání těles kladkami - výkon - výpočet práce z výkonu a času, účinnost	MDV – sleduje a porovnává výkony špičkových sportovců VDO – empatie a respekt ke spoluobčanům vykonávajícím fyzicky namáhavou práci
Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	Pohybová a polohová energie tělesa - pohybová energie tělesa - polohová energie tělesa - vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa	EV, EGS – možnosti využití vodních elektráren jako obnovitelných zdrojů u nás a v různých evropských zemích MDV – sleduje a kriticky posuzuje informace o využívání různých zdrojů energie z hlediska jejich vlivu na životní prostředí
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Vnitřní energie. Teplo - částicové složení látek - vnitřní energie tělesa - změna vnitřní energie tělesa konáním práce - změna vnitřní energie tepelnou výměnou - měrná tepelná kapacita látky - teplo - tepelná výměna prouděním - tepelné záření - využití energie slunečního záření	EV – šetření energie vhodnou tepelnou izolací domů, volba ekologicky vhodného způsobu vytápění, využití energie slunečního záření k vytápění a zahřívání vody - ekologické a ekonomické argumenty pro a proti využití sluneční energie jako obnovitelného zdroje energie

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Změny skupenství látek - tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění	
	- pístové spalovací motory	EV – posoudí využití spalovacích motorů v dopravě z ekologického a ekonomického hlediska - vyhledává a posuzuje informace o výzkumech nových motorů a pohonných látek šetrnějších k životnímu prostředí (vodíkové motory, bioplyn, bionafta)
	Elektrický náboj. Elektrické pole - elektrování těles třením - elektrický náboj - vodič a izolant v elektrickém poli - siločáry elektrického pole	EV - omezení znečišťování prostředí v odlučování popílku

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 8.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu Změří elektrický proud a napětí Rozliší vodič a izolant	Elektrický proud - elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin - měření elektrického proudu - měření elektrického napětí - zdroje elektrického napětí - Ohmův zákon - elektrický odpor - závislost odporu na vlastnostech vodiče - výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe - regulace hodnoty proudu reostatem - reostat jako dělič napětí - elektrická práce - výkon elektrického proudu - elektrická energie	EV – porovnává výkony různých domácích elektrických spotřebičů z hlediska ekonomického a ekologického OSV- rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů a pokusů

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 8.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Zvukové jevy - zdroje zvuku - šíření zvuku prostředím - ucho jako přijímač zvuku - rezonance, barva tónu - odraz zvuku, ozvěna - ochrana před nadměrným hlukem	EV – způsoby ochrany před hlukovým znečištěním prostředí (protihlukové stěny u dálnic) OSV – respektování práv druhých lidí, neobtěžovat je nadměrným hlukem
	Počasí kolem nás - meteorologie - atmosféra Země - základní meteorologické jevy a jejich měření - problémy znečišťování atmosféry	MDV – sleduje zprávy o počasí v rozhlasu, televizi a na internetu EV, EGS – omezení znečišťování prostředí v souvislosti s ozonovou dírou a skleníkovým efektem - význam deštých pralesů - udržování vlhkosti vzduchu
	Závěrečné shrnutí a opakování učiva	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Elektromagnetické jevy co už víme o magnetickém poli magnetické pole cívky s proudem elektromagnet působení magnetického pole na cívku s proudem elektromotor elektromagnetická indukce	EV – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, způsoby šetření - zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na životní prostředí
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého	Střídavý proud vznik střídavého proudu měření střídavého proudu a střídavého napětí transformátory rozvodná elektrická síť	EV – principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí obce, kde je škola nebo bydliště žáka
	Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech co už víme o vedení elektrického proudu vedení el. proudu v kapalinách vedení el. proudu v plynech	EV – využívání alternativních zdrojů energie, způsoby šetření energie (sluneční energie, sluneční elektrárny) - energetické zdroje a jejich vyčerpatelnost (obnovitelné zdroje energie) VDO – vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení)

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy vlastností Zapojí správně polovodičovou diodu	Vedení elektrického proudu v polovodičích jak lze změnit odpor polovodičů polovodiče typu N a P polovodičová dioda dioda jako usměrňovač další součástky s jedním přechodem PN	
	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními elektrické spotřebiče v domácnosti ochrana před úrazem elektrickým proudem první pomoc při úrazu elektrickým proudem	
	Elektromagnetické záření elektromagnetické vlny a záření vlnová délka a kmitočet zdroje záření	EGS – vede k poznání a pochopení díla významných Evropanů (Maxwell, Hertz, Marconi)
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Jaderná energie atom, atomová jádra radioaktivita využití jaderného záření jaderné reakce uvolňování jaderné energie jaderný reaktor jaderná energetika ochrana před zářením	EV – vliv energ. zdrojů na společenský rozvoj využívání energie, možnosti a způsoby šetření - zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost VDO – uvažuje v širších souvislostech a učí se kritickému myšlení EGS – poznává život a dílo významných Evropanů (P. Curie, Rutherford, Fermi, Curie-Sklodowská, Becquerel, Einstein) - uvědomuje si vliv médií na postoje lidí k danému problému

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Elektromagnetické jevy - co už víme o magnetickém poli - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet - působení magnetického pole na cívku s proudem - elektromotor - elektromagnetická indukce	EV – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, způsoby šetření - zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na životní prostředí
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého	Střídavý proud - vznik střídavého proudu - měření střídavého proudu a střídavého napětí - transformátory - rozvodná elektrická síť	EV – principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí obce, kde je škola nebo bydliště žáka
	Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech - co už víme o vedení elektrického proudu - vedení elektrického proudu v kapalinách - vedení elektrického proudu v plynech	EV – využívání alternativních zdrojů energie, způsoby šetření energie (sluneční energie, sluneční elektrárny) - energetické zdroje a jejich vyčerpatelnost (obnovitelné zdroje energie) VDO – vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení)

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy vlastností	Vedení elektrického proudu v polovodičích - jak lze změnit odpor polovodičů - polovodiče typu N a P - polovodičová dioda - dioda jako usměrňovač - další součástky s jedním přechodem PN	
	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními - elektrické spotřebiče v domácnosti - ochrana před úrazem elektrickým proudem - první pomoc při úrazu elektrickým proudem	
	Elektromagnetické záření - elektromagnetické vlny a záření - vlnová délka a kmitočet - zdroje záření	EGS – vede k poznání a pochopení díla významných Evropanů (Maxwell, Hertz, Marconi)
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Jaderná energie - atom, atomová jádra - radioaktivita - využití jaderného záření - jaderné reakce - uvolňování jaderné energie - jaderný reaktor - jaderná energetika - ochrana před zářením	EV – vliv energ. zdrojů na společenský rozvoj využívání energie, možnosti a způsoby šetření - zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost VDO – uvažuje v širších souvislostech a učí se kritickému myšlení EGS – poznává život a dílo významných Evropanů (P. Curie, Rutherford, Fermi, Curie-Sklodowská, Becquerel, Einstein) - uvědomuje si vliv médií na postoje lidí k danému problému

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Fyzika		
Ročník: 9.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet	Země a vesmír Sluneční soustava - naše Galaxie - kosmonautika	
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Čemu jste se ve fyzice naučili - vlastnosti látek a jejich částicové složení - měření fyzikálních veličin - pohyb - síla - mechanické vlastnosti kapalin a plynů - světelné jevy - tepelné jevy - elektrické a magnetické jevy - zvukové jevy - energie a její přeměny - Země a vesmír	

6.3.6 Chemie

➤ **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu CHEMIE**

- **Obsahem předmětu je:**

- Získávání a rozvíjení poznatků o vzniku, složení a přeměně látek
- Rozvíjení dovedností používat získané vědomosti v praxi, pozorovat děje a zpracovávat jejich výsledky
- Hledání podstaty chemických jevů, souvislostí a vazeb mezi nimi
- Zvládnutí odpovědného chování v krizových situacích
- Zvládnutí orientace v systému chemických látek a pravidel bezpečného zacházení s nimi
- Vyjadřování a obhajování výsledků zkoumání na základě vlastního pozorování
- Vyhledávání potřebných informací k řešení problému
- Využívání vědomostí a dovedností s ohledem na profesní orientaci
- Využití znalostí a dovedností v souvislosti s globalizací světa

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

- 8. ročník – 2 h/týden (1 + 1 disponibilní)
- 9. ročník – 2 h/týden

- **Výuka předmětu je realizována** v odborné učebně chemie s využitím laboratorního a přístrojového vybavení. K výuce jsou používány učebnice, pracovní sešity a pracovní listy pro výuku chemie v 8. a 9. ročníku, audio - video materiál a informace v médiích zacílené na ekologii a chemii.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu Chemie

Kompetence k řešení problémů

- využívá učebnic, tabulek, prac. listů k procvičování látky
- s pomocí učitele vyhledává informace k učivu a dává je do souvislostí
- pracuje individuálně nebo ve skupině

Kompetence k učení

- s pomocí učitele vyhledává informace a vyhodnocuje je
- sami nebo s pomocí učitele nalézají správný a nejvhodnější postup při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- sám nebo s pomocí učitele formuluje svoje myšlenky ústně nebo písemně
- v diskusi obhajuje svoje názory, rozvíjí svoje řečové dovednosti, osvojuje si novou terminologii a učí
- se adekvátně reagovat na dotazy a jiný názor

Kompetence sociální a personální

- při výuce se učí spolupracovat s ostatními, najít si své místo ve skupině, akceptovat jiný názor a
- obhajovat svoje stanovisko
- uvědomují si zodpovědnost za výsledek práce celé skupiny

Kompetence občanská

- jsou seznámeni s právy a povinnostmi v hodině
- jsou stanovena jasná kritéria a pravidla pro hodnocení žáků a tím jsou vedeni k zodpovědnosti a akceptování potrestání za nesplněný úkol

Kompetence pracovní

- dostává úkoly, které vyžadují plánování a časový rozvrh a důsledně se vyžaduje plnění, provádí úkoly, které vyžadují změnu pomůcek, místa a podmínek
- využívá znalostí z jiných předmětů a učí se zvládat změnu prostředí a podmínek

Kompetence digitální

- rozebíráme tabulku periodické soustavy prvků podle různých vlastností a charakteristik, dokážeme tyto údaje zpracovat do vytvořených tabulek
- vyhledáváme vlastnosti jednotlivých prvků na počítači nebo v mobilní aplikaci
- rozdělujeme prvky, skupiny prvků podle vybraných vlastností
- porovnáváme složení látek, potravin, hygienických prostředků a všeho, co můžeme používat v domácnosti
- odhalujeme obsah různých doplňků stravy (éček) vyhledáním na internetu
- vyhledáváme informace a podklady ke znečištění Země a k ochraně životního prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Chemie		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyjádří význam chemie Rozliší fyzikální a chemický děj Určí společné a rozdílné vlastnosti látek Pracuje bezpečně s vybranými látkami a hodnotí, posoudí, se kterými pracovat nesmí Pojmenuje běžné laboratorní sklo a pomůcky	Úvod do chemie Pozorování a pokus Vlastnosti látek	EV - vnímá postavení člověka, uvědomuje si podmínky života - vliv člověka vidí v globální souvislosti
Rozlišuje směsi a chemické látky uvede typy různorodých směsí a jejich dělení Rozumí pojmům koncentrace, rozpustnost, nasycený a nenasycený roztok Vypočítá složení roztoku Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi	Směsi	EV - posuzuje a vyhledává informace o koncentraci škodlivin ve vztahu k životnímu prostředí VDO - respektuje pravidla, učí se zodpovědnosti, uvědomuje si hodnotu spolupráce
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu i ve svém nejbližším okolí Uvede složení vzduchu, zpracování, zdroje nečistot Vysvětlí význam kyslíku Popíše vlastnosti a výrobu kyslíku	Směsi Voda, vzduch	EV - uvědomuje si vyčerpatelnost zdrojů zásob EGS - vnímá vliv znečištění vody a ovzduší v globální souvislosti OSV - uvědomuje si hodnotu spolupráce

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Chemie		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vysvětlí pojem ionty a vznik iontů Používá správně pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina ve správných souvislostech Orientuje se v PSP, rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich vlastnosti Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky Uvede princip vzniku vazby Vypočítá vazbu jednoduchých sloučenin	Částicové složení látek a chemické prvky chemická vazba Periodická tabulka	EGS - poznává dílo a život významných vědců MDV - uvědomuje si vliv medií z hlediska získávání informací a vlivu na člověka - učí se využívat poznatků pro sebe a kritičnosti
Rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady důležitých chemických reakcí Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Chemické reakce Kovy a nekovy	VDO - učí se zodpovědnému přístupu a chování, respektuje práci druhých OSV - uvědomuje si hodnotu spolupráce, učí se používat věcné argumenty
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv na životní prostředí užívá oxidační čísla k tvorbě vzorců Tvoří vzorce oxidů, halogenidů, sulfidů Popíše vznik, vlastnosti vybraných dvouprvkových sloučenin	Anorganické sloučeniny Dvouprvkové sloučeniny Oxidy, halogenidy, sulfidy Oxidační číslo Další nekovy	EV - získává informace o vzniku kyselých dešťů a tím posiluje odpovědné chování k ŽP EGS - vnímá význam spolupráce ve světě při řešení problémů ŽP

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Chemie		
Ročník: 8.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zapiše a tvoří vzorce základních bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku universálním indikátorovým papírkem (digitálním pH metrem) a uvede příklady neutralizace v praxi Uvede vlastnosti, přípravu, použití vybraných kyselin, rozumí pojmu vodíkový kationt, hydroxidový aniont Vysvětlí pojem indikátor a pH, uvede příklad Uvede správný způsob ředění kyselin	Kyseliny Bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny	OSV - osvojuje si správný životní styl dodržováním bezpečnosti práce
Tvoří vzorce hydroxidů Popíše vlastnosti, přípravu, použití běžných hydroxidů Rozumí pojům pH hydroxidů, univerzální indikátor Rozumí pojům koncentrovaný a zředěný roztok Vyjmenuje zásady první pomoci při zasažení kyselinou a hydroxidem	Hydroxidy	OSV - je ohleduplný, učí se chápat druhého - přispívá k dobrým vztahům

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Chemie		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Tvoří vzorce běžných solí, popíše vlastnosti, použití solí v praxi Objasní pojem tvrdost vody, kotelní kámen zapiše tvrdnutí malty, hašení vápna	Anorganické sloučeniny Solí	EV - poškozování ŽP v důsledku špatného zacházení s chem. látkami OSV - učí se zodpovědnému chování a ovlivňovat svůj hodnotový systém
Pozná redoxní reakce, popíše princip redoxní reakce, zná pojem oxidační a redukční činidlo, popíše princip elektrolýzy a využití v praxi, vysvětlí pojem koroze a ochrany proti korozi, používá zkrácenou řadu reaktivity kovů	Chemické reakce	EV - likvidace odpadů v souvislosti s ŽP - vnímá člověka jako součást ekosystému
Používá jednotku mol, vypočítá molární hmotnost jednoduchých sloučenin, používá tabulku PSP, objasní jednoduché výpočty z rovnic Objasní faktory ovlivňující rychlost reakce, zná pojem katalyzátor	Chemické výpočty, rychlost chemické reakce	MDV - využívá k získávání všech informačních zdrojů k získání poznatků - učí se k analytickému postoji k informacím OSV - učí se dovednosti řešit úkoly
Objasní vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách, čtyřvaznost, typy řetězců, vazby, typy vzorců, vysvětlí názvosloví, Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, deriváty uhlovodíků uveďte jejich zdroje, vlastnosti a použití Zapiše vzorce vybraných org. sloučenin, charakterizuje alkany, alkeny, alkiny, cykloalkany, areny, zapiše rovnici vzniku některých org. sloučenin, zapiše rovnici reakce na dvojnou a trojnou vazbu	Organické sloučeniny	EV – vliv člověka na ŽP, ochrana ŽP a postavení člověka v přírodě

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Chemie		
Ročník: 9		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Charakterizuje pojem areny, benzenové jádro, vlastnosti, použití benzenu a naftalenu, vysvětlí podstatu krakování, uvede zpracování uhlí a ropy Vliv automobilismu na životní prostředí		OSV – uvědomuje si hodnotu spolupráce a formuje svoje postoje k okolí
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů Uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě Využití poznatků v praxi, nebezpečí návykových látek a jejich prevence	Přírodní látky	MDV – vliv médií na formování hodnotového systému - analytický přístup k informacím MKV – tolerance k odlišným názorům a respekt k právům ostatních
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska udržitelného rozvoje na Zemi Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka Význam léčiv, plastů Vysvětlí pojem chemizace, recyklace, konzervace a biotechnologie, ochrana ŽP	Chemie a společnost	EV – ochrana ŽP a role environmentální výchovy OSV – zodpovědné chování a osobní přístup k ŽP, spolupráce mezinárodní

6.3.7 Přírodopis

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS

- **Obsahem předmětu je:**

Výuka předmětu přírodopis navazuje na předmět Přírodověda na 1. stupni.

Vzdělávací obsah je realizován v tematických okruzích

obecná biologie a genetika

- biologie hub
- biologie rostlin
- biologie živočichů
- biologie člověka
- neživá příroda
- základy ekologie
- praktické poznávání přírody, v kterých jsou rozšiřovány poznatky z botaniky, zoologie, antropologie, ekologie a neživé přírody, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vede žáky k objasňování příčin přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku.

Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v přírodě, přírodních zákonitostech, metodách zkoumání přírody
- využívání poznatků ekologické výchovy v praktickém životě, chápání souvislostí ekologických problémů
- zvládnutí zodpovědného chování v krizových situacích
- vyjadřování a obhajování výsledků zkoumání na základě vlastního pozorování v souhrnném pohledu na přírodu a její zákonitosti

Přírodopis má úzké mezipředmětové vztahy se zeměpisem, chemií, fyzikou, výchovou ke zdraví.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazována průřezová témata Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

- 6. ročník – 2 h/týden
- 7. ročník – 2 h/týden (1 h disponibilní)
- 8. ročník – 2h/týden (1 h disponibilní)
- 9. ročník – 1 h/týden

- **Výuka předmětu je realizována** většinou v odborné učebně přírodopisu (ta v současné době prochází rozsáhlou modernizací), ve Vlastivědném muzeu, na vycházkách – Třemešské rybníky u Šumperka, v parku, v okolí města. Ve vyučování využíváme skupinové formy výuky, práci frontální i práci s využitím laboratorních pomůcek (mikroskopy, laboratorní potřeby), demonstračních pomůcek (modely, nástěnné obrazy, trvalé preparáty, přírodniny), digitální učební materiály s využitím interaktivní tabule. Rozvíjení dovedností pozorovat přírodu a zpracovávat výsledky pozorování uskutečňujeme v každém ročníku také formou laboratorních

prací. Žáci se zapojují do Biologické olympiády, soutěží: Zelená stezka, zlatý list, Mladý zahrádkář, Soutěž v poskytování první pomoci, Soutěž v CO, Přírodovědného KLOKANA. Do 8. ročníku je integrována 1 hodina Výchovy ke zdraví, jelikož její obsah úzce souvisí se vzdělávacím obsahem Přírodopisu v daném ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v předmětu PŘÍRODOPIS

Kompetence k učení

- osvojí si obecně užívané termíny
- vyhledává v textu potřebné údaje, třídí informace na základě jejich pochopení, efektivně je využívá v procesu učení
- vytváří si komplexní pohled na přírodní vědy
- samostatně i v týmu experimentuje a porovnává dosažené výsledky, vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- hledá vlastní postup při řešení problémů
- užívá při řešení problémů logické a empirické postupy
- získává informace k dosažení cíle
- sestavuje a vyjadřuje závěr na základě dosažených a ověřených výsledků a umí je obhájit

Kompetence komunikativní

- naslouchá promluvám druhých žáků, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá
- spolupracuje při plnění zadaných úkolů ve dvojici či menší skupině
- při společné práci komunikuje způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovuje pravidla a dodržuje je při práci ve skupině a při práci samostatně
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- uvědomuje si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svoji domácí přípravu
- chápe základní ekologické souvislosti a ekologické problémy a pohlíží na ně komplexně
- poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích
- pochopí výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- naučí se bezpečně pracovat s mikroskopem a laboratorními pomůckami, udržuje je v pořádku
- přistupuje kriticky k výsledkům, kterých dosáhl
- naučí se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- vyhledávání informací prostřednictvím digitálních technologií
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využití digitálních technologií k usnadnění, zefektivnění, zjednodušení a zkvalitnění práce
- respektování autorských práv

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Přírodopis		
Ročník: 6.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní vznik a trvání života. Rozliší základní projevy a podmínky života.	Vznik života na Zemi - názory na vznik života - projevy života - podmínky života - význam vody a teploty prostředí pro život - vztahy mezi organismy	EV - ochrana vody a ovzduší
	Mikroskop Buňka rostlinná a živočišná	
	1. laboratorní práce - Zásady mikroskopování Pozorování buněk cibule	
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin, určuje jejich zástupce.	Struktura života, systém organismů: - viry - bakterie - sinice - řasy jednobuněčné - řasy mnohobuněčné - prvoci	EV - změny prostředí a vývoj organismů
	2. laboratorní práce - Pozorování prvoků	
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	- houby jednobuněčné - houby mnohobuněčné - lišejníky	MDV - využití médií pro tvorbu referátů, komunikace

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Přírodopis		
Ročník: 6.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování.	- žahavci - ploštenci - hlísti - měkkýši: plži, mlži, hlavonožci	
	3. laboratorní práce-Pozorování schránek měkkýšů	
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje a zařazuje do hlavních taxonomických skupin vybrané živočichy.	- kroužkovci - členovci - pavoukovi - korýši - vzdušnicovci - hmyz - s proměnou nedokonalou - s proměnou dokonalou	
	4. laboratorní práce - Stavba těla včely medonosné	
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech, zhodnotí jejich význam	- ostnokožci Společenstva, ekosystémy	EV - ekosystémy, lidské aktivity a problematika život. prostředí EGS - globální oteplování Země a jeho důsledky

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Přírodopis		
Ročník: 6.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. Průběžně: Dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu – mikroskopování, práce s lupou, určovacími atlasy.	Zásahy člověka do přírody Ochrana přírody	OSV - cvičení pozornosti a soustředění, vzájemné poznávání, aktivní naslouchání, komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Přírodopis		
Ročník: 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	lesní stromoví ptáci ptáci otevřené krajiny ptáci břehů tekoucích vod	
Pozná a zařazuje běžné druhy mechorostů a kapradorostů podle atlasů	VYŠŠÍ ROSTLINY přehled systému rostlin, přechod na souš VÝTRUSNÉ ROSTLINY mechorosty - játrovky, mechy	
	2. laboratorní práce - Pozorování zástupců mechů	
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	kapradorosty-plavuně, přesličky, kapradiny SEMENNÉ ROSTLINY soustavy pletiv rostlinných těl stavba rostlinného těla : kořen stonek list (fotosyntéza, dýchání) květy a květenství	
	3. laboratorní práce - Rozbor stavby květu	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Přírodopis		
Ročník: 7.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Průběžně: Dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu – mikroskopování, práce s lupou, určovacími atlasy, práce na počítači a internetu		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Přírodopis		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	ČLOVĚK - zařazení člověka do systému živočichů - původ a vývoj člověka - lidská plemena - stavba těla člověka - buňky, tkáně, orgány - tělní soustavy: • soustava kosterní	MKV - lidské rasy, rasismus
	1. laboratorní práce - Stavba lidského těla	
Dává do souvislosti zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek – alkohol, kouření Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	• soustava svalová - ochrana před úrazy, závažná poranění a život ohrožující stavy, nemoci, úrazy a prevence • soustava oběhová - cesty přenosu nákazy krví a jejich prevence, prevence kardiovaskulárních onemocnění • soustava mízní • soustava dýchací - cesty přenosu respiračních nákaz a jejich prevence - aktivní a pasivní kouření - praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, jejich příčiny a příznaky	
	2. laboratorní práce - Cvičení k dýchací a oběhové soustavě	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Přírodopis		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních onemocnění, uplatňuje zdravé stravovací návyky Uplatňuje preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými civilizačními a jinými chorobami	• soustava trávicí - cesty přenosu nákaz potravou a jejich prevence, prevence metabolických onemocnění - zdraví a výživa, pitný režim • soustava vylučovací - epidemie - civilizační choroby - ochrana před chronickým onemocněním • soustava kožní	
	• soustava nervová - základy první pomoci • smyslové orgány	
	3. laboratorní práce - Kožní citlivost a vnímavost	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Přírodopis		
Ročník: 8.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a vlivy prostředí na utváření organismu Objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří Vysvětlí léčbu a prevence běžných nemocí, rozlišuje příčiny Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě.	• soustava hormonální • soustava pohlavní - cesty nákazy sexuálním kontaktem a jejich prevence - ochrana před přenosnými a chronickými nepřenositelnými chorobami, zdraví - reprodukční soustavy - období lidského života - dětství, puberta, dospívání, sexuální dospívání a reprodukční zdraví - genetika	
Průběžně: Dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu – mikroskopování, práce s lupou, atlasy a určovacími klíči, práce na počítači a internetu		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Přírodopis		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozlišuje a porovná vnější a vnitřní stavbu těla vybraných savců Rozpozná a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů těla savců	SAVCI - vývoj savců - přizpůsobení těla savců prostředí - vnitřní stavba těla savců	OSV - komunikace v různých situacích, cvičení pozornosti a soustředění, sebekontrola.
Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy Porovná jednotlivé skupiny savců, určuje vybrané savce, zařazuje je do řádů	- přehled hlavních skupin savců: • vejcorodí • živorodí: • vačnatci • hmyzožravci • letouni • chudozubí • hlodavci • zajíci • šelmy	MDV - využití médií jako zdroje informací pro referáty. EV - ochrana biologických druhů, ochrana přírody EV - savci v ekosystémech
	1. laboratorní práce - Pozorování stavby těla savců	
	• ploutvonožci • kytovci • chobotnatci • lichokopytníci • sudokopytníci • primáti - biomy a jejich savci - etologie savců	
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		

Předmět: Přírodopis		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek	Neživá příroda Minerály - souměrnost krystalů - krystalové soustavy - fyzikální vlastnosti minerálů	
	2. laboratorní práce – Minerály – výpočet hustoty, souměrnost krystalů	
	Přehled minerálů: - prvky - sulfidy - halogenidy - oxidy a hydroxidy - uhličitany - sírany - křemičitany - minerály organického původu	EV - surovinové zdroje, vyčerpatelnost, vliv na prostředí, způsoby získávání a využití
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek	Horniny: - vyvřelé – hlubinné, výlevné - usazené – úlomkovité, organo- a chemogenní, přeměněné - ochrana a využití přírodních zdrojů	EV - změny v krajině

Předmět: Přírodopis		
Ročník: 9.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vysvětlí stavbu Země. Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi Vysvětlí děj vrásnění, zemětřesení, sopečná činnost, posoudí nebezpečí těchto dějů pro člověka.	Geologická období – vznik a vývoj života - prvohory - druhohory - třetihory - čtvrtohory	EV - ovzduší a klimatické změny
Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí	Ekologie - životní prostředí - vliv člověka na kvalitu životního prostředí - vliv znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	EGS - globální vliv člověka na život. prostředí EV - ekosystémy, ovlivnění přírody, vztah člověka k prostředí
Charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální a kolektivní) Na modelových příkladech hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	EV – půda - propojenost složek prostředí

6.3.8 Zeměpis

➤ **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu ZEMĚPIS**

- **Obsahem předmětu je** studovat vztahy mezi člověkem a prostředím s důrazem na charakteristiku jednotlivých regionů, rozmístění lidí a jevů v prostoru. Seznamuje žáky s hlavními přírodními, hospodářskými a sociálními fakty v rámci celého světa, ale i na regionální úrovni v jednotlivých světadílech, a státech a blízkém okolí.

Tematicky se učivo řadí do těchto okruhů:

- Geografické informace a zdroje dat
- Přírodní obraz Země
- Regiony světa
- Společenské a hospodářské prostředí
- Životní prostředí
- Česká republika
- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Nejprve si žáci osvojují základní poznatky o Zemi jako vesmírném tělese a znázornění jejího povrchu prostřednictvím map a globusů. Dále se seznamují s přírodními složkami krajiny (krajinné sféry, životního prostředí a globální problémy lidstva), učí se chápat oblasti socioekonomické geografie (společenské, politické a kulturní jevy). Důraz je kladen na regionální znalost světadílů, oceánů a jednotlivých států. V praktických dovednostech se učí orientaci na mapách, kartografické výpočty, práci se statistikami a informačními zdroji. Jsou vedeni k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, nalézání cesty ke správnému řešení, porozumění pojmům a obhajování výsledků své práce.

Žáci by se měli na základě zeměpisných znalostí umět orientovat v současném světě a současných problémech lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu a společenskému prostředí.

- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**

- 6. ročník – 2 h/týden (1 + 1 disponibilní)
- 7. ročník – 2 h/týden (1 + 1 disponibilní)
- 8. ročník – 2 h/týden (1 + 1 disponibilní)
- 9. ročník – 2 h/týden

- **Výuka předmětu je realizována** v kmenových učebnách a odborných učebnách, kde mají žáci přístup k multimediální technice a internetu. V hodinách se využívá nejčastěji hromadné formy výuky vzhledem k počtu žáků a vybavení učebny. Je kladen důraz na samostatnou práci, při níž žáci pracují s atlasy, pracovními sešity a samostatně řeší úlohy. Méně je využívána skupinová forma, při níž jsou žáci vedeni k problémovému vyučování. Hodiny jsou doplněny o hry, projekty a terénní výuku a školní kolo zeměpisné olympiády. V maximální míře jsou využívány názorné pomůcky (nástěnné mapy, atlasy, globusy, buzoly, modely, audiovizuální technika a internet).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků v předmětu ZEMĚPIS

Kompetence k učení

- vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- používání odborné terminologie
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- naslouchání a respektování názorů druhých
- interpretace či prezentace různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- argumentace, diskuse na dané téma, obhajování svých výroků
- odpovědi na otevřené otázky
- práce s chybou

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- ochota pomoci a o pomoc požádat
- spoluúčast na vytváření kritérií hodnocení a následné hodnocení svých výsledků
- dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- občanská odpovědnost za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- dodržování pravidel slušného chování
- pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- ohled na druhé
- vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- vyhledávání informací prostřednictvím digitálních technologií
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využití digitálních technologií k usnadnění, zefektivnění, zjednodušení a zkvalitnění práce
- rozpoznání možných nepravdivých či závadných informací a jejich vliv na jedince a společnost
- respektování autorských práv

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Zeměpis		
Ročník: 6.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	PLANETA ZEMĚ - vesmír, vývoj poznávání vesmíru - slunce, sluneční soustava a měsíce - tvar a rozměry Země - pohyby Země a jejich důsledky - vývoj názorů na planetu Zemi	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita EGS – formování myšlenek na vesmír ve světě v dějinách MKV – mezilidské vztahy, vliv kultury a náboženství na vědu a pokrok EV – Země, její vznik a vývoj MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT A KARTOGRAFIE - zeměpisné souřadnice - určování zeměpisné polohy - mapa, glóbus a měřítko map - obsah a druhy map - výškopis a polohopis na mapách - časová pásma na Zemi	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, tvorba a čtení map, orientace v terénu EGS – změna obrazu Evropy a světa na mapách v dějinách MKV – mezilidské vztahy EV – Země, její vznik a vývoj MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s mapou

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Zeměpis		
Ročník: 6.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	KRAJINNÁ SFÉRA – LITOSFÉRA, ATMOSFÉRA, HYDROSFÉRA, PEDOSFÉRA, BIOSFÉRA - přírodní obraz Země – krajina a krajinná sféra - zemské těleso - litosférické desky a desková tektonika - zemský povrch a jeho členitost - endogenní a exogenní pochody - stavba, složení a členění atmosféry - počasí a podnebí - všeobecná cirkulace atmosféry - podnebné pásy - atmosféra a člověk - voda na Zemi – oceány, moře, pevnina - oběh vody - voda a člověk - druhy a typy půd - úrodnost půdy, zemědělská půda - přírodní krajiny – tropické lesy, savany, pouště, stepi a lesostepi, lesní krajiny mírného pásu, tundry a polární pustiny - výškové stupně rostlinstva	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, tvorba a čtení map, orientace v terénu EGS – globální oteplování Země a jeho důsledky, problémy Země MKV – mezilidské vztahy EV – Země, životní prostředí a jeho problémy – oteplování, úbytek rostlinných a živočišných druhů, úbytek zemědělských ploch, desertifikace, kácení lesů MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s mapou

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Zeměpis		
Ročník: 6.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, tvorba a čtení map, orientace v terénu EGS – místní region jako součást evropského a světového prostoru MKV – mezilidské vztahy EV – proměna regionu v čase MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s mapou

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Zeměpis		
Ročník: 7.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
REGIONY SVĚTA Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je zásadní příčinou změn	KONTINENTY A SVĚTADÍLY – AFRIKA, SEVERNÍ A LATINSKÁ AMERIKA - rozložení kontinentů a světadílů na Zemi - úvod k SE sféře – obyvatelstvo, sídla, hospodářství a politická geografie - regionální členění a poloha Afriky - FG sféra Afriky – povrch, podnebí, vodstvo a biosféra - SE sféra Afriky – obyvatelstvo, sídla a hospodářství - vybrané státy Afriky – Egypt, JAR, Nigérie a Demokratická republika Kongo - FG sféra Severní Ameriky – poloha, povrch, podnebí, vodstvo a biosféra - státy Severní Ameriky – USA a Kanada – SE sféra těchto států	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, tvorba a čtení map VDO – státní zřízení a režimy, problémové oblasti světa, dědictví minulosti, totalitní a demokratické režimy EGS – globalizace a její důsledky ve všech aspektech světa, světová integrace MKV – mezilidské vztahy, rasová a národnostní tolerance, rasismus a xenofobie EV – Země, životní prostředí a jeho problémy – vliv člověka na životní prostředí a obráceně MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s mapou, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Zeměpis		
Ročník: 7.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- regionální členění a poloha Latinské Ameriky - FG sféra Latinské Ameriky – povrch, podnebí, vodstvo a biosféra - SE sféra Latinské Ameriky – obyvatelstvo, sídla a hospodářství - Vybrané státy Latinské Ameriky – Mexiko, Brazílie, Argentina, Kolumbie, Kuba a Haiti	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, tvorba a čtení map VDO – státní zřízení a režimy, problémové oblasti světa, dědictví minulosti, totalitní a demokratické režimy EGS – globalizace a její důsledky ve všech aspektech světa, světová integrace MKV – mezilidské vztahy, rasová a národnostní tolerance, rasismus a xenofobie EV – Země, životní prostředí a jeho problémy – vliv člověka na životní prostředí a obráceně MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s mapou, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Zeměpis		
Ročník: 7.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
REGIONY SVĚTA Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je zásadní příčinou změn PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	KONTINENTY A SVĚTADÍLY – ASIE, AUSTRÁLIE A OCEÁNIE, ANTARKTIDA A ARKTIDA, SVĚTOVÝ OCEÁN - regionální členění a poloha Asie - FG sféra Asie – povrch, podnebí, vodstvo a biosféra - SE sféra Asie – obyvatelstvo, sídla a hospodářství, politické poměry - vybrané státy Afriky – Čína, Japonsko, Indie - regionální členění a poloha Austrálie a Oceánie - FG sféra Austrálie a Oceánie – poloha, povrch, podnebí, vodstvo a biosféra - SE sféra Austrálie a Oceánie – obyvatelstvo, sídla, hospodářství - polární oblasti – Antarktida a Arktida - světový oceán – členění a charakteristiky oceánů	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, tvorba a čtení map VDO – státní zřízení a režimy, problémové oblasti světa, dědictví minulosti, totalitní a demokratické režimy EGS – globalizace a její důsledky ve všech aspektech světa, světová integrace MKV – mezilidské vztahy, rasová a národnostní tolerance, rasismus a xenofobie EV – Země, životní prostředí a jeho problémy – vliv člověka na životní prostředí a obráceně MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s mapou, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Zeměpis		
Ročník: 8.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
REGIONY SVĚTA Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je zásadní příčinou změn PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	KONTINENTY A SVĚTADÍLY – EVROPA - regionální členění a poloha Evropy - FG sféra Evropy – povrch, podnebí, vodstvo a biosféra - SE sféra Evropy – obyvatelstvo, sídla a hospodářství, evropská integrace - Makroregiony Evropy – Východní Evropa – Rusko, Pobaltské státy, Bělorusko, Ukrajina a Moldavsko - Makroregiony Evropy – Severní Evropa – Island, Dánsko, Norsko, Švédsko a Finsko - Makroregiony Evropy – Jižní Evropa – Itálie, Španělsko, Portugalsko, Řecko, Kypr, Malta, Andorra, Monako, San Marino a Vatikán - Makroregiony Evropy – Jihovýchodní Evropa – Slovinsko, Chorvatsko, Srbsko, Kosovo, Černá Hora, Bosna a Hercegovina, Albánie, Makedonie, Bulharsko a Rumunsko - Makroregiony Evropy – Západní Evropa – státy Beneluxu, Velká Británie a Francie - Makroregiony Evropy – střední Evropa – Německo, Polsko, Slovensko, Maďarsko, Rakousko, Švýcarsko a Lichtenštejnsko	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, tvorba a čtení map VDO – státní zřízení a režimy, problémové oblasti Evropy, dědictví minulosti, autoritářské a demokratické režimy EGS – Evropa jako místo, kde žijeme, Evropa a svět, globalizace a její důsledky ve všech aspektech světa, evropská a světová integrace MKV – mezilidské vztahy, rasová a národnostní tolerance, rasismus a xenofobie, migrační krize v Evropě EV – Evropa, životní prostředí a jeho problémy – vliv člověka na životní prostředí a obráceně MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s mapou, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Zeměpis		
Ročník: 8.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČESKÁ REPUBLIKA Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	ČESKÁ REPUBLIKA – FYZICKOGEOGRAFICKÁ SFÉRA - geologie a povrch - podnebí - vodstvo - biosféra ČESKÁ REPUBLIKA – SOCIOEKONOMICKÁ SFÉRA - poloha a vývoj státního území - územně-správní členění ČR - obyvatelstvo - sídla - hospodářství – vývoj a jednotlivé sektory ČESKÁ REPUBLIKA – KRAJE ČESKÉ REPUBLIKY - kraje ČR - místní region	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, tvorba a čtení map VDO – státní zřízení a režimy v naší zemi nyní a v minulosti, problémové oblasti ČR, dědictví minulosti, období totality v minulosti a demokracie nyní EGS – ČR jako součást Evropy a celého světa, význam Evropy a světa pro ČR a naopak, globalizace a její důsledky ve všech aspektech světa, ČR a evropská a světová integrace MKV – mezilidské vztahy, rasová a národnostní tolerance, rasismus a xenofobie, migrační krize v Evropě s dopady na ČR EV – ČR, životní prostředí a jeho problémy – vliv člověka na životní prostředí a obráceně MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s mapou, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Zeměpis		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel. Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	SOCIOEKONOMICKÁ SFÉRA - obyvatelstvo – dynamika a struktura obyvatelstva - sídla – typy, hierarchie, rozmístění sídel v krajině, funkce sídel a vztahy mezi sídly - světové hospodářství – úvod, vývoj společnosti - zemědělství – dělení výroby, zemědělství v rozvojových a vyspělých oblastech světa, ekologické zemědělství - průmysl – struktura, vývoj a lokalizační faktory, dělení průmyslu, rozložení zásob nerostných surovin, průmyslové oblasti světa - doprava – silniční, železniční, letecká, lodní a potrubní doprava - služby a cestovní ruch - světové hospodářství – integrace, globalizace, mezinárodní obchodní organizace - jádrové a periferní oblasti světa - politická geografie – státy světa – státní hranice, instituce, suverenita států, státní zřízení, demokratické a nedemokratické režimy, správní členění - kolonialismus – historie, průběh a důsledky pro současnost - mezinárodní integrace – politické a vojenské organizace - problémové oblasti světa	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, tvorba a čtení map VDO – státní zřízení a režimy, problémové oblasti světa, dědictví minulosti, totalitní a demokratické režimy EGS – globalizace a její důsledky ve všech aspektech světa, světová integrace, světová integrace MKV – mezilidské vztahy, rasová a národnostní tolerance, rasismus a xenofobie, migrační krize ve světě a jejich dopady EV – Země, životní prostředí a jeho problémy – vliv člověka na životní prostředí a obráceně MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s mapou, práce s médii

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Předmět: Zeměpis		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - člověk v krajině a jeho vztah ke krajinné sféře - vztah člověk k životnímu prostředí a jeho důsledky - hospodářství a vliv na životní prostředí v minulosti a nyní - problémy spojené s životním prostředím – globální oteplování, úbytek rostlinných a živočišných druhů, desertifikace, kácení lesů - udržitelný rozvoj - místní region a životní prostředí	OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémových úloh, kreativita, tvorba a čtení map VDO – vztah člověka k životnímu prostředí a udržitelnému rozvoji EGS – globalizace a její důsledky ve vztahu k životnímu prostředí MKV – mezilidské vztahy v souvislosti s otázkou ochrany životního prostředí EV – Země, životní prostředí a jeho problémy – vliv člověka na životní prostředí a obráceně, udržitelný rozvoj MDV – práce s dalšími mediálními zdroji, třídění informací, rozbor textu, práce s mapou, práce s médii

6.3.9 Výchova ke zdraví

➤ Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

- **Obsahem předmětu je** zabývat se jednotlivými tématy a naplňovat je učivem podle vyspělosti a zájmu žáků. Předmět sleduje především aspekt zdravotně preventivní s návody pro každodenní život.
 - Připravuje podmínky pro praktickou aplikaci poznatků a zkušeností v tělesné výchově, praktických činnostech.
 - Umožňuje učiteli navazovat potřebný kontakt se žáky, vnést do školy více vzájemného pochopení a přiblížení školy a rodiny, a zároveň vypěstovat nezbytné dovednosti, návyky a postoje a utvářet chování podporující zdraví a pozitivní ovlivňování zdraví. Dovést žáky k pochopení jednoty tělesné a psychické stránky života. Osvojení kladného a aktivního vztahu ke svému zdraví a respektování individuálních rozdílů mezi žáky.
 - Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování. Osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.
 - Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí.
 - Osvojuje zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech a různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných událostech.
 - Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.
 - Vyučovací předmět přináší základní poznatky o stavbě lidského těla a dědičnosti (integrace v 8. ročníku do Přírodopisu). V přímé souvislosti s tím si klade za cíl formovat a rozvíjet u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým (integrace v 7. ročníku do Výchovy k občanství).
- **Časová organizace v jednotlivých ročnících:**
 - 9. ročník – 1 h/týden
- **Výuka předmětu je realizována** 1 vyučovací hodinu týdně v 9. ročnících v předmětu Výchova ke zdraví, dále je integrovaná do Výchovy k občanství v 7. ročníku, v 8. ročníku v předmětu Přírodopis, jelikož obsahově úzce souvisí s výukovým obsahem těchto předmětů. Z tohoto důvodu jsou očekávané výstupy i učivo v těchto ročnících integrovány do těchto předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v oblasti VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Kompetence k učení

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z oblasti péče o zdraví

Kompetence komunikativní:

- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- rozpoznání problémové situace ve škole i mimo ni (vědět, na koho se mají obrátit o pomoc při řešení problému)
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému, získané vědomosti využívat k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem
- nacvičování modelových situací, jak reagovat v konkrétní problémové situaci (odmítnutí drogy, bezpečný sex, asertivní sebeprosazení)

Kompetence k řešení problémů

- formulování a vyjadřování své myšlenky, utváření vlastního názoru na problematiku zdraví v kultivovaném projevu
- umění naslouchat promluvám druhých, účinně se zapojovat do diskuse

Kompetence sociální a personální

- rozvíjení přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty
- dodržování slušného chování k sobě i k dospělým
- respektování různého sociálního postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný
- vážit si práce druhých, spolupracovat v týmu

Kompetence pracovní

- využívání osvojených preventivních postupů a modelů chování v každodenním životě
- poskytnutí pomoci v situaci ohrožení zdraví nebo života

Kompetence občanské

- podílení se na vytváření školního řádu, řádu třídy
- respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- obeznámení se s možnými riziky v dospívání prostřednictvím projektů a besed s odborníky

Kompetence digitální

- samostatně se rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použije
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje informace, k tomu volí vhodné postupy a prostředky
- využívá technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- předchází situacím ohrožující bezpečnost dat s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova ke zdraví		
Ročník: 9.		strana 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy mezi lidmi - formy soužití - vztahy ve dvojici – kamarádství - partnerské vztahy - manželství, rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec	OSV – vztahy a soužití
Respektuje změny v období dospívání Dokáže rozpoznat souvislosti mezi zdravím, etikou a životními cíli mladých lidí – bezpečné sexuální chování Vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví, respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy	Změny v životě člověka - puberta - dětství, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	OSV – vztahy a soužití ENV – vliv prostředí na zdraví

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova ke zdraví		
Ročník: 9.		strana 2
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se zdravotním problémem a dle potřeby vyhledá odbornou pomoc	Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování - pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody - hluk, osvětlení, teplota Tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny - otužování - denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit - význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě - přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	OSV – vztahy a soužití - utváření soc. a duš. Života MKV - tolerance

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova ke zdraví		
Ročník: 9.		strana 3
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - preventivní a léčebná péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, základy první pomoci Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresových reakcí - autodestruktivní závislosti - psychická onemocnění - násilí mířené proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, doping ve sportu)	MKV – mezilidské vztahy MV - Uplatní vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim činnost. Ekologické myšlení.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova ke zdraví		
Ročník: 9.		strana 4
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí - formy sexuálního zneužívání dětí - kriminalita mládeže - komunikace se službami odborné pomoci Bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole - ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě - rizika silniční a železniční dopravy - vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody(tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - manipulativní reklama a informace • reklamní vlivy • působení sekt	MKV – mezilidské vztahy MV - Uplatní vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim činnost. Ekologické myšlení.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova ke zdraví		
Ročník: 9.		strana 5
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva - evakuace - činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí	
Přijímá v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí odpovědnost za bezpečné sexuální chování	Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci • složky zdraví a jejich interakce • základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy • prevence a intervence • působení na změnu kvality prostředí a chování jedince • odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu • programy podpory zdraví	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Předmět: Výchova ke zdraví		
Ročník: 9.		strana 6
OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí - utváření vědomí vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhající a prosociální chování - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace respektování sebe sama i druhých - přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy aktivní naslouchání, dialog - efektivní a asertivní komunikace v různých situacích - dopad vlastního jednání a chování	MKV – mezilidské vztahy